

DONEM: I

YASAMA YILI: 1987/3

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

18'inci BİRLEŞİM
18 Aralık 1987, CUMA

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. GELEN EVRAK

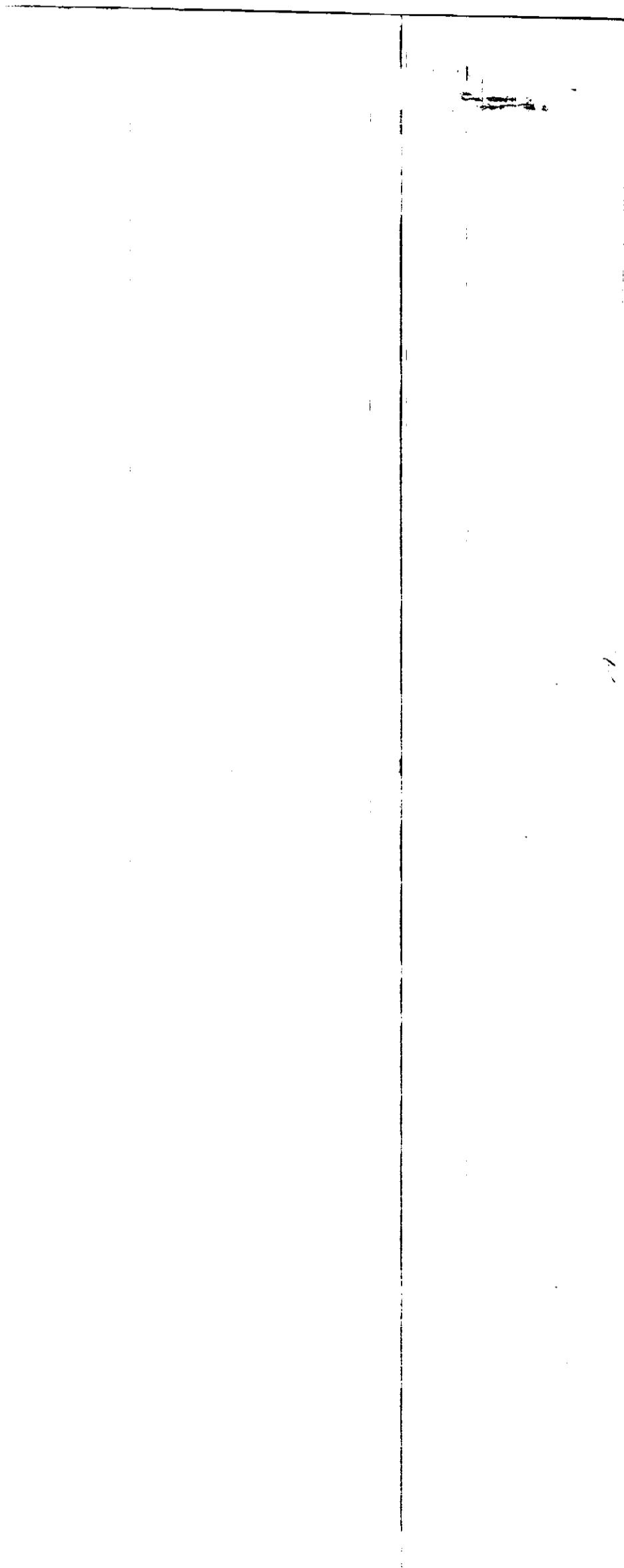
II. GORUŞULEN İŞLER

1988 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Devam)

Program 08: Millî Eğitim ve Kültür

Bakanlığı Bütçesi

2442-2623

YASA TASARILARI

1. Eski Eserler ve Müzeler Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:239/3/87) (Başkanlığa geliş tarihi:18.12.1987) (Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesine:18.12.1987)
2. Kooperatif İşleri Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı. (Y.T.No:240/3/87) (Başkanlığa geliş tarihi:18.12.1987) (Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesine:18.12.1987)

TEZKERELER:

3. İskân; Topraklandırma ve Eşdeğer Mal (Değişiklik) Yasasının (Y.T.No:197/2/87), Anayasanın 94'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca geri gönderildiğini bildiren Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 18 Aralık 1987) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine: 18 Aralık 1987)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.50

BAŞKAN: Başkan Yardımcısı Dt. Sait Güven

KATİP : Dr. Erbay Kanatlı

KATİP : Feridun Onsav

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın 18'inci Birleşimini açıyorum.

Ad okuyarak yoklama yapar mısınız lütfen?

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

II. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları olmadığı için, şimdi gündemin ikinci maddesine, özel gündemde yer alacak görüşmelere geçiyoruz. 1988 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşülmesine başlıyoruz.

Genel Kurulca onaylanan program gereğince bugün, 08 Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı Bütçesi ile program 09 Tarım ve Orman Bakanlığı Bütçesi görüşülecektir.

Sayın milletvekilleri; Program 08 Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesine başlıyoruz. Lütfen okur musunuz?

KATİP - Program 08: Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Alt Program 01-03: Yönetim Hizmetleri. Personel Giderleri Toplamı: 170.868.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 115.950.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: 1.135.000.000 ₺, Transferler Toplamı: 125.820.000 ₺, Alt Program Toplamı: 1.547.638.000 ₺.

Alt Program 04: Talim ve Terbiye Dairesi. Personel Giderleri Toplamı: 23.942.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 470.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 24.412.000 ₺.

Alt Program 05: Dış İlişkiler ve Yüksek Öğrenim. Personel Giderleri Toplamı: 53.100.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 1.100.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 54.290.000 ₺.

Alt Program 06: Eğitim ve Öğretim Genel Müdürlüğü. Personel Giderleri Toplamı: 58.272.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 705.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: 77.250.000 ₺, Alt Program Toplamı: 136.227.000 ₺.

Alt Program 07: Teftiş Dairesi. Personel Giderleri Toplamı: 164.640.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 10.550.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 175.190.000 ₺.

Alt Program 08-11: Temel Eğitim Müdürlüğü. Personel Giderleri Toplamı: 3.497.414.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 182.575.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: 82.014.000 ₺, Alt Program Toplamı: 3.762.003.000 ₺.

Alt Program 12: Genel Orta Öğretim Müdürlüğü. Personel Giderleri Toplamı: 3.935.708.000 ₺, Cari Giderler Toplamı: 96.851.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 4.032.559.000 ₺.

Alt Program 13: Mesleki Teknik Öğretim Müdürlüğü.
Personel Giderleri Toplamı: 1.682.664.000 ₺, Cari Giderler
Toplamı: 31.950.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler
Toplamı: 6.900.000 ₺, Alt Program Toplamı: 1.721.514.000 ₺.

Alt Program 14: Burslar. Personel Giderleri
Toplamı: Yok, Cari Giderler Toplamı: Yok, Yatırımlar
Toplamı: Yok, Transferler Toplamı: 544.442.000 ₺, Alt
Program Toplamı: 544.442.000 ₺.

Alt Program 15-16: Kültür Dairesi. Personel
Giderleri Toplamı: 343.787.000 ₺, Cari Giderler Toplamı:
68.036.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok, Transferler
Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 411.823.000 ₺.

Alt Program 17: Kıbrıs Türk Devlet Tiyatroları.
Personel Giderleri Toplamı: 75.163.000 ₺, Cari Giderler
Toplamı: 8.600.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok,
Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 83.763.000 ₺.

Alt Program 18: Devlet Senfoni Orkestra ve Korosu.
Personel Giderleri Toplamı: 25.195.000 ₺, Cari Giderler
Toplamı: 3.600.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: Yok,
Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 28.795.000 ₺.

Alt Program 19: Eski Eserler ve Müzeler Dairesi.
Personel Giderleri Toplamı: 313.176.000 ₺, Cari Giderler
Toplamı: 28.290.000 ₺, Yatırımlar Toplamı: 3.500.000 ₺,
Transferler Toplamı: Yok, Alt Program Toplamı: 344.966.000 ₺,
Program Toplamı: 12.867.622.000 ₺.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri;
söz almak isteyen? Sayın Kemal Emirzade.

SESLER - Sayın Bakan takdim yapacak efendim.

BAŞKAN - Sayın Milli Eğitim Bakanı takdim yapacaktır. Buyurun Sayın Bakan Salih Coşar.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde eğitim kurumlarımızın durumunun bir özeti- ni veren broşür dağıtılacaktır. Ben, broşürdeki bilgileri bu Kürsüden tekrarlayacak değilim. İstatistikî bilgiler de bu broşürde mevcuttur.

(İlgili broşür tutanağa eklenmiştir.)

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 12 yıl sonra 21'inci Yuzyıla girmiş olacağız. Herşey, tasavvurumuzun ötesinde süratle değişmektedir. Uygar Ülkelerde toplumlar artık ölçüt sözkonusu olduğunda ne oranda sanayileştiği değil, ne oranda bilgi toplumu olduğudur. Kendi ülkemizde de toplum yaşamındaki büyük değişmeyi, kendi özel hayatımıza bakarak saptamak olasıdır. Şöyle ki; 1950'lerdeki, 1960'lardaki hayat düzeyimiz ile 1980'lerdeki yaşamımızı karşılaştırmak yeterlidir. Bu büyük değişim içerisinde acaba insanın yeri nedir?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün insanın ve insan mutluluğunun arz-talep kışkacı arasında sıkışıp kaldığı bir dünyada yaşıyoruz. Yine dünyamızda insan sadece bir üretici veya tüketici olarak yorumlanmakta, öyle değerlendirilmektedir. Genellikle iktisatçılar ve hukukçular tarafından hazırlanan politik programlar, hep büyüme hızından bahseder ama bu programlarda genellikle büyümenin nasıl bölüşüleceğinden söz edilmez. Çağ atlamaktan bahsederiz. Ben'de hep konuşmalarımnda çağı yakalamamız gerekir, o bakımdan hızlı koşmamız gerekir diye yinelerim. Ama önemli olan, çağdaş yaşama biçiminin nasıl olacağını söylemektir. Büyüme içerisinde insanın nasıl mutlu olacağını

söylemek esas sorundur. Unutmayalım ki, toplumun çekirdeğini oluşturan insandır. İnsan gerçeği esas unsurdur, herşey insanla başlar, insanla biter. Herşey insan içindir. Fabrikada insanı makineden üstün görmek, tarlada insanı topraktan üstün görmek, çağdaş hayatın esaslarıdır. İnsan ve insan mutluluğunu ön plana çıkarmak demek, insan eğitimini ön plana çıkarmak demektir. İnsana önem vermek demek, çağdaş eğitim felsefesine inanmak demektir. Çağdaş eğitim felsefesinde ise esas, insanın mutlu olmasıdır. Mutlu olmak sanatını öğrenmesidir. Yine, çağdaş eğitim felsefesinde esas, yaratıcı insan yetiştirmektir. Kadercilikten, tembellikten uzaklaşmak demektir. Bilimsel olmak demektir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde eğitim anlayışı, kısaca anlatmaya çalıştığım, özetlemeye çalıştığım çağdaş eğitim anlayışıdır. Yani, bizim anlayışımız, bu ülkenin geleceğine sahip olacak çocuklara, gençlere nasıl mutlu olacaklarını öğretmektir. Yetenekleri oranında onları yetiştirmektir, yetenekleri müsait olanlar varsa, bunları yaratıcı bir insan olarak yetiştirmektir. Kadercilik ve tembellikten uzaklaşmalarını sağlamaktır ve bütün bu süreç içerisinde yapılan her işlemin, her progedürün bilimsel olmasını sağlamaktır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerçekten, eğitim Osmanlı İmparatorluğu döneminden başlayarak, İngiliz Sömürge Yönetimi dönemi, Kıbrıs Cumhuriyeti dönemi ve nihayet bugünkü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dönemine gelinceye kadar geçen tarihi süreç içerisinde incelendiği zaman, çok sıkıntılı, uzun ve çetin deneyimlerden geçerek bu çağdaş düzeye ulaştığı görülmektedir. Bu başarıda, tüm olanaksızlıklara rağmen, ulusal benliğimizi yok etmek isteyen Rum Halkının, İngiliz Sömürge Yönetiminin baskılarına, propagandalarına karşın büyük bir cesaretle savaşım vererek Cumhuriyetimizin harcına alınterini akıtan, göznurunu döken öğretmenlerimizin, bütün eğitimcilerimizin, hükümetlerimizin, vefakâr Kıbrıs Türk Halkının destek ve katkıları vardır. Bu vesileyle, bu katkılarda bulunanları bu kürsüden bir defa daha kutlar, aramızdan göçüp gidenleri rahmetle anarım. Yine, İngiliz Sömürge Yönetimi yıllarında en seçkin öğretmenlerimizi okullarımıza göndererek, Kıbrıs Türk eğitim ve kültürünü besleyen Anavatan Türkiye'nin yardımlarını da unutmak bizler için imkânsızdır. Milliyetçi ve aydın bir eğitim ordumuzun yetişmesinde ve özellikle orta öğretim olgusunun kökleşmesinde hizmet veren Anavatanımızın eğitim neferlerini saygıyla anarken, geçmişte olduğu gibi bugün de eğitimimize yaptığı her türlü maddi ve manevi katkıları dolayısıyla Anavatan Türkiye'ye şükranlarımızı sunarım.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde eğitim, ana sınıfından yüksek öğretime kadar, 164 kurumda yaklaşık iki bin civarında öğretmenle devam etmektedir. Bu müesseselerde yaklaşık yüksek öğrenim de dahil Kıbrıs'ta otuz dokuz bin civarında öğrenci vardır. Unutmayalım ki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faal nüfus altmış dört bin kişidir. Altmış dört bin faal nüfusa karşılık Kıbrıs haricindeki öğrencileri de dikkate alırsak, kırk binin üzerinde faal öğrenci vardır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Yaygın eğitimde değil mi efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır örgün eğitimden bahsediyoruz. Yaygın eğitimi koyarsak bu rakam daha da artmaktadır. Diğer bir ifadeyle her üç faal nüfus iki öğrenci okutmak durumundadır. Ters söylemedim zannederim.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Oyledir evet. Okuyan öğrenci sayısı kırk üç binin üstündedir Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şunu, şu noktaya bağlamak istiyorum. Kıbrıs'ta eğitim düzeyinin bu şekilde olması ve eğitim düzeyinin bu şekilde devam ettirilmesi Kıbrıs Halkının aynı zamanda bir fedakârlığıdır. Yine bugün bütçeye bakıldığı zaman, bütçe kaynakları da dikkate alınır, yatırım bütçesinin kaynağı belli, yatırım bütçesi dışındaki kaynaklara bakarsanız, eğitim faaliyetleri için, kültür faaliyetleri için 12.8 milyarlık bir bütçenin ayrılması bu toplum için bir fedakârlıktır. Yine dağıttığım broşürde görüleceği gibi ortalama her yirmi öğrenciye bugün ehliyetli, yüksek öğrenimli bir öğretmen verilebilmektedir.

NACİ T.USAR (Devamla) - Kaç öğrenciye efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Yirmi. Bu, bu ülkede Hükümetimizin eğitime gösterdiği önemin en büyük göstergesidir. Niçin? Çünkü eğitimde esas unsur öğretmendir. Esas unsur öğretmendir. Eğitimde esas unsur varsa o eğitim devam edebilir. Gerisi işin daha çok makyaj tarafıdır. Bu noktaya varan ve bu düzeyde devam eden eğitimimizde, çıkmaz gibi görünen nedir? Esas teşhisi koymak lazım. Yapılan çeşitli tenkitlerde, yapılan çeşitli yayınlarda, bizler bu teşhisin konmadığını görmekteyiz ve gerçeklerin de yansıtılmadığını, en azından rakamların dahi tam olarak sağlanıp bir yargıya varılmadığını müşahade etmekteyiz. Bugün, eğitimde bizim koyduğumuz teşhiste iki çıkmaz vardır. İki hata vardır. Aslında birdir, bunu, niçin ikidir izah edeceğim. Hatalardan bir tanesi, meslek okullarındaki modelde şimdiye kadar ısrar ettik. Nedir şimdiki meslek okullarındaki model? Tam zamanlı mesleki teknik okul sistemi. Yani, biz kapalı bir devre içerisinde mesleği ve tekniği vermeye çalıştık. Niçin? Çünkü,

Öğretmenlerimiz de öyle yetişti. Öğretmenlerimiz de kapalı bir sistem içerisinde meslek öğretmeni oldu, kapalı bir sistem içinde teknik öğretmen oldu. O kapalı sistem içerisinde, kapalı devre içerisinde sanayiden kopuk, zanaatkarlardan kopuk, esnaftan kopuk, meslek eğitimini götürmeye çalıştık. Bu çok büyük mali imkân ister ve başarmak mümkün değildir. Okul-işyeri işbirliğinin süratle geliştirilmesi ve uygulamalı eğitimin işyerinde yapılması gerekmektedir. Bu teşhisi koyduktan sonra Çıkarılıp ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısını Yüce Meclise sevk etmiş bulunuyoruz ve ivedi kararı aldık, inşallah bütçeden sonra bu Tasarı yasalaşır. Ama bu Tasarı yasalaşmadan da bu öğretim yılında, mesleki okullarımızı bir deneme olarak bu sisteme sokmuş bulunuyoruz. Bugün bu sistem içerisinde birçok öğrencilerimiz, işyerlerinde mesleki teknik eğitimi işyerleriyle okul işbirliği içerisinde götürmeye çalışıyorlar ve aynı zamanda haftalık ücret alıyorlar. Bu birinci hatamızdır ve biz bu hatayı gidermeye çalışıyoruz. İkinci bir hata, ki hata olup olmadığı tartışma kaldırır ve bir görüş meselesidir. Dünyada çeşitli görüşler vardır. Yönlendirme, yöneltme sistemi hangi yaşta ve nasıl yapılacak? Hata burdadır. 15 yaşına kadar çocuklarımızı zorunlu öğrenimde tutuyoruz. 15 yaşından sonra genellikle çocuklarımızın hepsine, veya %98'ine diploma veriyoruz. Diploma vermemiz, çağdaş eğitime uygun. Niçin? Çağdaş eğitimde bir diğer koşul, her çocuk yaşatlarıyla beraber okuyacak.

NACI T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu anlattıklarınız şeyde var mıdır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, yaşatlarından kopmayacak, elenmeyecek, çocuk okulda tutulacak. Biz de öyle yapıyoruz. Çocuklarımızı tutuyoruz. Ama neticede ne yapıyoruz bu çocuklarımızın tümüne? %50 ortalamalı en az diploma veriyoruz. Bu yanlış işte. Eğer eleme sistemini lise birden başlatacaksak bu yanlış, ama biz veriyoruz. Ne oluyor bu çocuklar sonra? Velinin etkisiyle, çevrenin etkisiyle

Öğretmenini dinler dinlemez hapsi akademik liselere dolar. Bir kısmı da meslek liselerine gider. Lise birde eksigini tamamlar. Lise birden sonra yön değiştirmesi gerekir, farketmesi gerekir. Neyi farketmesi gerekir? Yeteneklerini farketmesi gerekir ve eder de çocuk, ailesi de eder ama vazgeçmez. Devam eder ve neticede üniversite kapısına yığılır. Üniversite kapısı daralmıştır. Fevkalâde daralmıştır. Altı yüz bin öğrenci üniversiteye başvurur, ama evvelâ şunu söyleyim bizim ülkemizde zaten üniversite olgusu yoktu düne kadar. Yüksek okulumuz vardı, bir Öğretmen Kolejimiz vardı. Son yeni bir üniversite açtık ona da geleceğim. Çok şükür Anavatanın kapıları bize açıldı, TG vatandaşları gibi başvurabiliyorduk, yarışabiliyorduk, girebiliyorduk, ama bu kapı daralmıştır. Altı yüz bin öğrenci başvurmaktadır. Meslek okullarını dışarı alırsak, iki yıllık yüksek okulları dışarı alırsak, yarattığı kontenjan altmış beş bin. Altı yüz bin öğrenci, kontenjan altmış beş bin. Girebilmek için üstün başarı göstermek gerekiyor. O zaman şu soru hatıra gelir. Bu çocuklar lise sonuna kadar gidip bir lise formasyonu alacak, ondan sonra yoğun meslek eğitimine gidecek, üniversiteye girebilen girecek zaten. Giremeyen yoğun meslek eğitimine girecek. Böyle bir yöntemdir. Ve bu yöntem birçok uygar ülkelerde uygulanan bir yöntemdir. O bakımdan hata var mı, yok mu diye karar veremiyoruz. Bugün birçok ülkelerde, en uygar ülkelerde sistem budur. On sekiz yaşına kadar okuldadır. Formasyonu alır, üniversiteye gidebilen zaten gider, gidemeyen döner, bir yıllık, iki yıllık, altı aylık, dokuz aylık artık mesleğe göre yoğun meslek eğitimine tabi tutulur ve hayata kazandırılır. Ama İngilizden bize intikal eden bir sistem. Bu söyleyeceğim sistem de İngilizin sistemi. Bazı ülkelerde var. Ortaokuldan sonra, lise birden sonra sınırı koymak. Akademik liselerin kapısını kındırmak, sonuna kadar açmak. Bu da bir yöntem. Ama ilkokuldan meslek eğitimi, ortaokuldan meslek eğitimi diye bir olay sözkonusu olamaz. Dünyada da yoktur, emsali de yoktur, bunu bir defa daha kürsüden vurgularım. Halbuki bizi bu ülkede devamlı tenkit edenler, bu konuda yazı yazma

Öğretmenlerimiz de öyle yetişti. Öğretmenlerimiz de kapalı bir sistem içerisinde meslek öğretmeni oldu, kapalı bir sistem içinde teknik öğretmen oldu. O kapalı sistem içerisinde, kapalı devre içerisinde sanayiden kopuk, zanaatkarlardan kopuk, esnaftan kopuk, meslek eğitimini götürmeye çalıştık. Bu çok büyük mali imkân ister ve başarmak mümkün değildir. Okul-işyeri işbirliğinin süratle geliştirilmesi ve uygulamalı eğitimin işyerinde yapılması gerekmektedir. Bu teşhisi koyduktan sonra Çaralık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısını Yüce Meclise sevk etmiş bulunuyoruz ve ivedi kararı aldık, inşallah bütçeden sonra bu Tasarı yasalaşır. Ama bu Tasarı yasalaşmadan da bu öğretim yılında, mesleki okullarımızı bir deneme olarak bu sisteme sokmuş bulunuyoruz. Bugün bu sistem içerisinde birçok öğrencilerimiz, işyerlerinde mesleki teknik eğitimi işyerleriyle okul işbirliği içerisinde götürmeye çalışıyorlar ve aynı zamanda haftalık ücret alıyorlar. Bu birinci hatamızdır ve biz bu hatayı gidermeye çalışıyoruz. İkinci bir hata, ki hata olup olmadığı tartışma kaldırır ve bir görüş meselesidir. Dünyada çeşitli görüşler vardır. Yönlenme, yöneltme sistemi hangi yaşta ve nasıl yapılacak? Hata burdadır. 15 yaşına kadar çocuklarımızı zorunlu öğrenimde tutuyoruz. 15 yaşından sonra genellikle çocuklarımızın hepsine, veya %98'ine diploma veriyoruz. Diploma vermemiz, çağdaş eğitime uygun. Niçin? Çağdaş eğitimde bir diğer koşul, her çocuk yaşatlarıyla beraber okuyacak.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu anlattıklarınız şeyde var mıdır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, yaşatlarından kopmayacak, elenmeyecek, çocuk okulda tutulacak. Biz de öyle yapıyoruz. Çocuklarımızı tutuyoruz. Ama neticede ne yapıyoruz bu çocuklarımızın tümüne? %50 ortalamalı en az diploma veriyoruz. Bu yanlış işte. Eğer eleme sistemini lise birden başlatacaksak bu yanlış, ama biz veriyoruz. Ne oluyor bu çocuklar sonra? Velinin etkisiyle, çevrenin etkisiyle

Öğretmenini dinler dinlemez hapsi akademik liselere dolar. Bir kısmı da meslek liselerine gider. Lise birde eksigini tamamlar. Lise birden sonra yön değiştirmesi gerekir, farketmesi gerekir. Neyi farketmesi gerekir? Yeteneklerini farketmesi gerekir ve eder de çocuk, ailesi de eder ama vazgeçmez. Levam eder ve neticede üniversite kapısına yığılır. Üniversite kapısı daralmıştır. Fevkalâde daralmıştır. Altı yüz bin öğrenci üniversiteye başvurur, ama evvelâ şunu söyleyim bizim ülkemizde zaten üniversite olgusu yoktu düne kadar. Yüksek okulumuz vardı, bir Öğretmen Kolejimiz vardı. Son yeni bir üniversite açtık ona da geleceğim. Çok şükür Anavatanın kapıları bize açıldı, TG vatandaşları gibi başvurabiliyorduk, yarışabiliyorduk, girebiliyorduk, ama bu kapı daralmıştır. Altı yüz bin öğrenci başvurmaktadır. Meslek okullarını dışarı alırsak, iki yıllık yüksek okulları dışarı alırsak, yarattığı kontenjan altmış beş bin. Altı yüz bin öğrenci, kontenjan altmış beş bin. Girebilmek için üstün başarı göstermek gerekiyor. O zaman şu soru hatıra gelir. Bu çocuklar lise sonuna kadar gidip bir lise formasyonu alacak, ondan sonra yoğun meslek eğitimine gidecek, üniversiteye girebilen girecek zaten. Giremeyen yoğun meslek eğitimine girecek. Böyle bir yöntemdir. Ve bu yöntem birçok uygar ülkelerde uygulanan bir yöntemdir. O bakımdan hata var mı, yok mu diye karar veremiyoruz. Bugün birçok ülkelerde, en uygar ülkelerde sistem budur. On sekiz yaşına kadar okuldadır. Formasyonu alır, üniversiteye gidebilen zaten gider, gidemeyen döner, bir yıllık, iki yıllık, altı aylık, dokuz aylık artık mesleğe göre yoğun meslek eğitimine tabi tutulur ve hayata kazandırılır. Ama İngilizden bize intikal eden bir sistem. Bu söyleyeceğim sistem de İngilizin sistemi. Bazı ülkelerde var. Ortaokuldan sonra, lise birden sonra sınırı koymak. Akademik liselerin kapısını kındırmak, sonuna kadar açmak. Bu da bir yöntem. Ama ilkokuldan meslek eğitimi, ortaokuldan meslek eğitimi diye bir olay sözkonusu olamaz. Dünyada da yoktur, emsali de yoktur, bunu bir defa daha kürsüden vurgularım. Halbuki bizi bu ülkede devamlı tenkit edenler, bu konuda yazı yazma

Öğretmenlerimiz de öyle yetişti. Öğretmenlerimiz de kapalı bir sistem içerisinde meslek öğretmeni oldu, kapalı bir sistem içinde teknik öğretmen oldu. O kapalı sistem içerisinde, kapalı devre içerisinde sanayiden kopuk, zanaatkarlardan kopuk, esnaftan kopuk, meslek eğitimini götürmeye çalıştık. Bu çok büyük mali imkân ister ve başarmak mümkün değildir. Okul-işyeri işbirliğinin süratle geliştirilmesi ve uygulamalı eğitimin işyerinde yapılması gerekmektedir. Bu teşhisi koyduktan sonra Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısını Yüce Meclise sevk etmiş bulunuyoruz ve ivedi kararı aldık, inşallah bütçeden sonra bu Tasarı yasalacaktır. Ama bu Tasarı yasalasından da bu öğretim yılında, mesleki okullarımızı bir deneme olarak bu sisteme sokmuş bulunuyoruz. Bugün bu sistem içerisinde birçok öğrencilerimiz, işyerlerinde mesleki teknik eğitimi işyerleriyle okul işbirliği içerisinde götürmeye çalışıyorlar ve aynı zamanda haftalık ücret alıyorlar. Bu birinci hatamızdır ve biz bu hatayı gidermeye çalışıyoruz. İkinci bir hata, ki hata olup olmadığı tartışma kaldırır ve bir görüş meselesidir. Dünyada çeşitli görüşler vardır. Yönlenme, yöneltme sistemi hangi yaşta ve nasıl yapılacak? Hata burdadır. 15 yaşına kadar çocuklarımızı zorunlu öğrenimde tutuyoruz. 15 yaşından sonra genellikle çocuklarımızın hepsine, veya %98'ine diploma veriyoruz. Diploma vermemiz, çağdaş eğitime uygun. Niçin? Çağdaş eğitimde bir diğer koşul, her çocuk yaşatlarıyla beraber okuyacak.

NACI T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu anlattıklarınız şeyde var mıdır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, yaşatlarından kopmayacak, elenmeyecek, çocuk okulda tutulacak. Biz de öyle yapıyoruz. Çocuklarımızı tutuyoruz. Ama neticede ne yapıyoruz bu çocuklarımızın tümüne? %50 ortalamalı en az diploma veriyoruz. Bu yanlış işte. Eğer eleme sistemini lise birden başlatacaksak bu yanlış, ama biz veriyoruz. Ne oluyor bu çocuklar sonra? Velinin etkisiyle, çevrenin etkisiyle

Öğretmenini dinler dinlemez hapsi akademik liselere dolar. Bir kısmı da meslek liselerine gider. Lise birde eksigini tamamlar. Lise birden sonra yön değiştirmesi gerekir, farketmesi gerekir. Neyi farketmesi gerekir? Yeteneklerini farketmesi gerekir ve eder de çocuk, ailesi de eder ama vazgeçmez. Levam eder ve neticede üniversite kapısına yığılır, Üniversite kapısı daralmıştır. Fevkalâde daralmıştır. Altı yüz bin öğrenci üniversiteye başvurur, ama evvelâ şunu söyleyim bizim ülkemizde zaten üniversite olgusu yoktu düne kadar. Yüksek okulumuz vardı, bir Öğretmen Kolejimiz vardı. Son yeni bir üniversite açtık ona da geleceğim. Çok şükür Anavatanın kapıları bize açıldı, TG vatandaşları gibi başvurabiliyorduk, yarışabiliyorduk, girebiliyorduk, ama bu kapı daralmıştır. Altı yüz bin öğrenci başvurmaktadır. Meslek okullarını dışarı alırsak, iki yıllık yüksek okulları dışarı alırsak, yarattığı kontenjan altmış beş bin. Altı yüz bin öğrenci, kontenjan altmış beş bin. Girebilmek için üstün başarı göstermek gerekiyor. O zaman şu soru hatıra gelir. Bu çocuklar lise sonuna kadar gidip bir lise formasyonu alacak, ondan sonra yoğun meslek eğitimine gidecek, üniversiteye girebilen girecek zaten. Giremeyen yoğun meslek eğitimine girecek. Böyle bir yöntemdir. Ve bu yöntem birçok uygar ülkelerde uygulanan bir yöntemdir. O bakımdan hata var mı, yok mu diye karar veremiyoruz. Bugün birçok ülkelerde, en uygar ülkelerde sistem budur. On sekiz yaşına kadar okuldadır. Formasyonu alır, üniversiteye gidebilen zaten gider, gidemeyen döner, bir yıllık, iki yıllık, altı aylık, dokuz aylık artık mesleğe göre yoğun meslek eğitimine tabi tutulur ve hayata kazandırılır. Ama İngilizden bize intikal eden bir sistem. Bu söyleyeceğim sistem de İngilizin sistemi. Bazı ülkelerde var. Ortaokuldan sonra, lise birden sonra sınırı koymak. Akademik liselerin kapasını kındırmak, sonuna kadar açmak. Bu da bir yöntem. Ama ilkokuldan meslek eğitimi, ortaokuldan meslek eğitimi diye bir olay sözkonusu olamaz. Dünyada da yoktur, emsali de yoktur, bunu bir defa daha kürsüden vurgularım. Halbuki bizi bu ülkede devamlı tenkit edenler, bu konuda yazı yazma

cesaretini gösterenler hep aynı konuları işlerler. İşte ilkokulda çocukları mesleğe yönlendirmiyoruz, ortaokulda çocukları mesleğe yönlendirmiyoruz. Böyle şey olmaz. Eğitimde bunun yeri yoktur arkadaşlar. Bütün dünya aya giderken, biz herhalde başka tarafa gidemeyiz. İstanbul'u baştan keşfedemeyiz. Bunlar bilinen şeylerdir, araştırılan şeylerdir. Asır zaten araştırma asrı, bilim asrı, bunların tartışması da mümkün değil, artık, bilinen, keşfedilen yerlerdir bunlar, olaylardır. Demek ki bizim karar vereceğimiz bir husus, liselerin kapısını daraltacak mıyız, yoksa şimdiki gibi çocuklarımızı bırakacak mıyız devam etsinler, üniversite kapısına kadar gelsinler, girebilen girer, giremeyen yoğun meslek eğitimine başlar ve hayata kazandırılır. Bu nokta üzerinde Bakanlığımız dünyanın ilgili literatürlerini de karıştırarak, araştırarak bir yönlendirme yapacaktır.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; konuşmamda bir deyim kullandım. Bilgi toplumu olmak. Bu XXI'inci asra girerken, gündeme gelen yeni bir deyimdir. Bilgi toplumu olmak demek...

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Herkesin herşeyi bilmesi demek değildir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nesne yerine, nesnenin kullanım biçimini ön plana çıkarmak demektir. Yani, somut örnek vermek gerekirse, bisiklet üretmek yerine, bisikleti en iyi biçimde kullanmayı öğretmek. Bilgi toplumu budur.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Üretme?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bilgisayar üretme yerine...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bilgi üretme yok?

SALİH COŞAR (Devamla) - O da var. - O kendiliğinden gelir. Ama...

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden) - Başkaları yapar onu.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ama bilgisayar üretmek yerine, bilgisayarı en iyi nasıl kullanacağım? Burada şuna gelmek istiyorum. Bir ülke herşeyi üretmez ki. Onu getirin. Bir ülke herşeyi üretmez ki. Herşeyi üretmeye kalkarsa yarıbuçuk kalır. Bu ülkenin bir çıkması da odur işte.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Uluslararası iş bölümü.

SALİH COŞAR (Devamla) - Odur efendim çıkmamız bu memlekette. Biz bu memlekette zannediyoruz ki herşeyi biz üreteceğiz. Hayır.

ALPAY FURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Hiçbir şey üretmedik, kalmadı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Herşeyi biz üretmeyeceğiz.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden) - Üretebildiğimizi de üretmiyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Üretebildiğini üret.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Odur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Üretiyoruz zaten. Rakamlar ortada. Nasıl üretmiyoruz?

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Üretmiyoruz. Ne sanayi bıraktılar, ne de...

- 2452 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Rakamlar ortada, sen okumuyorsun galiba.

BAŞBAKAN Dr.DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Sanayicilerin sayısı her gün artar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bak, ben basını okuyorum. Bugün Ekonomi Gazetesinin yayın günüdür.

RASİH KESKİNER (GİRNE)(Yerinden) - Ne var orda?

SALİH COŞAR (Devamla) - Var efendim. Tablo var. Rakamları inşallah iyi hatırlarım.

RASİH KESKİNER (Devamla) - Devlet Plânlama Örgütünün de tabloları var.

SALİH COŞAR (Devamla) - Veriyordu bugün. Dış satımda sanayi ürünleri %28'e çıktı. %10'dan galiba veya %7'den. Tam rakamı hatırlamıyorum.

2453/...

RASİH KESKİNER (Devamla) - Planlama Orgütü rakamlarında öyle değil ama.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bugün vardı Ekonomi Gazetesinde.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Onu Rasih Keskiner söyler.

İÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Kurtarmaz, Sayın Bakan, kurtarmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Herhalde ezbere yazdılar onlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Kurtarmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yine Ekonomi Gazetesinde bir sayfa daha vardı bugün. Bu 64,000 küsur falan nüfusun dökümü vardır. O faal nüfusun dökümünde yine sanayide çalışan kesim, rakamı epey yükseldi, 7000 küsura çıktı. İki-Üç sene evvel öyle değildi. 4000'lerdeydi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangi sanayi?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Konfeksiyon?

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Hangi sanayidir?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kardeşim, yani bu istatistikler hep yalan, sizin söyledikleriniz hep doğru.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - DPO farklı söyler Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çok ilginçtir. Bu Ekonomi Gazetesinde, Ekonomi Gazetesini söylememin nedeni bugün okudum da hatırlıyorum. O da DPO'den alıp bastı yani.

SALİH USAR (Devamla) - Yok, DPO'nün yoktur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet efendim, evet DPO'den baskı bugün.

SALİH USAR (Devamla) - 1986 rakamlarındadır daha DPO.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bul oğlum bir Ekonomi Gazetesi de gösterelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bulmaya gerek yok efendim. Bunlar doğrudur, hayatta yaşanır.

BASBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Ama ne söyler-seniz zaten inanmazlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - DPO'den iktibas edildi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Tamamdır efendim.

İÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Farkında mı arkadaşlar?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Bakan çağı yakalayın diyor, bir başkası çağ atladık diyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet efendim, biz Atatürkçü eğitim yapıyoruz.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Bakan daha çağı yakalayacaklar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ulu önder şimdi söylemedi ki bunu şeker kardeşim? Daha 1920'lerde göstermiş bize.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Ne ilgisi var 1920'lerle?

SALİH COŞAR (Devamla) - 1920'lerde göstermiş. Muhasır medeniyet seviyesine çıkacağız demiş.

RASİH KESKİNER (Devamla) - Ama 2000'deyiz şimdi .

SALİH COŞAR (Devamla) - Hedefi göstermiş. Evet, biz o hedefe inanıyoruz ve takip ediyoruz.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Üstüne çıkacağız.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Oyle anlamam sen bu işleri.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Kime güveniyorsun Sayın Serakinci?

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Niye güvenmiyorsunuz toplumumuza?

SALİH COŞAR (Devamla) - Eğitim Bakanlığı olarak...

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Adaoğlu doğru söyledi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Eğitim kurumları olarak, esas politikamız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde mükemmel bir insan dokusu yaratmaktır.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Topluma güveniyoruz ama senin partine güvenmiyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz müsterihiz, içimiz rahattır. Bu ülkede gerçekten mükemmel insan dokusu yaratma yönündeki adımlarımız tamamdır, o bakımdan müsterihiz. Çünkü bu çağda yaşamak, ileri adımlar atmakla mümkündür ve kalkınmakla mümkündür.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Derivasyon şeyleri, kanalları, feribotlar dolaşacakmış içinde.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Hep Mağusa'da limanlar olacakmış.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ama biraz evvel de ifade ettiğim gibi, kalkınma kiminle olur? Kalkınma somut yetersizlikler karşısında umutsuzluğa düşmeyen insanlarla olur. Umutsuzluğa düşerse insan kalkınmaz.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Umut yok dediler ya geçen gün.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kalkınma geniş boyutları ve büyük amaçları cesaretle görebilen insanlarla olur. Cesaret ister. Tartışabilen, yöntemleri gerçekçi çerçevede planlayabilen, örgütleyebilen ve harekete geçirebilen insanlarla olur.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Tarihe konuşuyorsunuz Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, hedeflerimizi söylüyorum. Kafa yapımızı söylüyorum, nasıl insan yetiştirme hedefinde olduğumuzu söylüyorum. Kendini açmaya gönül veren insanlarla olur. Bizim amacımız ve görevimiz böyle cesur insanlar yetiştirmek suretiyle kalkınmaktır.

EMİN UZUN (Devamla) - Atatürkçü ve milliyetçi.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ve Türkesçi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Uğraşmayın efendim. Bu memlekette ne Türkesçi olur, ne başka birşeyci.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz...

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Türkes mi kaldı?

EMİN UZUN (Devamla) - Türkes de büyük Türk Ulusunun diğer adıdır yani.

NACİ T. USAR (Devamla) - İşte yani ben de aşağılamadım.

İSMAIL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ustelik Kıbrıslıdır.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Ozker'in hocasıdır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; karşılıklı konuşmayalım, dinleyelim lütfen.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tam anlamı ile kurmuş bulunan eğitim kurumlarımızla çerçevesini çizmeye çalıştığım, yarının mutlu insanlarını bu ülkede yetiştirme hedefindeyiz. Bugün eğitimimiz, dünya eğitim standartlarına göre oldukça tatminkâr bir düzeydedir. Bunu bu kürsüden gururla ifade ediyorum. Dünya standartlarına göre çok tatminkâriz, çok öndeyiz ve aldığımız sonuçlar göğsümüzü gerçekten kabartacak niteliktedir.

ERGIN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Erbilen de hep böyle der Sayın Bakan. Sağlık olunca o da böyle der.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kardeşim; rakamlar ortada, istatistikler vardır. Bugün Londra'nın hiçbir high school'unda bizim kolejimizin gösterdiği G.C.E neticesi yoktur. Rica ederim. Hiçbir high school'da, hiçbirinde.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Bizim çocuklarımız daya iyidir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Full Bright...

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Süper.

SALİH COŞAR (Devamla) - Full Bright burs verir, 46-50 tane istediği aday adayı çocuk çıkar. Bu çocukların taşıdığı özellikler gene yok. Güneyden bir tek kişi gelmedi cimlasıyuma. Bunları söyledik, yine yineliyoruz. Gelmiyor, yoktur. Güneyde bu sınavlara kim katılıyor? Lise üstünde Higher Technical Institute'den katılıyor. Lütfen bunları öğrenin. Gelmiyor.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Toplumun ortak gururunu kendi inhisarınıza alacaksınız?

SALİH COŞAR (Devamla) - Almadık kardeşim hepimizindir bunlar.

NACİ T. USAR (Devamla) - Vazgeçin. Toplumun ortak gururudur bunlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Toplumla iftihar ediyoruz.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kendi inhisarınıza almayın bunları.

SALİH COŞAR (Devamla) - Almıyoruz.

BASBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Eğitim olmasa olur mu bunlar? Nasıl olur?

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) - Toplumun malıdır çocuklar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Siz bu toplumun bu özelliklerini gözardı ediyorsunuz.

NACİ T. USAR (Devamla) - Yok etmeyiz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet, evet.

Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Eğitim olmasa olur mu o çocuklar?

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet. Biz başta söyledik zaten toplumun fedakârlığını. ..

(Naci T. Usar toplantı salonundan çıkar)

İşinize gelmeyince bırakıp kaçıyorsunuz tabii.

NACİ T. USAR (Lobiden) - Geleceğim, geleceğim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gel, gel.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Bizim sözümlü topluma değil, yönetiminizedir, Hükümetinizedir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bugün öğrencilerimiz yabancı ülkelerde okumaktadırlar. Record'ları gelmektedir.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Record'lar geliyor, yalnız kendileri gelmiyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geliyor, geliyor. Açıkta herkes görebilir.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Kendileri gelmiyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet. Kendileri de geliyor, kendileri de geliyor. Bugün Doğu Akdeniz Üniversitesi öğretim görevlileri ~~vardır~~ ya? Nerden geldi bu çocuklar? Kimin çocuklarıdır bunlar? Yakında hepsi gelecek, hepsi gelecek.

Muhterem arkadaşlar; biz mevcut eğitim kurumlarımız ve eğitim düzeyimizle diyoruz ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin geleceğinin teminatıyız ve teminatı olmaya devam edeceğiz. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan Salih Coşar.

Sayın milletvekilleri; söz sırası sayın Kemal Emirzade'dedir. Buyurun Sayın Kemal Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğru olan şudur ki eğitim bir toplumsal yapının belirleyici ögesi değildir. Toplumsal yapının belirleyici ögesi üretim ilişkileridir, uygulanan ekonomi politikalarıdır ve bu uygulanan ekonomi politikaları ve üretim ilişkileri sonucu oluşan ve gelişen sınıf ve katmanlardır.

Başka bir deyişle eğitim bir alt-yapı kurumu değildir, bir üst-yapı kurumudur. Bir üst yapı kurumu olan eğitimi, alt yapıdan soyutlayamayız. Yani üst yapı ile alt yapı arasında sıkı bağlar vardır, sıkı ilişkiler vardır. Eğitim toplumsal yapının belirleyici ögesi değildir dedik. Ama toplumsal gelişme- de son derece önemli bir faktördür. Bunu gözardı edemeyiz, gözardı etmemek gerekiyor. Bu nedenledir ki, eğitim olayını ciddiye almak, bu olaya ciddi yaklaşmak gerekmektedir ve eğitim olayına gereken önemi vermek gerekmektedir. Buraya bir nokta koyalım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Açıkla bize bu deyişi, bunlara açıklık getirin bize. Bunlar basma kalıp laflardır somut.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Efendim konuşmamızın akışı içerisinde öğreneceksiniz, anlayacaksınız Sayın Hocam.

Şimdi Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz, peşinen şunu söyleyeyim, Sayın Hocamıza, Sayın Bakana saygımız sevgimiz pbaki kalmak koşulu ile , Eğitim Bakanlığını eleştirmek, görebildiğimiz aksaklıkları, tespit ettiğimiz hataları ortaya koymaya çalışacağız. Konuşmama başlarken dedim ki, eğitim olgusunu, eğitim olayını, altyapı etkilemektedir. Uygulanan ekonomik politikalar etkilemektedir. Daha kulaklardadır, Başbakan Sayın Eroğlu, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Ozal ile Ekonomik Paketi imzaladığı zaman -ki biz çok haklı olarak bu Pakete, 'Ekonomik Yıkım Paketi' diyoruz-, "bu Protokol ile, ülkemizde yapısal ciddi birtakım değişiklikler sözkonusu olacaktır" demişti ve gerçekten Sayın Eroğlu bu demecini verdikten ve o günden bugüne birtakım uygulamalara baktıktan sonra, bunları değerlendirdiğimiz zaman birtakım ciddi yapısal değişiklikler gelmektedir. En başta ekonomik alanda bu ekonomik değişiklikler gelmektedir. Üretim ilişkilerinde bu uygulanan ekonomik politikalar ciddi birtakım değişiklikler getirmektedir. Ama bu değişiklikler halkın çıkarına, halkın yararına değişiklikler olmamakta, halkın emekçi katmanlarının, emekçi sınıf ve katmanların aleyhine değişiklikler ve gelişmeler olmaktadır.

Bunu Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; biz, 1988 Eğitim Bütçesine ayrılan paydan da görmekteyiz. Açık bir biçimde bu görülmektedir. Bu yılın bütçe ödenegi olarak öngörülen 170,121,129.000.-'na karşılık, Eğitim ve Kültür Bakanlığına ayrılan ödenegin toplamı 12,867,622,000.-'dir.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - %7.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bu ödenekleri 1987 Bütçesi ile karşılaştıracak olursak, geçen yıl, bütçeden Eğitim ve Kültür Bakanlığına ayrılan pay, yüzde olarak %9.3 iken, bu yıl bu oran %7.5'le yani yedi buçuğa düşmüştür. Yatırımlar bütçesi arasındaki kıyaslamayı yapacak olursak; 1987 Bütçesinde yani eğitim için, Eğitim Bütçesi içerisinde yatırımlar için ayrılan pay %5.3 idi. Ama bu yıl bu pay %2.2'ye düşürülmüştür. Transferlerde ise, yine ciddi bir azalma, bir düşüş vardır ki geçen yılın bütçesinde yani 1987 Bütçesinde bu oran %5 idi, şimdi 1988 Bütçesinde bu oranın %3 olduğunu görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; başka ülkelerde eğitime ayrılan pay gerçekten önemli rakamlara ulaşmaktadır ki bu her zaman için %15 ve üzerinde paylardır. Eğitime önem veren, gelişmeye önem veren, kalkınmaya önem veren ülkeler, mutlaka eğitime önemli paylar ayırmaktadırlar. Bizde, 1988 Bütçesinde, ancak ve yalnız %7.5. Bir arakam vereyim Güney Kıbrıs'ta eğitime ayrılan pay 78,000,000.- Sterlindir. Bizde 6,000,000 Sterlin. Bunu şöyle bulmaktayız. 12,867,622,000 L.'sini yuvarlak olarak 2000'e böldüğümüz zaman ortaya çıkan rakam 6,433,811 Sterlin oluyor ki bugün gerçek olan şudur ki, Sterlin 2000 L.'sinin üzerindedir. Bu gerçek şeyi ortaya koyduğumuzda bu payın ancak ve ancak 6,000,000 Sterlin olduğunu görürüz. Eğitime verilen önem bu rakamlardan anlaşılır. Bunlardan anlaşılır. Yuvarlak sözler söylenebilir. İşte kalkınıyoruz denebilir. Bizde işler iyi gidiyor, her sene için geliyoruz, eğitimde gelişmeler var diyebiliriz. Ama rakamlar bize onu söylemiyor. Veyahut da rakamlar en azından bu umudu yansıtmıyor. Gerçeği yansıtmadığı gibi, umudu da yansıtmıyor. Neden? Çünkü giderek eğitim olayına ayrılan bütçe payı düşmektedir. Geçen yıl %9.3, bu yıl %7.5,

gelecek yıl belki de bu daha da aşağılara düşecektir. Neden? Çünkü sosyal devlet anlayışından süratle uzaklaşıyor. Liberal devlet anlayışı, serbest piyasacı görüş, sosyal devlet anlayışından uzaklaşmayı öngörmektedir. Eğitime, sağlığına önem veren ancak ve ancak sosyal devlet anlayışını öne çıkararak ülkeler olur ve hükümetler olur. Şimdi sayın üyeler; bütçe payları, eğitim için bütçe payları düşerken, Anayasanın öngördüğü, Anayasanın 59'uncu maddesinin öngördüğü parasız eğitim de değişmekte, bu defa parasız eğitimin yerini paralı ve pahalı eğitim almaktadır. Örnek mi istersiniz? Örnek çok. Bir kere devlet bu eğitim olayının yükünü çekemeyince, bu yükü velilerin sırtına, halkın sırtına yüklemeye çalışıyor. Bunlar gözönünde olan, yaşanan gerçeklerdir, olaylardır. Biz uydurmuyoruz. Gerek basında yer alan olaylarla, gerekse yaşadığımız, kendimizin bilfiil yaşadığı örnekleri getirerek ortaya koymaya çalışıyoruz. Okullara öğrenci kaydetmek için zorunlu bağış toplanıyor bugün değerli üyeler. Okullara öğrenci kaydı için zorunlu bağış kabul ediliyor. Kim kabul ediyor bunu? Diyebilirsiniz ki hadi canım öyle şey yoktur. Öyle şey olmaz. Devlet velilerden veya öğrencilerden para almaz. Bal gibi alıyor. Nasıl alıyor? Basına yansıyan şeyi getireyim. Bakınız elimde bir kopya var, bu Halkın Sesi Gazetesi'nden alınmış bir kopyadır. Bu kopyada, Bayraktar Ortaokulu Okul Aile Birliğinin bir makbuzu, öğrencilerden tahsil ettiği paraya karşılık verilen bir makbuzu vardır. Bu Okul Aile Birliği, çocuklar okula kayıtlarını yaptırmaya gidince hemen önelerine çıkıyorlar ve dayıyorlar makbuzu, hadi kardeşim ver 2000 lirayı, ver 3000 lirayı, ver 5000 lirayı bakalım. Bir başka örnek...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bütçeye para koymaz ki, hep dilenmek.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bana şahsıma gönderilen bir okul aile birliği yardım talep yazısını okumak istiyorum.

"Sayın Kemal Emirzade" diyor,
Milletvekili.

Okulumuz dersanelerine birer kitaplık ve bu kitaplıkta muhafaza edilecek ve çocuklarımızın daha iyi bir eğitim ve öğrenim görmelerine yardımcı olacak çeşitli kitaplar, resim malzemeleri, haritalar ve basit fen araçları almak maksadı ile Okul Aile Birliğimiz bir yardım kampanyası açmış bulunmaktadır.

Bu çok hayırlı maksat için, sizlerin de Okulumuza bir miktar bağış yapmanızı rica eder, yapacağınız yardım için şimdiden teşekkürlerimizi sunar, bağışlarınıza mukabil makbuzun gönderileceği ve ayrıca 4 Nisan 1987 akşamı Okul Aile Birliğimiz balosunun da alenen duyurulacağı saygı ile bildirilir."

Altında da okulun başöğretmeninin imzası.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İsterse yapmasın.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ve Okul Aile Birliği Başkanının imzası. Bu defa...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Partiler BMW kampanyası açtı, partilerimizin gelişmesi için.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bir başka...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Okul alsa ne olur?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bağış. Küçük Kaymaklı Okul Aile Birliğinin velilerden para talebi. Burda da diyor ki...

MİLLİ EGİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Talep eden kim?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Talep eden kim?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Okul Aile Birliği Sayın Bakan Okul Aile Birliği talep ediyor, veliden para topluyor Okul Aile Birliği.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam, kimdir Okul Aile Birliği?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ver parayı diyor. Parayı verin, çünkü eğitim maksatları için harcayacağız diyor bu şeyi, parayı. Bu parayı eğitim maksatları için harcayacağız diyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - CTP BMW'leri ne yapıyor?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Tabii az evvel söylediğim...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - CTP Devlet mi yahu?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bakanlık...

OZKER OZGUR (Devamla) - CTP Devlet mi?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Orta yerde görünmüyor.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Devletten daha güçlü bazen.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bakanlık orta yerde görünmüyor, Hükümet orta yerde görünmüyor ama...

SALİH COŞAR (Devamla) - Ne ilgisi var?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Okul Aile Birliklerini velilerin ayacağına götürüp veyahut da velilerin karşısına gönderip, onlardan para topluyor. Bir örnekte Okul Aile Birlikleri Eğitim Bakanlığının veyahut bir başka deyişle Hükümetin tahsildarlığını yapıyorlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ne ilgisi var?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Katılımcı demokrasi.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Efendim; 15 yaşına kadar eğitim parasız, 18 zorunlu, 18 yaşına kadar da parasızdır eğitim. Nerde? Anayasada. Nasıl parasız? Mademki siz hem kayıt için öğrenciden para alıyorsunuz, hem de birtakım ihtiyaçları karşılamak için öğrencilerden para alıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nerden çıkarıyorsunuz?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Öğretmen Kolejinin giriş sınavlarına öğrenciler girer, giriş sınavlarına kayıt için 5000 TL öder, bunun dışında da hükümetkaraküşü veyahut da hükümetkaraküşü diyeyim, kim aldı bu kararı bilmiyoruz, soru sorduk, yanıtı bize doğrudan gelmedi hâla, öğrencilerden veyahutta velilerden makbuz da vermeden hem de para tahsil ediliyor. Her öğrenciden veyahut da velisinden 200.-TL da ayrıyeten para alınıyor. Nedir bu?

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Lafı mı olur efendim 200 TL'nin?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir daha oku o yazılanları bakalım kim istedi?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - 200 liranın lafı mı olur efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Para toplamışsa topladı ama daha modern yaptılar.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Her dernek gibi o da.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Tabii gayet doğal. 200 lira çünkü komik birşey.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İşin bir başka tarafına daha değinmek gerekiyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Okul Aile Birliği Amerika'da da var, Rusya'da da var.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Az evvel belirttiğim gibi, sosyal devlet anlayışı giderek uygulanan ekonomik politikalarla Friedmancı, serbest piyasacı ekonomik modellerle yerini sözde liberal devlet anlayışına terkederken, eğitimde de fırsat ve eşitlik yerini, "paran kadar oku" anlayışına bırakmıştır. Bu nedir açıklayayım sayın milletvekilleri; bu şudur; eğitimin parasız olma ilkesini kıran olaylardan, önemli olaylardan birisi de şudur. Özel ve paralı dersler.

Özel ve paralı dersler giderek yaygınlaşmakta. Giderek daha çok öğrenci para karşılığında ders almaktadır. Bunun nedenlerini araştırmak gerekir. E, canım herkesi engellememiz mi gerekiyor? Herkesin özgürlüğüne karışmamız mı gerekiyor anlayışı ile olaya bakarsak tamamdır. Herkes, parası olan git-sin bastırsın parayı, özel ders alsın ve sınıfı geçsin veya hut da gireceği sınava başarabilsin. Bu özel ders olayının, gündeme gelmesi kendiliğinden olmamıştır. Diyebilirsiniz ki bir zamanlar da vardı özel ders. Doğrudur. Eskiden de özel dersler vardı. Ama genellikle dikkat ediyorduk bu özel dersler daha çok, sınıflarında başarı sağlayamayan daha gerilerde yahut da eğitimi daha gerilerden takip eden öğrenciler tarafından alınıyordu. Hatta ve hatta bir zamanlar çok iyi hatırlıyorum ders almak, yani okul dışında bir hocaya gidip, birisine gidip de ders almak ayıp birşey sayılıyordu. Ne yahu sen kafasız mısın ki ders alacaksın falan geliyordu insanlara. Yani çekiniyordu insanlar özel ders alsınlar. Neden? Çünkü ders alırsa herkes diyecek ki yetişemiyor, okuldaki bilgileri kavrayamıyor, yavaş öğrenen birisidir o nedenle işte kendisini yetiştirmeye çalışıyor. Şimdi moda olmuştur. Moda mı olmuştur, yani insanlar kendiliğinden mi koşuyorlar bu özel dersin peşine? Hayır. Bir yandan eğitim için ayrılan ödeneklerin kısılması, sosyal transferlerden tutun, bütçe paylarına kadar kısılması, yatırımların kısılması, öbür yandan insanların para karşılığında birtakım şeyleri alması ve en önemli etkenlerden bir tanesi de, daha önce okullarda öğrencilere bilgiler verilir, bu bilgileri alıp almadıkları denetlenir, sınıflar içerisinde tekrarlar yapılır, belli sınavlar yapılır, uygulamalar yapılır ve o öğrencinin öğrenip öğrenmediği ciddi bir biçimde araştırılırdı. Bu usul da terkediliyor. Şimdi bu usulün yerini okullarımızda ne almıştır? Bu usulün yerini okullarımızda artık sınav geçme almıştır. Gir sınava başar veya başarısız. Çocukların önüne devamlı sınavlar, engeller konmuştur ve hababam çocuklarımız sınavlar için uğraş vermektedirler. Niçin uğraşıyorlar? Maarif Kolejine girebilisin diye. Niçin

uğraşıyorlar, niçin yarışıyorlar? USS'de başarılı olabilsinler diye. Niçin yarışıyorlar? İşte Anadolu'da fen lise-lerinde başarılı olabilsinler diye. Yani bugün eğitim olayı, insanların bilgi alış-verişi yaptığı, okulların bilgi alış-verişi yaptığı yerler olmaktan çıkmış ve yarış atlarının koştuğu, yarıştığı alanlara dönmüştür. Evet. Eğitim olayı bir hipodrom, çocuklarımız da, öğrenciler de birer yarış atı. Kim daha önde gidecek, kim daha önde bu yarışa bitirecek? Olay budur. Özel derslerin temelinde yatan nedenlerinden birisi de budur. Bir başka önemli neden daha vardır özel dersler konusunda. Onun üzerine de parmak bas-tırmak istiyorum. Hayat pahalılığı almış başını gidiyor. Fiyatları yetiştirebilene aşkolsun. Ama eğitimin ağır yükünü omuzlayan öğretmenlerimizin, eğitimcilerimizin gelirleri, maaşları giderek düşmektedir, giderek azalmaktadır. Bir örnek vereyim. 31 Ocak 1987'de 269,000 lira maaş alan bir öğretmenin maaşı 233 Sterlin ediyordu. 30 Kasım 1987'de, aynı öğretmenin maaşı, eşel-mobil sistemi çerçevesinde ek-lenen hayat pahalılığı ödeneği ile birlikte 312,000 liraya yükselmesine karşın, Sterlin olarak maaşı 149 Sterline düşüyor.

Dikkatinizi çekiyorum sayın milletvekilleri; bir yıl olmadan, daha bir yıl geçmeden, 11 ayın içerisinde öğretmenin reel olarak gelirinde, kazancında önemli bir düşüş oluyor. Peki, gelirinin giderek azaldığını gören bu eğitim emekçisi öğretmen veya eğitimci ne yapacaktır? Hiç olmazsa bulunduğu sosyal seviyeyi tutturabilmek için, bir ikinci iş arama yoluna gidecektir. Eğer tarlası varsa tar-lasında çalışacaktır, çizmelerini ayağına geçirerek veya bir tüccarın yanında eşya dağıtıcılığı yapacaktır veya hiçbirini yapamazsa, kendi mesleğine en yakın bir işi yapacaktır. Özel ders verecektir. Evinde özel ders verecektir veya bir özel dersaneye gidip, orda bir ücret karşılığında özel ders verecektir. Bu olaylar kendiliğinden olmaz. Bir zamanlar özel ders, toplumda tartışılmıyordu. Ama bugün özel ders konusu toplumda tartışılıyor. Nerden geldi, nasıl geldi? Kendiliğinden mi? Hayır, kendiliğinden gelmedi,

kendiliğinden gelişmedi. Az evvel saydığımız nedenlerden ortaya çıktı. Özetleyecek olursak, eğitime ayrılan pay giderek düştükçe, öğrenciler öğrenci gibi değil, birer yarış atı gibi görüldükçe ve eğitim olayında, bu eğitim olayında önemli görev yüklenen öğretmenlerin gelirlerinde reel düşüşler söz konusu olunca, bu özel dersler de gündeme geliyor, giderek yaygınlaşıyor, artıyor ve bugün gerçekten toplumu huzursuz edebilecek bir noktaya ulaşıyor. Geçiyorum.

Okullarımızda okullaşma oranı, ülkemizde okullaşma oranı doğrudur ki çok kötü durumda değildir. İyi bir düzeydedir sayısal olarak, rakamsal olarak, iyi bir düzeydedir. Buna karşın, yeterli düzeydedir diyebilir miyiz? Bize göre bu konuda da çok şey söylenebilir ve yapılması gereken çok iş vardır. Rakamlarla söyleyecek olursak yine, okul öncesi diye saydığımız eğitimde, Devlet anaokulunda okullaşma oranı %5.6, 1986-1987 ders yılı içerisinde . Okullaşma oranı %5.6. Anasınıflarında %13.5, özel anaokullarında %8.4. Bunların tümünü topladığımızda, %27.5 oranında bir okullaşma görürüz. Yani okul öncesi eğitimde, okullaşma oranı 1986-1987'ye göre %27.5 oranındadır. Eğer özel anaokulların payını, katkısını çıkaracak olursak %19.1'e düşmektedir bu rakam. Yani devletin kendi okullarında gerçekleştirdiği okul öncesi eğitim, ancak %19.1'dir. Aslında bunun kaç olması gerekiyor?

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-

Bu seneyi niye vermiyorsunuz?

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Bu sene, onu söyleyeyim Sayın Bakan, sizin dağıttığınız broşürde, efendim ...

SALİH COŞAR (Devamla)- 2222.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Baktım, ısrarla baktım, ama burada da Bakanlığın özenle bilemeyeceğim, kasıt mı vardır, yoksa bilerek mi veya bilmeyerek mi yapıldığını bilemeyeceğim ama okullaşma oranı verilmemektedir. Öğrenci

sayısı verilmiştir. Öğretmen öğrenci ilişkisi verilmiştir. Ama okullaşma oranı verilmemiştir. O çalışmayı görmediğim için, hemen zaten birkaç dakika içinde, üç-beş dakika önce dağıtıldığı için, tabii bunun hemen şeyini yapamazdım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Nasıl getirsin? 1987'de %59'dur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- O nedenle biz DPÖ'nün yayınladığı 1988 programın ortaya koyduğu rakamlara bakarak bunu söylemek durumundayız.

Bir tek yüzümüzü güldüren, bizi memnun eden durum, ilkokullardaki okullaşma oranıdır. %100. Güzel bir şey. Ama burada da yine bizi burukluğa iten bir konu ortaya çıkıyor. Nedir bu konu? Nedir bu konu? Daha önce ilkokullarımız 6 yılda, son 5 yıla indirildi. 5 yılda ilkokuldan çocuklar mezun edildi. Aman yapmayın dediğimiz zaman, ilgili Yasanın tartışmalarında da bunu söylediğimiz zaman, bize dendi ki 5 yıla indirmiyoruz. İlkokullar yine 6 kalacak. Yani hatta Sayın Bakan bunu bir artı 5 diye de formüle etmişti. Bir sene okul öncesi, 5 yıl da ilkokul. Yine 6 yıl olarak kalacak demmişti. Ama okul öncesi eğitimdeki oranın çok düşük olması, özellikle devletin bu konudaki payının çok düşük olması, ilkokullardaki %100 oranındaki rakamı da bozmaktadır sayın milletvekilleri.

Yine Anayasanın ilgili maddesi, on beş yaşına kadar zorunlu eğitimi öngörmüş olmasına karşın, DPÖ'nün verdiği 1988 programından aldığımız rakama bakacak olursak, ortaokullarda okullaşma oranı halâ daha %59.8'dir. Ki ilginçtir 1982-1983 yılında bu okullaşma oranı %66 olarak görülüyor. Yani bir ilerleme olacağına, ortaokullardaki okullaşma oranında bir ilerleme kaydedileceğine, bir gerileme söz konusu olmaktadır. Fazla rakamlar üzerine fazlaca eğilmekten bu öğrencilerin erken yaşlarda okula alınması konusunda da birkaç söz söyleme gereğini duymaktayım. Şudur sayın milletvekilleri; özellikle bir anlayış geliştirdi, bir anlayış etkinlik gördü ki, çocuklarımız ne kadar erken okula alınırsa,

ne kadar erken okula başlarsa o kadar iyidir, o kadar iyi öğrenirler, daha iyi yetişirler ve yıl kazanırlar, hayatlarından kazanırlar.

(Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun Başkanlık Kursüsünü Başkan Yardımcısı Sayın Dt. Sait Güven'den devralır).

Bu anlayışa koşut, tabii görüş olarak koşut olmayacak ama bu anlayış doğrultusunda 6 yaş konusu tartışılıyordu Türkiye'de ve Türkiye'de yapılan bu 6 yaş konusunda bir rapor istenmişti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ve verilen bu raporda ortaya konan düşünceleri buraya getirmek isterim, bilginize sunmak isterim.

6 yaş uygulaması sırasında İl Millî Eğitim Müdürlüklerinin hazırladığı raporda bu yaştaki çocukların eğitime başlama düzeyinde olmadıkları için, uygulamanın başarı şansının bulunmadığı belirtiliyor. Raporda, 6 yaşındaki çocuğun kullanılan tüm yöntemlere karşın okuma-yazma ve diğer öğretim faaliyetlerine ilgisinin kısa süreli olduğu, daha çok oyuna ve oyuncaklara ilgi duyduğu belirtiliyor. Kamuoyunda 6 yaş uygulanmasına ilişkin tartışmalar sürerken, Millî Eğitim İl Müdürlüklerince hazırlanan raporlarda, 6 yaş uygulamasının başarıya ulaşma şansının düşük olduğu dikkati çekildi. 6 yaş uygulaması ilk olarak 1983-1984 öğretim yılında yürürlüğe kondu. Bu öğretim yılında eleştiriler yoğunlaşınca, bir iç genelge ile uygulama rafa kaldırıldı. Bu rapor ... Bakanlığın istediği, tüm illerden istediği ve Millî Eğitim Müdürlüklerinden konuya ilişkin rapor düzenlenip Bakanlığa gönderildiği zaman şunu görüyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Elmalarla armutları karıştırıyorsun. Ne alâkesi var?

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Tüm motivasyona karşın, okuma-yazma ve diğer öğretim faaliyetlerine ilgilerinin çok kısa süreli olduğu, oyun ve oyuncaklara daha çok ilgi duydukları gözlemlenmiştir.

SALİH COŞAR (Devamla)- İlgisi yok.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- İlgisi var efendim. Niye ilgisi yoktur? Siz 5 yaşındaki çocuğu almıyor musunuz şeye? 5 yaşındaki çocuğu ...

SALİH COŞAR (Devamla)- 3 yaşında başlar çocuklar ilkokula.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- O kendi yaşına uygun eğitim ayrı. Ama siz 5 yaşındaki çocuğu bir ilkokul öğrencisi gibi kabul ettiğinizi söylediniz ve ilkokullarda ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Oyle mi?

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Evet, 1+5 olarak formüle ettiniz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Programı da söyle.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Biz 6 yıllık ilkokullardan vazgeçmeyiniz dediğimiz zaman, 1+5 dediniz ve ilkokullar yine 6 yıl olarak kalıyor demıştiniz.

SALİH COŞAR (Devamla)-Programları tartışalım. Usulleri başka, içeriği başka.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Yani 5 yaşındaki çocuğu içeriye aldığınız zaman ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Aldık tabii.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Bu rapora göre, bu çocuklara iyilik etmediğinizi, Bakanlık olarak iyilik etmediğinizi ortaya koymaya çalışıyorum.

"Sayıları arasında ilişki kurmakta güçlük çektikleri, çok basit zihinsel problemleri çözemedikleri görülmüştür. Yazmaya karşı ilgisi çok az olup düzgün ve sürekli yazmamaktadırlar. Dersten sıkıldıkları için tuvalete gitme, su içme gibi bahanelerle yalan söylemeye yöneldikleri tespit edilmiştir. Ders sırasında yemek, simit, şeker yemek, sakız çiğnemek, balon şişirmek gibi davranış ve alışkanlıklarını önlemek çok güç olmaktadır. İkinci dersten sonra sürekli olarak eve gitme isteği göstermektedirler. Silgi, kalem, defter gibi kendilerine ait araçları tanımakta ve korumakta güçlük çekmektedirler. Özellikle sabahçı öğrencilerin uykulu olduğu, bazı öğrencilerin birinci dersin sonunda okula gelebileceği gözlemlenmiştir. Gösterilen çabalara karşın, birinci sınıf öğretim programında yer verilen konuları kavrayamamışlardır. Ders yılı sonunda okuldan usanma ve kopma noktasına geldikleri gözlemlenmiştir. Bu yaş grubu çocuklarına birinci öğretim programının aynen uygulanmış olması, ister istemez çocuğu zorlamış, bunalıma girmelerine neden olmuştur. Çünkü çocuk bu olgunluğa erişmemiştir. Bazı çocuklarda psikomotor gelişmesi yeterli düzeyde olmadığı için, yeterli randıman alınmamıştır. Çocukların dikkat süreleri kısa, etkinliklerinin süresi oldukça uzundur. 7 yaş grubu çocuklar için uygulanan program, 6 yaş çocuğunun gelişim düzeyinin üstünde kalmıştır".

Evet şimdi bu raporu da okuduktan sonra okul öncesi eğitimdeki okullaşma oranını da göz önüne getirdiğimizde, gerçekten şimdiye kadar %100 veya %100'e yakın olmakla övündüğümüz ilkokul düzeyindeki okullaşma oranının artık %100 olmadığını üzümlere söylemek istiyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Elmayla armut toplanmaz. Sen ille toplamaya çalışın.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - E, siz topladınız, nasıl? Siz topladınız, öyle birşey kurdunuz biz de bu yaptığınız oluşum çerçevesinde eleştirilerimizi getireceğiz. Sayın Bakan olmaması gerekiyordu. Altı yılı bırakmanız gerekiyordu ilkokullarda.

SALİH COŞAR (Devamla) Ne alakası var onunla?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Birşey daha getireyim bilginize izninizle...

SALİH COŞAR (Devamla) - Sen yine elmayla armudu toplamaya çalışın.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Türkiye'den bir rapor, Türkiye'den bir rapor şey konusunda...

SALİH COŞAR (Devamla) - Onlar da bilmez demek ki toplamayı.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Erken okula başlama konusunda. Bir başka ülkeden de örnek getireyim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Son cümleyi oku, anlayacağın ne yazdığını, bir daha oku.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Almanya'da yapılan bir istatistikten söz edeyim size. Bu istatistiğe göre Almanya'da, yirmi dört kişilik sınıflarda her türlü ders araçları tam ve mükemmel olmasına rağmen, altı yaşında okula başlayanlar sekiz yıllık ilkokulu iki yıl sınıfta kalarak, yedi yaşına başlayanlar bir yıl kalarak, sekiz yaşında başlayanlar ise hiç kalmadan bitirmişlerdir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nerde?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Almanya'da.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim yazdıysa bilmez demektir Almanya'da. Almanya'da dört yıldır okul.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Almanya'dan... Efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - İlkokul dört senedir Almanya'da.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Temel eğitim efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - İlkokuldan bahsediyoruz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Temel eğitim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Temel eğitim başkadır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet, çocuğu erken okula alabiliriz, erken başlatabiliriz. Uç yaşında da başlatabiliriz. İki yaşında da başlatabiliriz. Bizim istediğimiz odur. Zaten okul öncesi eğitim derken, falan yaştan falan yaşa kadar kesmemek de gerekir. Doğumdan on beş yaşına kadar eğitimin zorunlu olduğunu kabul ediyoruz biz. Ama çocuğa kendi yaşının eğitimi vermek durumu da vardır. Kendi yaşının üzerinde birtakım bilgiler verilmek istenirse çocuğa, zorlama yapılırsa ve sen işte ille de ilkokul birinci sınıf düzeyinde bir çocuksun denirse kendisine ve o yönde bir uğraş içerisine girilirse bu olmaz. Söylemek istediğimiz budur sayın milletvekilleri.

Bütçe Komitesinde, ilgili Bakanlığın bütçesi tartışılırken...

BAŞKAN - Arkada, arkada konuşma oluyor efendim. Olmaması lâzımdır lütfen. Devam edin.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Önemli değildir Sayın Başkan. Zaten...

BAŞKAN - Hayır, en arkada, dinleyici kısmında konuşma olamaz efendim.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Özür dilerim o zaman. Ben dedim milletvekilleri arasındaysa önemli değil.

BAŞKAN - Hayır, hayır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Pek salon dolu değildir.

BAŞKAN - Sayın Varış, arkadaşlarla sohbet edemeyiz efendim orda. Özür dilerim.

TOKAY VARIŞ (Girne) - (Dinleyiciler kısmından) - Sesimiz çıkmaz efendim.

BAŞKAN - Devam edin Sayın Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bütçe Komitesinde İlgili Bakanlığın bütçesi tartışmaları sırasında Sayın Bakan, okulların merkezileştirilmesi yönüne gidileceğini söylemiştir. Yani küçük yerleşim birimlerinde, küçük köylerdeki köy okulları taşınacak. Başka okullara taşınacak ve böylece okullar merkezileştirilecek. Bu tabii tartışmaya açık bir konudur. İlle de en iyisi budur, yahut da kötüdür, yapılamaz demeyeceğiz. Yalnız bu düşünceye uyum sağlanmayan, Bütçenin ilgili ödeneğini ortaya koymaya çalışacağım.

Bütçede temel eğitim ilkokullarını geliştirme projesi için 1987 Bütçesinde yer alan 120,000,000.- Türk Liralık ödenek, 1988 Bütçesinde 100,000,000'a düşürülmüştür. Yani bu ödenek artırılacağına madem böyle bir düşünce vardı, bu ödenek artırılacağına azaltılmıştır. Böyle olunca da bu düşüncenin ne ölçüde gerçekleştirilebileceğini merak ediyoruz.

İlkokulların bu yıl 5 yıla düşürülmesi konusu üzerinde bir nebze daha durmak istiyorum. Geçen Bütçe tartışmalarında, geçen yılın Bütçesi tartışmalarında da konu üzerinde epey tartıştık. Bu Bütçe döneminde de konuyu irdelememiz gerekecektir. Neden? Çünkü konu hayata geçirilmiştir ve birtakım pratikler ortaya çıkmıştır. Birtakım gerçekler ortaya çıkmıştır. Bu gerçekler ışığında konuyu bir kez daha irdelemekte yarar var inancındayım.

Bir kere Yasaya yazıldı. İlkokullar 6 yıldan 5 yala düşürülecektir. Bu Yasa hayata geçirildi, bu ders yılında, ders yılı başından hayata geçirildi. Geçen yılın sonlarına doğru Yasa çıktı, bu ders yılı başında da hemen konu hayata geçirildi. Epeyi tartışıldı, veliler karşı çıktı, ilgili sendika karşı çıktı. Burada tartıştık konuyu. Doğru olmayacaktır, hazırlık yapmadan böyle bir uygulamaya gitmeyiniz dedik, biz de söyledik. Buna karşın ders yılı başında bu uygulamaya geçildi. Yani ilkokulu 6 yalda bitiren çocuklar da, ilkokulun 5'inci sınıfına gelmiş çocuklar da ilkokullardan mezun edilip, ortaokulların yolunu tuttular. Tabii bu arada ilgili Bakanlığın ortaya koyduğu görüş nedeni ile birtakım insanlarla da ikircikli bir düşünce ortaya çıktı. Neydi bu? Bakanlık diyordu ki isteyen öğrenci 6'ncı sınıfı okuyabilir, isteyen öğrenci 5'inci sınıftan mezun olup ortaokula gidebilir. İşte bu görüş doğrultusunda bazı öğrencilerde ve velilerde ciddi ciddi sorunlar geldi gündeme. Neydi bunlar? Çocuğum mezun olsun mu 5'inci sınıftan, yoksa 6'ncı sınıfı okursa daha iyi mi olur? Tabii Bakanlık bunu biliyordu. Biz dersek ki isteyen gidebilir, çoğu tasını tarağını topladığı gibi ortaokulun yolunu tutacaktır. Biliyordu bunu. O nedenle o şeyi getirdi dayattı. Dayattı da ne oldu? 5'inci sınıftan çocuklar ilkokulu terkettiler de ne oldu? Bir kere tümü gidemedi. Yani ilkokulların 5'inci sınıfından sonra bütün çocuklar ortaokula geçemedi. Bazı köy ilkokullarında özellikle, hâlâ daha 6'ncı sınıfta okuyan çocuk vardır. Bir kısmı bıraktı gitti. Ortaokula gitti. Peki giderken biz söyledik. Dedik ki bu uygulamayı eğer gerekli hazırlığı yapmazsanız, yapmadan hayata geçirirseniz, biliniz ki sorunlar gelecek gündeme. Önce hazırlığını yapınız, bu hazırlıklar yapıldıktan sonra bu uygulamaya geçerseniz, hiç olmazsa başınız o kadar

ağrımaz. Ortaokullarda bugün ciddi bir yığılma, özellikle merkezi ortaokullarda ciddi birtakım yığılma var. Sayın Bakan söyledi konuşmasında her 20 öğrenciye bir öğretmen düşüyor bugün. Yani öğretmen öğrenci oranı olarak bakıldığında, Olabilir. Yani teknik okullarda öğrenci sayısı azdır, mesleki okullarda öğrenci sayısı daha azdır. Buna karşın, daha çok öğretmen verilmektedir. Bu şekilde bir oranlama yaptığınızda doğrudur. Yani az öğrenciye bir öğretmen düşebilir. Ama bununla yetinmemek gerekir. Bu güzel. Yani dileriz ki gerçekten 20 öğrenci düşsün, öğretmen girdiği zaman sınıfa, karşısında 20 öğrenci bulsun. Daha iyi eğitim yapabilir, daha iyi öğretim yapabilir. Ama gerçek bu değildir. Ortaokullarda bugün elli, hatta ellinin üzerinde öğrencilerle dolu sınıflar vardır. Ve ortaokullarda bugün, gerekli hazırlıklar yapılmadığı için atölye olması gerekli olan yerler, laboratuvarlar ve diğer belli bölümler, okullardaki belli bölümler sınıf odası yapılmak durumunda kaldığı ve bu odalarda üst üste öğrenciler öğrenim görmektedirler, bu gerçeği gizleyemeyiz. Yani siz ne kadar da dersiniz yoktur böyle birşey, vardır. Veliler yaşıyor bunu, öğrenciler yaşıyor bunu, biz görüyoruz, gözlemliyoruz bunu. Bu 5 yıl konusunda gayet iyi hatırlıyorum ben de, bir yazar, ismini vermeyeceğim, hararetli savunucuydu bu işin, bravo, çok iyi, gerçekten geç bile kaldı, yapılmalıydı, iyi bir uygulama olacaktır dedi, savundu, gazetede de yazdı, yazılarında bunu belirtti. Ama ilginçtir bir okulun, okul aile birliği toplantısında, konu tekrar gündeme gelip tartışıldığında, bu ilgili yazar arkadaş, kendi öz eleştirisini yapıyor ve diyor ki, ne yaptık da bu şeyi biz zamanında savunduk, meğer ki gerçekten çok büyük sorunlar getirdi gündeme. Bunu söylüyor şeyde ve kamuoyuna da bu düşüncesini aktarıyor.

Bir veli toplantısında, benim de hazır olduğum bir veli toplantısında, beşinci sınıftan ortaokulagiden öğrencilerimizin başarısının gerçekten düşük olduğu ortaya çıktı. Özellikle 5'inci sınıftan...

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Hangi ortalama? Sömestr ortalaması?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Tümünü alamadım tabii
Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Almadan konuşma.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ama velilerin kendi çocuk-
ları üzerinde yaptıkları değerlendirmeye göre ve okuldaki ba-
zı öğretmenlerin ortaya koyduğu düşüncelere göre, 5'inci
sınıftan ortaokula giden öğrencilerde önemli oranda bir
başarısızlık veyahut da başarı düşüklüğü söz konusudur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olaylara bakarak konuşun.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Umit ederiz yani ne çocuk-
larımızın...

SALİH COŞAR (Devamla) - Korrelasyon var.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Biz çocuklarımızın
başarılı olmalarını isteriz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Oyle yapalım ki zarar
gelmesin çocuklara.

SALİH COŞAR (Devamla) - 5'lerle 6'lar arasında...

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Zarar gelmesin bir nesle diyoruz. Bütün uğraşımız, istediğimiz budur.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Okumayı çözmediler onlar Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olacak, o da olacak.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yani bir nesli yakarsak, titrediğimiz konu budur.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Heceleyerek okurlar.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bir nesli yakmayalım. Bu sonradan, sonradan eğer aklımız başımıza gelirse iş işten geçmiş olacak.

SALİH USAR (Devamla) - Karıştırırsın konuları.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Nasıl? Nasıl?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Toleranslıyız diyerek 5'ten, 1'inci sınıfa girenleri kalırlarsa da geçiririz onları.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz aldık kardeşim, sönemtri, orta sönemtri notları çıktı, okuldadır. Meraklıysanız gelin size de verelim.

SALİH USAR (Devamla) - Toleranslıyız diyorsunuz, nedir onların...

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Eğer...

SALİH COŞAR (Devamla) - 5'lerle 6'ların ortalamaları aynıdır,

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sayın milletvekilleri; öğretmenler gereken hoşgörüü çocuklara göstermezse, eğer öğretmenler...

SALİH COŞAR (Devamla) - Merak edeniniz varsa, bizde var baksın. Ezbere konuşmayın.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Eğer öğretmen gerekli hoşgörüü göstermezse ve bu çocuklardan kendi bulunduğu yaşına göre değil, buldukları sınıfa göre bilgi isterlerse, o bilgiye sahip midirler, değil midir? Araştırmalarını yaparlarsa, bilelim ki bir nesle gerçekten çok yazık edilecektir. Yani dökülecektir. Ama sınıfta kalma yok, 15 yaşına kadar götürecektir bu işi ama, işte sureten. Bu 5 yıl uygulaması alkış gören, bu 5 yıl uygulaması onay gören, toplumumuzda onay gören bir uygulama değildir sayın milletvekilleri. Veliler bu uygulamaya onay vermediler zamanında sayın milletvekilleri. Biz bunu benimsemediğimizi söyledik. İlgili sendika bu uygulamaya onay vermedi ve sayın milletvekilleri bunu da bilginize getireyim, bugün KTOS, ilkokul öğretmenlerini örgütleyen bir sendikadır ve bu sendika, birtakım nedenlerden dolayı bir eylem programı yaptı, yahut da eylem kararı aldı. Oturdu sendikanın yetkilisi ve eylem kararı aldı. Bu eylem kararını almasına neden olan hususlardan bir tanesi de işte bu 5 yıl uygulamasıdır.

MİLLÎ EGİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR
(Yerinden) - Ne ilgilendirir sendikayı bu?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Efendim? Kim öğretiyor bu çocukları, kimin zararına oluyor bu Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Devamla) - Eğitim politikasını sendikalar çizmez.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sendikaların da görüşünü alacaksınız.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Almanız gerekiyor. Bizim anlayışımıza göre sendikaların görüşünü almanız gerekiyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çalışma koşullarını çizer onlar.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Hiç olur mu? Oyledir.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Geçen Bütçe tartışmalarında ben burda okudum, söyledim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu memleketin çocuğunu nasıl yetiştireceğimi o mu söyleyecek?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Dinleyeceksiniz Sayın Bakan. Veliyi dinlemeyeceksiniz, öğretmeni dinlemeyeceksiniz, ilgili kuruluşunu dinlemeyeceksiniz, kimi dinleyeceksiniz?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Ne düzenlersiniz bu şuraları?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Niye şura toplarlar? Değil mi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Tabii kardeşim, şura kararı var.

NACİ T. USAR (Devamla) - Sendikaların görüşlerini alırlar, değil mi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Var, şura kararı oybirliğiyle hem. Ama sen bir gün söylediğini ertesi gün inkâr edersen başka. 10 sene sen bu memlekette ilkokul 5 sene olacak diyecaksin şuralarda, ondan sonra olmayacak.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Kim söyledi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim söyledi? Bütün şura kararları öyle.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sendika söyledi mi? Yani sendika bu yönde bir görüş...

SALİH COŞAR (Devamla) - Şura kararı varsa hürmet edeceksiniz. Biraz da hürmetiniz olacak bu memlekete.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Şura ne zaman toplandı?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - 1976'da galiba.

SALİH COŞAR (Devamla) - 1976.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Kaç sene geçti aradan?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Şura kararı, 1976'da yapılan şura kararı.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - 10 sene geçti aradan.

SALİH COŞAR (Devamla) - 2 defa da mini şura yapıldı.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Hem sürat çağdır deriz, hem 10 sene önceki şeyi mi...

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz hâlâ daha ilkokulu üniversite zannederiz. İlkokulu üniversite zannettiğimiz sürece...

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Toplum, toplum dersiniz Sayın Bakan ama, toplumu oluşturan ne sendikaların görüşlerine, ne velilere, ne öğretmenlere, ne de öğrencilerin ve muhalefetin görüşlerine kulak vermezsiniz, saygı duymazsınız. Ortaya koymaya çalıştığınız budur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sizi dinlersek ilkokulları makinist dükkânı yapacağız.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Kim söyledi? Biz hangi zamanda, hangi demecimizde veyahut da hangi konuşmamızda böyle birşey söyledik? Onu da söyleyiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sendika söyledi, siz söylemediniz. Sendikanın görüşleridir bu.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İşte siz karıştırıyorsunuz şimdi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ve komisyon da toplandıydı. Sendikayı konuşuyorsunuz şimdi.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gene doz meselesine girdik.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Siz sendikayı savunduğunuza göre...

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Elmayla armutları...

SALİH COŞAR (Devamla) - Sen sendikadan bahsettin. Dinleyelim diyorsunuz sendikayı.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Tamam, sendikanın görüşü böyle, bu yönde bir görüşü var dedim.

BAŞKAN - Sayın Bakan, dinleyelim efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ne ilgisi var?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ve eylem yapacağını açıklıyor bu sendika diyorum.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ve bu eylem kararını alırken de sebep olanlardan...

BAŞKAN - Sayın konuşmacı karşılıklı konuşmayın.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bir husus da bu konudur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Dinleseydim o sendikayı...

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - 5 yıl uygulaması konusudur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz dinlemiş olsak bunu, makinist dükkânı olurdu ilkokullar.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Tamam efendim, siz dinlemezsiniz. Biz söyleyeceğiz. Siz dinlersiniz veya dinlemezsiniz, Uyarırız. Bir daha uyaracağız. Aman diyoruz zarar vermeyiniz, bir nesle, bir nesle zarar vermeyiniz.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bizim böyle bir savımız yok efendim.

BAŞKAN - Sayın Bakan konuşmacıyı dinleyelim lütfen.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bu çocuklar hepimizin çocukları, toplumun çocuklarıdır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Dinlemiyor arkadaşın sendikayı.

NACİ T. USAR (Devamla) - Daha evvel, sendikayı dinle dediğinde 5 yıl konusunda dinle dedi. Demedi ya sendikayı makinistlik konusunda dinle.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ ERCGLU (Yerinden) - Her önerisi doğru değil.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sendika, bırak diyor da makinist dükkânı yap burasını diyor.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - O konuyu da söyleyelim. Biz...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Sayın Bakanla öyle bir çağ atladık ki, birbirimizi anlayamıyoruz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Eğitimin...

BAŞKAN - Sayın arkadaşlar; lütfen dinleyelim efendim.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Üretime dönük olmasını her zaman söyleriz. Üretimle ilişkisi olması gerekir. Söyleriz bunu ama, bu demek değildir ki ilkokul çocuğunu makinist yapacağız yahut da ilkokul çocuğuna makinist dükkânı açtıracamız. Ama biz inanıyoruz ki, ille de beyaz yakalı önlüğü giyip de, sadece sıranın üzerinde oturarak ders yapması da ilkokul çocuğunun doğru değildir. Bunun yanında, o yaşın çocuğunun yapabileceği, bızahiti, bilfiil uğraşabileceği birçok pratik işler vardır. Onların da yapılması gerekir.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çağın yakalandığı bir şeyde herhalde. Bir iddia vardır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bugün gözleriz. İnsanlar da kaptırdı, analar, babalar da kaptırdılar kendilerini bu şeye, aman çocuğumun pantolonu kirlenmesin, aman çocuğumun önlüğü kirlenmesin. Neden? Çünkü, yaşamla birlikte bir okul yaratamadık biz.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Onlar çağı atladi yahu, bırak.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yaşamın içinde görmüyor bugün çocuklar kendilerini. Yaşamın devamlı dışında, kendilerini, kendi önlerine konan birtakım, kendilerine yabancı birtakım konular, ders kitapları ve bunların içerisinde yaşıyor çocuklarımız. Yaşamın içinde değil. Eğitim üretime dönmek olmalıdır derken biz, bunları kastediyoruz yoksa ver ilkokul çocuğunun eline çekici gitsin makinist dükkânına veyahut da makinist dükkânı açsın değil. Gerekirse o çocuk eline çekici de alabilmelidir, toprakla uğraşabilmelidir o çocuk.

SALİH COŞAR (Devamla) - Zamanı geldiğinde uğraşacak.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Zamanı geldiğinde işte o zaman şimdi kendi konuşmanızla da, şikâyet ettiğiniz olay gelir gündeme, Herkes memur olma istediğinde, aman beyaz yaka, white collar. Neden? Çünkü çocuklarımızı öyle yetiştiriyoruz, sistem onu getiriyor. Hatayı çocuklarda bulamayız, öğretmende bulamayız. Sistem zaten onu getiriyor, o eğitimi veriyor çocuklara. Dolayısıyla hepsi hürya liselere, arkasından üniversite kapılarına ve devlet kapılarında iş. Yani sistem bunu getiriyor. Sosyal transferler bu Bütçede, yani 1988 yılının Bütçesinde daraldıkça daralıyor, kısıldıkça kısıyor. Yani oldukça cimri davranılıyor sosyal transferler konusunda. Tabii bazı konular vardır ki cimri davranılmıyor. Onları da söylemeye çalışacağız. Burs ve nakdi yardımlarda öğrencilerimizin, yüksek

öğrenimde bulunan gençliğimizin burs ve nakdi yardımlarında cimri davranılıyor. Okullara taze süt dağıtımını konusunda yine cimri davranılıyor. 1987 Bütçesinde 7,000,000.-TL ödenek vardı, 1988 yılı Bütçesinde yine 7,000,000.- TL ödenek vardır. Süt fiyatları geçen yıldan bu yıla ve 1988 içerisinde de bütün seneyi hesaplayacak olursak, bu fiyat artışını gözönünde bulunduracak olursak, bu rakamın gerçekten rasyonel bir rakam, gerçekçi bir rakam olmadığı ortaya çıkar.

Kreş ve gündüz bakımevleri için 1987 yılı Bütçesinde 6,000,000.-TL vardı, yine 1988 Bütçesinde 6,000,000.-TL ödenek vardır. Burda da cimri davranılıyor. Ne kadar önem verdiğimizizi ortaya koyuyoruz bu kreşlere ve gündüz çocuk bakımevlerine. Buralarda yaşayan, çalışan insanlar vardır, bu insanların ödenekleri sözkonusudur. Bunların ödeneklerine bir tek kuruş artış öngörülmüyor demektir. Bu çocukların buralarda daha rahat edebilmeleri için, daha iyi koşullar sağlanması düşünülüyor demektir. Konan ödenek bize bunu söylemektedir. Ama öbür yandan bu konularda oldukça hesaplı, oldukça, hatta cimri davranılırken, örneğin bir bakanın makam arabası için 1,500,000 Türk Lirası ödenek öngörülebiliyor. Bunlar çelişkili durumlardır. Yani Bütçede bizim tespit ettiğimiz çelişkili durumlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ders yılında Türkiye'de, görüldü ki yeni bir uygulamaya geçilecektir. Geçildi, bu konu basına yansıdı; uygulamalar başladı, karar alındı, arkasına gördük ki bizde de orta eğitimde yeni bir uygulamaya geçiliyor. Gereği vardı, yoktu, yararlıdır, zararlıdır, tartışmasını yapmadan, kendi toplumumuzda bu konuyu değerlendirmeden...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Niyeti koydunuz sabahlayacağız bu akşam.

KEMAL EMIRZADE (Devamla) - Efendim?

MUSTAFA ARAOGLU (Devamla) - Niyeti koydunuz sabahla-
yacağız bu akşam.

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) -
Angolemliler Hoca da bekler sıra ama sen hepsini söylersen
Angolemliler Hoca'ya hiçbir şey bırakmayacaksın.

KEMAL EMIRZADE (Devamla) - Benim bitiyor.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Eğitim semineri.

KEMAL EMIRZADE (Devamla) - Eğitim semineri, tabii
senede birdir.

BAŞKAN - Efendim konuşmacıya müdahale etmeyelim.
Zamanı eminim o da bizim gibi düşünerek ayarlayacaktır.
Devam edin Sayın Konuşmacı.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Hüseyin Bey de birşey
söylemek ister, ama hiçbir şey bırakmayın.

BAŞKAN - Angolemliler'e de bir kısmını bırakıyorlar.

KEMAL EMIRZADE (Devamla) - Konu, tartışılmadı ve
hemenden bu yeni uygulamaya geçildi. Neden? Türkiye böyle
yaptı diye. Bu entegrasyon politikasının bir sonucudur.
Sonucu olarak geliyor gündeme. Bize uygundur, değildir, hiç
önemli değildir. Türkiye madem böyle istiyor, madem böyle
yapmıştır, biz de hemen bunu yapalım, biz de hemen bunu
yapalım, uygulayalım dendi ve ortaokullarda yeni bir uygu-
lamaya geçildi. Bu uygulamaya geçilirken özellikle, yani,
anlatamayacağım uygulamayı, çünkü bilincinizdedir bu konu.
Özellikle parmak bastırmak istediğim husus şudur. Bu yeni
uygulamayla birtakım dersler, önemli birtakım dersler,
programdan çekilirken, ne kadar ilginçtir, laikliği her
zaman için öne çıkaran bir yöntem veyahut da bir bakanlık,

din derslerini çekmiyor, geri çekmiyor. Her bölümde din dersi var. Ne kadar laik olduğumuzu bu uygulama ile de ortaya koyuyoruz. Geçen yılın bütçe tartışmasında, din kültürü değil, okullarımızda din eğitimi verdiğimizizi bir takım örnekler getirerek ortaya koydum. Tekrar etmek istemiyorum. Din konusuna gelmişken bunu hatırlatacağım bir, teğet geçmeye çalışacağım. Ama, ilgisi olduğu için, çok yakından ilgisi olduğu için bir hususu söyleyeceğim. Israrla din kültürü veririz. Şartlandırma yapmayız okullarımızda deniyor ama, öbür yönden bakıyoruz ki bazı okullarda, bazı din hocaları çocuklara şunları söylüyorlar. Diyorlar ki; solculuk komünistliktir, komünistlik kötü birşeydir. Siz de komünistliği böyle biliniz. Siz dininize sarılınz. Sizi kurtaracak olan dininizdir.

RASIH KESKİNER (Girne)(Yerinden) - Sağcılığı anlatmazlar.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İslâm dinidir. Bunlar söyleniyor çocuklara.

NACI T.ÜŞAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Hani, fikirleri hür, vicdanı hür gençlik böyle mi yetiştirilir.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Şimdi siz bana söyleyiniz. Din kültürü mü veriliyor okullarımızda, yoksa çocuklarımız dindersiz araç edilerek şartlandırılıyorlar mı? Bunu da böylece ortaya koyup, hemen geçmek istiyorum, fazla zamanınızı almamak için.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzüntü ile getirmek istediğim bir konu vardır. Bugün ne yazık ki okullarımızda, özellikle orta eğitime devam eden çocuklarımız arasında uyuşturucu alışkanlığı yayılıyor. Yayılma eğilimi gösteriyor. Okullarda tartışılıyor, konuşuluyor bu. Veliler arasında tartışılıyor, uyarıyorum.

MILLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Yapma böyle ithamlar Allah'ını seversen. Çok ayıp.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İtham değildir Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çok ayıptır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İtham değildir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Vazgeçin.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Lütfen bunu bir uyarı olarak kabul ediniz ve gençlerimizi zehirlemek isteyen insanlar vardır bu memlekette. Bunu kabul edeceksiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Canım, insan olabilir. Bir örnek olabilir ama, sen bugün, bu kürsüden çıkıp da gençliği itham edemezsin böyle.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bugün... Gençliği itham etmiyorum efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yayıldığını söylüyorsunuz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Gençliği itham etmiyorum efendim. Gençliği itham etmiyorum, uyarıyorum sizi. Uyarıyorum sizi. Bu yönde birtakım tehlikeler vardır diyorum...

SALİH COŞAR (Devamla) - Böyle şey yoktur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Çocuklarımızı, gençlerimizi zehirlemek isteyen birtakım odaklar vardır.

SALİH COŞAR (Devamla) - O ayrı konu. O ayrı mesele.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bugün sarı bomba diye bilinen bazı ilaçlar, bazı haplar, bazı öğrencilere ısrarla veriliyor. Belli yerlere çağrılıyor bu insanlar, bu öğrenciler ve veriliyor bu ilaçlar. Uyarıyoruz. Hatırlatıyoruz. Önlem alınsın.

- 2491 -

SALİH COŞAR (Devamla) - İhbar edin tertibat alınsın.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bakanlık olarak lütfen...

SALİH COŞAR (Devamla) - İhbar edin tertibat alınsın.
Okullarda böyle şey yoktur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Gelin efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz okullarda ne var biliyoruz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Biliyorsunuz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Biliyoruz tabii. Hergün okulların içindeyiz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Tamam biz gaibten, bize gaibten sesler gelmez ya. Biz bunları gaibten seslerle algılamıyoruz ve buraya getiriyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Dışta bir odak var, o da Ahmet, çağrılmış, gitmiş, kandırılmış, o ayrı bir konu. Onları da ihbar edin, tertibat alalım.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ben polis değilim ki, ben muhbir değilim ki. Ben burda...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sen yap onu polisle birlikte.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Çocuklarımızın bu yöndeki bir tehlike karşısında olduğunu ortaya koyuyorum. Siz Hükümetsiniz, siz ilgili Bakanlıksınız, buyurun, göreve diyoruz.

2492/...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Geçen sene de söyledik, biz araştırdık, sen araştıracaksın asıl. Niçin araştırman?

SALİH COŞAR (Devamla) - Araştırırım tabii.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Araştır görevindir o, arkadaşlar uyarıyor.

BAŞKAN - Sayın arkadaşlar; lütfen kürsüde hitap şekli. Evet.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Doğrudur söyledikleri.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çok ayıp.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Memnun kalacaksınız.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ne ise ben söylemiyorum hangi okulda ama Bakanlık lütfen ilgilensin bu konuda.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sen şimdi bütün gençliği uyuşturuculukla itham ediyorsun.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Hayır efendim. Siz saptırıyorsunuz Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok, oku bir daha okuduğun cümleyi.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Siz saptırıyorsunuz Sayın Bakan. Gençlerimiz arasında yayılma eğilimi gösteren bir tehlikedir bu. Uyarıyoruz. Uyarıyoruz.

BAŞKAN - Peki efendim.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Türk Öğretmen Koleji'ne geliyorum.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Başkan; zabıtlara bir daha okunsun, ifadeleri karıştırıyor arkadaşlar.

BAŞKAN - Şimdi size yanıt hakkı veririm Sayın Bakan ve o kısmını bulup işaretlerim.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Eğer yanlış söylemişsem onu dil sürçmesidir.

BAŞKAN - Yanıt kısmında.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Onu düzeltmiş oldum Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Peki kabul ettim.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Düzeltiyorum onu.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ama biz efendi insanlarız Sayın Bakan. Bizi ne zannettiniz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam efendim. Biz de kabul ettik.

BAŞKAN - Peki devam edin efendim. Lütfen sür-git edip gitmesin, lütfen.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Türk Öğretmen Koleji'ne bu yıl da öğrenci alındı. Konuyu bir gündem dışı konuşma ile gündeme getirdik, konuyu Mecliste tartıştık. Okula öğrenci alınacak, 50 tane öğrenci alınacak diye duyuru yapılır, arkasından bir sınav yapılır, yazılı sınav yapılır. Bu yazılı sınav sonrasında geçerli notu alan, yazılı sınavda yeterli notu alan öğrenciler mülakat diye bir kurulun önüne çağrılır ve bu kurulda birtakım öğrenciler elenir. 50 tane öğrenci alınmaz. Açıklandığı gibi 50 tane öğrenci alınmaz. Bu öğrenci sayısı 106'ya, daha sonra ilginçtir, Bütçe Tasarısında 114 diye rakamı gördük Sayın Bakanın dağıttığı broşürde. 116 olarak

okuduk gene ilginçtir, geçen sene de böylesine çelişkili rakamlar vardı, yine ortaya koyuyorum, 50 açıklandı, 106 alındı dendi, ondan sonra bu sayı Bütçe Yasasına 114 olarak geçirildi, Sayın Bakanın verdiği broşürde de 116 olarak yazar. Gene kafamız karıştı. Birinci sınıfa alınan öğrenci sayısı kaçtır yine bu yıl bilmiyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kıbrıslı 106 kişi.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden) - Übürleri hangi statüde Sayın Bakan?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - 50 sayısı aşıldı ve 106'ya ulaşıldı ama burda durdu, bu 106'da durdu, 28 tane yazılı sınavda başarılı olan öğrenci dışarda bırakıldı. Neden?

SALİH COŞAR (Devamla) - Partizanlıktır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Gerekçe?

SALİH COŞAR (Devamla) - Allah isterse onu da söylen.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bilinmez. Bu 28 tane öğrenci velisi ile, ailesi ile, annesi ile, babası ile her gün Meclise geldi, Bakanlığın önüne gitti, Başbakan'a gitti sonuç alamadı.

-2495-

SALİH COŞAR (Devamla) - CTP'ye gitmedi, çünkü CTP'li yok.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Biz CTP'ye gelsin, ULP'ye gitsin demiyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok, partizanlık diyeceksin ona da.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yetkililerin peşinde koştuk bu insanlar dedik. İlgili Bakanlığı aradı, ilgili Bakanlık kendilerine birşey yapabiliriz belki, Bakanlar Kuruluna götüreceğiz, Bakanlar Kurulunda konuyu görüşeceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Bizimkiler müracaat da etmezler. Umudu kestiler, beş-altı senedir müracaat da etmezler.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Belki birşey yaparız. Ama Sayın Başbakan hemen kestirip attı.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Siz gelenler de bize gelir, haklarınızı savunmamız için.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sayın Başbakan yer yoktur dedi, bina yoktur dedi, alınmayacak bu 28 öğrenci.

../2496

Günahları neydi? Bu 28 öğrencinin günahı neydi? 50 prensibini bozdunuz. 28 öğrenciyi alabilirdiniz. Alınabilirdi bu öğrenciler. Ne günahları vardı, alınmadılar.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Prensip meselesidir.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Prensip. Neyin prensibi anlayamadık.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Prensipsizlik prensibi.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet, prensipsizlik prensibi olabilir.

SALİH COŞAR (Devamla) - İyi olanlar alındı.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İyi olanlar alındı. Diğerleri kötü diyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - İyileri seçildi.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sayın Başkan, değerli üyeler; Türk Öğretmen Koleji konusuna gelmişken, bu okulda birtakım yönetim bunalımlarının da olduğunu, kadro arasında, öğretmenler kadrosu arasında birtakım huzursuzlukların var olduğunu gördük, tanık olduk. Öğretmen Koleji bir yüksek okuldur diyor. Lise üstünde bir yüksek okuldur. Öyledir. Liseyi bitiren öğrenciler bu okula alınıyor. Ama, Öğretmen Koleji, bir yüksek okul olarak, yani, liseyi bitirdikten sonra öğrenci kabul eden bu yüksek okulun düzeyi, statüsü nedir? Kaç yıldır, halâ daha belli değildir. Üç yıl mıdır? dört yıl mıdır? Bakan bir ara, dört yıllık bir okul oldu dedi. Gerçekten öyle midir? Yani okula alınan çocuklar dört yıl mı okuyacaklar, üç yıl mı okuyacaklar? Hangi karara göre belirlenmiştir, belli değildir. Bir müdürü var bu okulun. Bir müdür getirildi bu okula başına ve bu müdür bu okulun başına getirilirken de, huzursuzluğu beraber taşıdı. Üstelik söylüyoruz.

Oğretmen Kolejinde bugün, rahat, huzur yok. Birtakım Öğretmenler rahatsız, kadro zaten ortada yok. Belli değil. Hangi Öğretmen o okuldadır, hangi Öğretmen gidecek, ders verecek, belli değildir. Hangi dersler verilecek, programlar nedir? Bu yüksek okulun kendi şanına lâyık bir program ortada yoktur. İşte, öğrenciler gider okula, ya birini bulur kendilerine ders verir, ya bulmazsa boşta dolaşır, gezer. Böylesine bir dağınıklık Öğretmen Kolejinde. Bu üstünlü verici bir durumdur. Bir yüksek okulumuzun böylesine bir durumda olması gerçekten bizi üzer. Hele hele değerli milletvekilleri beni daha da çok üzer. Neden? Çünkü, ben bu okuldan gelen bir arkadaşımım. Kendi mezun olduğum okulun bu durumda olması gerçekten beni üzmektedir. Bu okula kendine lâyık statü verilmelidir, kazandırılmalıdır. Üniversiteye mi bağlanır, bir yüksek okul mu yapılır, ortaokullara da öğretmen yetiştiren bir öğretmen okulu mu yapılır, yüksek öğretmen okulu mu yapılır? Ne yapılacaksa mutlaka bu işin çaresine bakılmalıdır. Bize göre, bir yüksek okul olarak Öğretmen Kolejinin kendine lâyık bir statüye ulaştırılmasıdır. Bir müdür, istediği gibi orayı idare ediyor, aldığımız bilgiler, Öğretmenlere kaba davranıyormuş. Bilgi veriyorum. Öğretmenler arasında ayrımcılık yapıyormuş bu müdür.

VEHİ ZEKİ SERTER (Lefkoşa) (Yerinden) - Hangi müdür?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Türk Öğretmen Kolejinden bahsediyorum efendim. Kayıt sırasında daha önce de belirttiğim gibi, 200 Türk Lirası bağış toplanıyor bu müdürün yönetiminde. Şu gün, bir cümle söyleyeyim. Öğretmenlere, suyunuz ısındı, sizi temizleyeceğim biçiminde konuşmalar yapıyormuş. Daha evvelde ciddiyetle ele alınan bir uygulama konuları vardı. Öğrenciler giderlerdi ilkokullara ve belli dönemlerde uygulama dersler verirlerdi, o kaldırıldı. Öğrenciler rastgele istediği okula gidiyor, istemezse de gitmiyor. Böylesine bir dağınıklık yaşanmaktadır. Bu müdür nasıl getirildi bu okula belli değildir. Bu Öğretmen Koleji değerli milletvekilleri, ben açık kalplilikle söylüyorum ki sahipsiz bir durumdadır ve öğrencilerimiz de, liseyi bitiren öğrencilerimiz de yarış atları gibi sıraya diziliyorlar bu okula girmek için. Tedbir alınız. Öğretmen Kolejinin statüsünü yükseltiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Müdürü serttir, nasıl sahipsiz?

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Sertlik sahipliği mi?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Geçen sene...:

SALİH COŞAR (Devamla) - Tam sahiptir de odur işte rahatsız oldunuz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Doğrudur yani serttir gerçekten Çıkarttı bu kadar sene sonra bir Disiplin Yönetmeliği orta yere, öğrenciler ilkokul öğrencisiymiş gibi konuşmayacaksın, göreceksin, duyacaksın ama konuşmayacaksın. Böyle öğretmen yetiştirilmez değerli milletvekilleri . Böylesine Disiplin Yönetmeliği bir yüksek okula lâayık değildir. Bir sosyal faaliyete katılamayacak öğretmen adayı, herhangi bir araştırma yapamayacak bir öğretmen adayı.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Derneğe?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bir derneğe giremeyecek bir öğretmen adayı. Müdüründen izin isteyecek evet.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nerden çıkar bunlar?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Disiplin Yönetmeliğinden çıkarıyorum Sayın Bakan. Disiplin Yönetmeliğinden çıkarıyorum.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bilgi verecek.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Kaldırdınız mı efendim Disiplin Yönetmeliğini? Kaldırdınız mı efendim, Disiplin Yönetmeliğini yürürlükte midir, değil midir şeyde?

SALİH COŞAR (Devamla) - İdareye bilgi verecek tabii.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ha, idareye bilgi. ilkokul çocuğu mu bu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Pek tabii.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yüksek okul öğrencisi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok canım.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Derneğe katılamayacak, sosyal faaliyete katılamayacak. Kışla.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bilgi verecek ve katılacak.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Yerinden) - Asker mi bu?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bugün Öğretmen Koleji öğrencilerine dernek kurma hakkı tanıyor musunuz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Tanınıyor.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Anlıyormu, veriliyor mu o şey? Umit ederiz ki verilsin, yani bu kadar sayıya ulaştı bu öğrenciler.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim isterse alır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bu öğrencilere kendi aralarında bir dernek kurma hakkı verilmelidir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim isteyecek zaten? Kurulsun tabii.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Biz bunun gerekli olduğuna inanıyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Değişen birşey yok. Senin öğrenciliğinde ne varsa, aynıdır. Hiçbir farkı yoktur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Çok farkı vardır ne yazık ki.

SALİH COŞAR (Devamla) - Aynı mevzuat, aynı kanun. Değişen yok.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Geçen yıl...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Toplum da aynı yerde mi?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanımızın...

SALİH COŞAR (Devamla) - Dernek kurabilir.

KEMAL EMİRZADE..(Devamla) - Gençlerimize Kur'an okumalarını öğütlediği bir tören ile Doğu Akdeniz Üniversitesi açıldı. Bu Doğu Akdeniz Üniversitesinin açılışına öğrencilerimiz rağbet etmedilerdi; boykot ettiler açılışı. Doğu Akdeniz Üniversitesinde bugün öğrenciler okumaktadır. Yerli öğrenciler okumaktadır, Türkiye'den gelen öğrenciler okumaktadır ve bu üçüncü ülkelerden, bazılarından gelen öğrenciler okumaktadırlar. Fakat bu Üniversite bilgi üreten, bilim üreten ve ürettiği bilimi yayan bir Üniversite anlayışı çerçevesinde kurulması için, yani bir özerk Üniversite statüsünde olmadığı için, bu Üniversiteye bir eğitim endüstrisi anlayışı ile yaklaşıldığı için bu Üniversitede bugün, yani Doğu Akdeniz Üniversitesi diye anılan bu Üniversitede bugün bilim üretilmiyor. Üretilen bilim, zaten üretilmediğine göre de bilimin yayılması sözkonusu değildir. Sadece ve sadece bu Üniversite bir çarşı gibi, bilgi alım satım yapıyor. Bilgiyi öğrenci alıyor, ordaki öğretim üyeleri de bilgiyi satıyor. Uygulama, zihniyete gayet uygun. Ne deniyor? "Üniversite bir eğitim endüstrisi olarak kurulmuştur." Bu zihniyetle yola çıkıldığı için bugün gerçekten Doğu Akdeniz Üniversitesi bilim üretmiyor, sadece ve sadece buralarda bilgi alım-satım işleri yapıyor. Biz o zaman da partimizin görüşünü ortaya koyduk, açıkladık. Yasanın tartışılması sırasında da söyledik. Üniversite açacaksak, bu Üniversite özerk bir Üniversite olmalıdır. Eğer Üniversite gerekli ise ve açılacaksa bir özerk Üniversite anlayışı çerçevesinde hareket edip böylesine bir Üniversite açalım. Olmadı. Üniversite değil, bir eğitim endüstrisi açıldı ve bu eğitim endüstrisinde bilgi alınıp satılır iken, buralarda çok ilginç de şeyler yapılmaktadır. Üniversite özerk olmayınca bu işler böyle gelişir. Parayı bastıran bilgiyi satın alır. Parayı veren düdüğü çalar. Senatosu, akademik kurulları normal işleyişi içerisinde yürümeyince birtakım olumsuzluklar da gündeme gelir. Bir tanesini size hemen söyleyeyim. Baktık son zamanlarda basında bazı şeyler gördük ve hayret ettik, dedik ki nasıl olur bu acaba falan. Bir inceleyelim olayı araştıralım dedik. Bir grup öğrenci ansızın okulun dışına atılır, okulun dışında kalır. Öğrenciler sınıfta kalmaz mı, kalır. Okuldan atılmaz mı atılır. İlk defa değildir bu, beki son defa da olmayacaktır. Araştırdık, baktık,

Öğrencik taa Meclisimizin komitesine, Dilekçe Komitesine de konu iletildi öğrenciler tarafından. İletilince olayı öğfendik, daha detayda öğrendik. Gördük ki 69 tane öğrenci Üniversitenin dışına atılıyor. Bu 69 öğrenci aman bizi atmayınız falan çalışmalarını yürütürken sonradan öğrendik ki bu 69 öğrenci 22 kişi imiş. Liste gelir bilgimize ama gerçekten 22'ye düşer bu sayı 69'un içerisinde bir kısım meğer tekrar okula kayıt yaptırır, okula devam eder ama 22 kişi dışarda kalır. Ozerk Üniversitelerin, gerçekten Ozerk Üniversitelerin işlerine kesinlikle karışılması doğru değildir. Hiçbir siyasal organ karışmamalıdır. İşlerine karışmamalıdır. Biz bu anlayıştayız. Biz bu görüşteyiz. Üniversitenin özerkliği en başta gelen bir husus olmalıdır diyoruz. Ama bugün birtakım insanlar içeride ise, birtakım insanlar da atılıyorsa dışarıya serarız nedir bu işin eshabı mucibesi. Nasıl olur bu iş? Eğer birtakım insanlar haklı iseler, benzer statüdeki diğer insanların da haklı olmaları gerekir. Bu haklarının teslim edilmesi gerekir ve biz diyoruz ki bu insanların üniversiteden atılmadan kendilerine bir şens daha verilerek bir daha şanslarını denemeleri gerekir diyoruz. Eğer bu geriye kalan 22 öğrenci madem ki aynı statüdedir diğerleri içeridedir, bunların da içeriye alınması daha uygun olacaktır. Bilgimize şu geldi. Araştıracamız ve eğer varsa atacamız onları da. Tabii olumsuzluklar varsa onları da atacamız diyorlarmış. Böyle birşeyi de kabul etmeyiz biz. Bir hak verdinse aynı statüdeki insanlara o hakka verirsin, diğerlerini dışlama doğru olmaz inancındayız. Tabii üniversitede... Efendim?...

SALİH COŞAR (Devamla) - Kime mesaj verirsin

o zaman?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Mesajı yoktur.

Sayın Bakan. Hiç mesaj verdiğim yoktur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ozerk Üniversite

diyorsun.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ozerk Üniversite

diyoruz evet.

SALİH COŞAR (Devamla) - Üniversitenin özel mev-

zuatı var. Mevzuata uyan başarır, uymayan başarmaz. Ne

yapalım yani? Sen ne diyorsun kürsüden, başarmayanı

başart.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - E, başarmayan, ilkin

başarmadı diyenler...

SALİH COŞAR (Devamla) - Kürsüden söylemek olur mu

bunu kardeşim?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - İlkin başarmadı

dedikleri bugün içeridedir.

SALİH COŞAR (Devamla) - İçerdeyse bulunur ve o da dışarı çıkarılır. Doğrusu o. Birisi yaptıysa o kabahati, o kabahati yapanla beraber dışarı. Olur mu öyle şey?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bulun bakalım o kabahati yapanı.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, bulacağız tabii.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - E, şimdi Sayın Bakan; yani Özerk Üniversite savunuculuğunu yapıyorsunuz ama dün öyle değildi. Daha evvel Özerk Üniversiteyi savunmuyordunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Üniversite kendi Özerk zaten.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - E, nasıl Özerk?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim karıştı Üniversitenin programına?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Nasıl Özerk eferdim? Bakanlar Kurulu yöneticiler kurulunu atayacak.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yöneticiler kurulu karışmaz ki.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yönetim kurulunu atayacak, Cumhurbaşkanı onaylayacak...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - BRT de Özerk değil mi Sayın Bakan?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ve bu Yönetim Kurulu bu okulu idare edecek ve okul Özerk olacak. Üniversite Özerk olacak.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sınıf geçmesine karışmaz Hoca.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Böyle Özerklik olmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Öyle zannedersin sen.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - MÜmkün mü?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Böyle özerklik olmaz, Akademik özerkliği bile yoktur hâlâ daha şeyin. Akademik özerkliğinin olmadığını ispatını ben size söyleyebilirim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gidin inceleyin onu da,

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Geçen sene, çocuk imtihana girer, kopya yapar, kopya yaptığı tespit edilir...

SALİH COŞAR (Devamla) - Eee?...

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Okuldan atılır, Ondan sonra aynı öğrenci okula girer ve bu öğrenci okuldadır, Akademik özerkliği bile yoktur Üniversitenin,

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim aldı?

NACI T. USAR (Devamla) - Herhalde Emirzade almadı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim verir bu talimatı? Benimyle bir yetkim yoktur, Ben Eğitim Bakanı olarak böyle bir talimat veremem.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Birileri talimat vermiştir efendim demektir, Ben de vermedim, Ben de vermem zaten böyle bir talimat,

SALİH COŞAR (Devamla) - O sana söyleyen de zayıftır. Özerklik isteyen kim?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ama birileri böylesine bir talimat vermiştir. Araştırın, göreceksiniz ki verdiğim bilgi doğrudur. Özerklik, Nerde özerklik? Özerk olsun diyoruz biz, Özerk olsun, güzel birşey. Üniversite özerk olmalıdır, Akademik yönden de özerk olmalıdır, Mali yönden de özerk olmalıdır, Yönetimsel yönden de özerk olmalıdır diyoruz bunu.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kardeşim o aktaran adam zayıf, demek ki böyle talimatlara kulak verir.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - E, talimatı veren vermişse...

SALİH COŞAR (Devamla) - Kimdir o talimatı veren makam?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Araştırın, bulacaksınız Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O yanlış Kemal'im. Eğitim Bakanına araştırdığımda o konuyu, özerklik ortadan kalkar. Eğitim Bakanının araştırma fonksiyonu yoktur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Direktifi vereni öğrenmek isterse Sayın Bakan, daha sonra söyleyebilirim ben Sayın Bakana,

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Olayı öğrenebilirsiniz efendim.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Olayı öğrenebilirsiniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - O başka.

SALİH COŞAR (Devamla) - Üniversite özerktir, Üniversitede kim ne okudu, nasıl okudu karışan yoktur. Yetki kendilerindedir, Bir adam yetkisini kullanamazsa başka.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet, yine bu konuyu da kısa kesiyorum. Teğet geçiyorum üniversiteyi de.

SALİH COŞAR (Devamla) - Teğet geçmesen ne olacak?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yüksek öğrenim gençliğinin birçok sorunu vardır bugün. Bu sorunlardan bir tanesi, akademik sorun, bir tanesi ekonomik sorun, bir tanesi sosyal ve bir tanesi de kültürel sorun. Bu sorunlar içerisinde yüksek öğrenim gençliği dövnüp duruyor. Bu sorunlarının çözülmesi için de sürekli ilgilileri uyarıyor, yetkililere başvuruyor. Ama bugün yüksek öğrenim gençliğinin ne ekonomik sorununa, ne akademik sorununa, ne sosyal sorununa, ne de kültürel sorununa ciddi hiçbir çözüm getirilmemiştir. Söyleyeyim. Ekonomik sorunlarını öğrencilerimiz dile getirirlerken, bu burslar bize yeterli olmamaktadır. Günün koşullarına uygun düzeyde değildir diyorlar. Bakanlığa yazı gönderiyorlar, imzaları ile başvuruda bulunuyorlar. Meclise yazı gönderiyorlar, imzaları ile başvuruyorlar ve bu durumu düzeltiniz diyorlar. Ama Bütçeye bakıyoruz. Daha önce getirilen ek Bütçe Yasasında da gene konmamıştır, 1988 Bütçesinde

de konmamıştır. Yine burslar aynı düzeyde tutulmak isteniyor. Çünkü Bütçeye baktığımızda öğrenci sayısı 30,000 Türk Lirası ile çarpılıyor rakamlar bulunurken. Demek ki bu yıl da öğrencilerimiz 30.000 Türk Lirasına talim edeceklerdir. Burs ve nakdi yardım alan öğrencilerimiz. Akademik sorunları vardır, bu YÖK sınav sistemi nedeni ile birçok sorunlar vardır. Bunları da gündeme çıkarıyorlar, bu yönde yetkilileri uyarıyorlar, çözüm istiyorlar. Ama ne yazık ki bu sorunlarına da çözüm bulamıyorlar. Sosyal sorunlarından en başta gelen sorunları yurt sorunudur öğrencilerimizin, yüksek öğrenimde bulunan öğrencilerimizin. Ama bunca senedir hep söyleriz, hep ortaya koyarız, öğrenciler isterler, talep ederler, aman bizlere Kıbrıs yurtları açınız, bizi bu kadar zora itmeyiniz. Evlerde belli barınaklarda sağlıksız şartlar içerisinde bırakmayınız, bize Kıbrıs yurtları açınız diyorlar ama bu sorunları çözüme ulaşıyor. Sesleri ilgililerin bir kulağından giriyor, öbür kulağından çıkıyor.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Açıkta genç mi var? Açıkta kimse yok.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Çadırda da oturduğunda adam açıkta değil tabii. Yani açıkta genç ne demek?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hepsi yurttadır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ayıp ayıp. Dramatize etmeyin konuyu.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Dramatizasyon değildir bu Sayın Hocam.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gebçeler nankörlük ediyor o zaman

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bu gerçektir, gençlerin kendi talepleridir. Kendi istekleridir ortaya koyuyorlar bu taleplerini, bu isteklerini ortaya koyuyorlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tahsile giderken hangi yurda gideceğini biliyoruz. Ama yurdun adı başka oluyor.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Kültürel sorunlarının çözümünü istiyorlar öğrencilerimiz. Kültürel sorunlarının çözümünü istiyorlar. Birtakım sosyal ve kültürel etkinliklerini daha rahat yapabilmeleri için belli merkezlerde lokaller istiyorlar. E, aman

ilgili bakanlık, Hükümet elinizi uzatınız, yardım elinizi uzatınız bu sorunumuz çözülsün diyorlar. Yine bu seslerine, bu isteklerine kulak tıkılıyor. Tabii nerden böyle oluyor onu burada söylemek istemiyorum. Bir açık oturum düzenlediler yaz ayları içerisinde yüksek öğrenim gençliği ve bu açık oturumda Eğitim Bakanlığının temsilcisi de konuştu ve bu temsilcinin, Sayın Alioğlu'nun katıldığını biliyorum. Sayın Niyazi Alioğlu dinleyicilerden gelen soruları yanıtlarken şöyle demişti. Türkiye'de kapatılan Kıbrıslı öğrenci yurtlarının yeniden açılmasının bugünkü parasal olanaklarla mümkün olmadığını söylerken, üniversite öğrencilerine verilen 30,000 Türk Lirası aylık burs ve nakdi yardımların yetersiz olduğunu söyledi. Sayın Alioğlu diyor ki; sizlere Kıbrıs yurdu açmak isteriz. Ama ödeneklerimiz elvermez, ekonomik durumumuz bunu başarmamıza elvermez. Sayın Alioğlu haklıdır bir yerde. Bizi de haklı çıkarıyor. Özellikle Eğitim Bakanlığı bütçesi için öngörülen ödeneklerin yetersiz olduğunu vurgularken haklı çıkarmış oldu ama, bu isteklerin hayata geçirilmesi, bu sorunun çözümlenmesi için aktif bir çalışma yoktur. Haklısınız ama alacağınız yoktur deniliyor. Gençlere bu deniliyor. Haklısınız ama alacağınız yoktur. 30.000 Türk Lirası azdır deniyor, kabul ediliyor ama bütçeye rakamlar yazılırken yine 30,000 Türk Lirası ile çarpılıyor ve hesaplamalar yapılıyor. Bir Kıbrıs yurtlarının açılmamasının mali olanağa bağlanması sözkonusudur. Bu ortaya konuyor, bu söyleniyor ama Kıbrıs yurtlarının açılması için bütçeye bir tek kuruluşluk ödenek konmuyor.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Gerek yok da onun için.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - E, gerek... Uçak ve feribot biletlerinde indirim istiyor öğrenciler. Nisbi birtakım indirimler yapılmıştır ama bu indirimlerin çok az olduğu bir gerçektir. Sayın Bakan da zaten verdiği demeçlerde bunun böyle olduğunu ortaya koymuştur. Çalışmalar yürütülecektir, bu konuda daha rasyonel birtakım indirimlerin yapılması için, demişti Sayın Bakan. Gelişmeler olumlu yönde midir, bizi cevaplamak için söz aldıkları zaman, eğer bu konuda bizi aydınlatırlarsa memnun olacağız.

Kreş ve gündüz bakımevleri konusunu daha önce ele aldım, söyledim. Yalnız bir daha geçeyim. Bu kreş ve gündüz bakımevleri için öngörülen ödenek kesinlikle yeterli değildir. Altı milyon liralık ödenek 1987'deydi, yine 1988 Bütçesinde altı milyon liralık ödenek konmuştur ve yeterli değildir. Burda paralel olarak getirmek istediğim, spastiklerle ilgili bir konudur. 1987 Bütçesinde 8,014,000 Türk Lirası konmuştu, 1988 Bütçesinde aynı ödenek yer alıyor. Spastik insanlar için de, onların yaşamlarını daha rahata erdirmek için gerekli ödenek konmamıştır. Yalnız tabii spastikleri biz korumaya çalışıyoruz, koruyacağız falan gibi sözler söyleniyor. Hatta belli zamanlarda ailelerine çay partileri de düzenleniyor, çay partileri veriliyor, biraz gönülleri hoş edilmeye çalışılıyor, ilgili dernekler tarafından, ama yeterli değildir. Yani önemli olan, bazı çay partileri düzenleyerek bu insanların görünümünü hoş edilmesi değildir. Spastik merkezleri kurmak, bu merkezin en çağdaş düzeye ulaştırılması için uğraş vermek, bu işten anlayan yetkin insanları buralarda görevlendirmek. Öğretmen görevlendirildi spastik çocuklar için. Bu işten anlıyor mu? Elde ettiğimiz bilgiye göre, anlamıyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu merkeze hiç uğradın mı?

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bizim elde ettiğimiz bilgi Sayın Hocam...

SALİH COŞAR (Devamla) - E, ne konuşursun? Dibindedir, geç gör kardeşim. Daha Macaristan'dan dün geldi içindeki uzmanlar.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Sayın Bakan; 8,014,000 Türk Lirası ile iyi şeyler yapacaksınız, ümit ederim.

SALİH COŞAR (Devamla) - 50 metre ötededir. Geç gör de ondan sonra konuş ne yapıldığını.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Uzatmamak için yine konuları teğet geçeceğim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Öğretmenmiş içindeki de nasıl. Kadrosuz öğretmen...

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Kùltür konusuna sadece özetle bir yaklaşmak istiyorum. Bu kùltür konusunu ortaya koyarken, kitabı unutmamak gerekiyor. Kitap konusu ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Ezbere konuşur, 2 metre ötede gidip görmez.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Kitap konusu, kùltürün temel taşlarından birisidir. Kitap konusunda ansızın bir uygulama başlattı Hükümet. Dedi ki %5'lik ...

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- Rekor kırmaya niyetlidir. Durduran'dan alacak rekoru vallahi kimse alamadı.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- %5'lik ithalât vergisini kitaba da uygulayacağım kâğıda da uygulayacağım. Kitapçılar ayağa kalktılar. Dediler ki, kitapçılar, olmaz böyle birşey. Bu kitap düşmanlığıdır. Kitap okuma düşmanlığıdır, bu kötülüğü yapmayınız. Seslerine kulak verilmedi ilkin, eylem koydu kitapçılar, yazdılar tabelalarını camın üzerine. "Bu dükkânda kitap satılmaz". Kitap satmamaya başladı kitapçılar. Sonra tabii birtakım insanlar devreye giriyor falan. Başında konu tartışılıyor ve sonuçta kitap konusunda bu %5'lik ithalât vergisinin doğru olmadığı yargısına varılıyor ve bu şeyden vazgeçiliyor. Doğru birşey yapılıyor. Biz diyoruz ki doğru, alkışlıyoruz. Yani bu karar nedeni ile alkışlıyoruz. Bakınız Sayın Bakan; güzele, doğruya biz doğru diyoruz ve alkışlıyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Sağolun.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Ve burda özellikle altını çizdim. Okuyacağım. Kitapçılar ilgililerle görüşürken bu konuda Eğitim ve Kùltür Bakanı Salih Coşar'ın kendilerine

Koalisyon Hükümeti içinde bu durumu engellemeye çalıştığı-
nı, çünkü kitap, dergi ve gazetelere vergi getirilmesinin
çok acı bir durum olduğunu söylediğini kaydetti. Sayın
Coşar'ın bu tavrı

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kitaptan ...

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Efendim?

İSMAİL BOZKURT (Devamla)- Kitaptan kalkmadı. Bu
bilgi yanlıştır.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Biz basından böyle bir
bilgi edindik. Demek ki biz yanlış bilgilendik biz bu
konuda, tamam.

EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Gazeteden kalktı, kitaptan kalkmadı. Kitaptan da kalkacak
sırası gelince, ondan da kalkacak.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Gazeteden kalktı, Ümit
ederiz ki kitaptan da kalkar. Sayın Coşar'ın bu konudaki
tavrını biz alkışlarız. Gerçekten olumlu bir tavidir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; vakit oldukça iler-
lemektedir. Sözlerimi bağlamak istiyorum. Sözlerimi bağ-
larken birtakım önerilerimi sıralamak gereğini duymaktayım.
Biz diyoruz ki eğitimde, öğretimde hazır bilgi aktarmacılığı
ve ezberciliğin yerini araştırmaya ve öğrenmeye dayalı bir
sistem geliştirilmelidir. Bireyin topluma yabancılaşması
sonucunu üreten eğitim anlayışı terk edilip bireyin toplumla
bütünleşmesi amacına uygun eğitim ortaya konmalıdır. Toplu-
mun gereksinmelerine cevap verecek biçimde eğitim sistemini
düzenlemek gerekiyor. Anayasanın öngördüğü 15 yaşına kadar
zorunlu eğitimi derhal yaşama geçirmeli, 18 yaşına kadar
parasız eğitim olanağı ve parasız kitap ve araç-gereç sağ-
lanmalıdır. Eğitimin üretime döbük olarak yapılması sağ-
lanmalı ve mesleki teknik eğitime ağırlık verilmelidir.

İlkokullarda 5 yıl uygulaması yeniden gözden geçirilmelidir. Öğretmen ve öğrencilerin yaşam düzeylerinin yükseltilmesi için gerekli ekonomik önlemler alınmalıdır. Öğretmen ve eğitimci gerek parasal gerekse sosyal yönden güçlendirilip eskiden sahip olduğu saygınlığa kavuşturulmalıdır. Meslek içinde yetişmeleri sağlanmalıdır. Öğretmen ve eğitimcilerin ve ilgili bakanlığa bağlı tüm çalışanların emeklilik ikramiyelerinin çağın gereklerine uygun bir düzeye çıkarılması, elle tutulur sosyal güvenceye kavuşturulması için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Emeklilerin emekli maaşları gözden geçirilmelidir. Nakiller ve terfiler nedeniyle öğretmenler arasında huzursuzluk yaratılmamalıdır. Lojman sağlanmamışsa öğretmene yolluk verilmelidir. Öğretmen Koleji, ülkemizde öğretmen yetiştiren bir yüksek okul olarak layık olduğu statüye kavuşturulmalı, düzeyi yükseltilmelidir. Bu okula öğrenci alınmadaki belirsizliğe son verilmelidir. Türkiye'de yüksek öğrenim gören gençliğin ekonomik, akademik sosyal ve kültürel sorunları vardır. Bu sorunların aşılması yönünde ciddi önlemler alınmalıdır. Yüksek Öğrenim Gençliği için burs ve nakdi yardımlar artırılmalı, asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir. Kıbrıs öğrenci yurtları mutlaka açılmalıdır. Sosyal ve kültürel etkinlikleri ortaya koyabilmeleri için lokal teminine gidilmelidir. Uçak ve feribot biletlerinde indirim yapılmalıdır. Doğu Akdeniz Üniversitesinin özerk bir yapıya kavuşturulması gerektiğine inanır ve bilgi alım satımının yapıldığı bir çarşı değil, bilim üreten ve ürettiği bu bilimi yayan yararlı bir kurum olması sağlanmalıdır. Okul binaları mefruşatı ile ders araç ve gereci ile, oyun alanları ile içinde yaşanılabilir, içinde rahat çalışılabilir duruma getirilmelidir. Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış" ülküsünün hayata geçirilebilmesi için, eğitimde şoven duyguları yerine barışçı düşünce ve anlayışın pekişmesine çalışmalıyız ki bu noktada 14 Aralık 1987 tarihinde Meclisimizin oybirliği ile kabul ettiği Karar Tasarısını hatırlatmak istiyoruz, Gerçekten dünyada iki ülke liderleri tarafından Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği liderleri tarafından barışa yönelik attıkları adımı alkışlayan bir Karar Tasarısını da geçirmiştik,

oybirliği ile geçirmiştik. Bunu burda hatırlatmak isterim. Barış öyle istemekle, sadece özmekle olmaz. Barışın gerçekleşmesi için gerek ölkemizde, gerekse bölgemizde ve dünyada barışın gerçekleşmesi için ciddi adımların atılması gerekiyor ve eğitimde de az evvel vurguladığımız gibi, şöven duyguları kışkırtıcı, kaçılavıcı programlar değil, onun yerine barış, kardeşliği, sevgiyi ortaya koyan programları egemen kılmak gerekiyor.

Lâiklik ilkesinden ödün verilmemelidir. Okullarımızda koşullandırmaya dönük din eğitime son verilmelidir.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- İmam Hatip Lisesini kurmalıyız.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Eğitim sektörünü hipodrum, öğrencileri de birer yarış atı olarak görme anlayışı terk edilmelidir.

Tarım Meslek Lisesi örgün eğitim kapsamı içerisine alınıp geliştirilmeli ve cazip hale getirilmelidir.

Toplumsal kültürün geliştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim, sağolun..

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kemal Emirzade.

Sayın milletvekilleri; söz sırası Sayın Hüseyin Angolemlî'dedir. Buyurun Sayın Hüseyin Angolemlî.

EMİN UZUN (Devamla)- Sen hiç olmazsa söyle, İmam Hatip Lisesini kurmalıyız.

2513/...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, sayın Üyeler; Sayın Bakan sözlerine başlarken, 12 gün sonra 21'inci yüzyıla giriyoruz dedi ve ...

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 12 gün mü?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Öyle söyledi Sayın Bakan ve bu yüzyıla girerken, birtakım da kendine göre ülkemiz açısından güzel şeylerin yapıldığını vurguladı ve gururlandı burda. Tabii ben de bakıyorum, görüyorum ki bu yüzyıla girerken, kendisi övündü, her 20 kişiye bir öğretmen dedi, ben de görmekteyim ki sınıflar ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Her 21 öğrenciye.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Her 21 öğrenciye. Sınıflar 60'lık, 50'lik ama asra yetişiyoruz, zorunlu eğitim dediğimiz orta eğitimde okullaşma %59 ama 21'inci yüzyıla giriyoruz. Bir ülke ki Bütçesinin %56'sını dışa bağladı. 21'inci yüzyıla giriyoruz ve gurur duyuyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Dış dediğin anan.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Önemli olan, kendi ayaklarının üzerinde durmaktır Sayın Adaoğlu. Bunu bilerek soruyorsun ya ... Öyle bir ülke ki halâ daha fikirler rahat rahat tartışılmaz, şekillenmiş, kalıplaşmış gençlik yetiştiren, üreten bir sisteme sahip. 21'inci yüzyıla yaklaşırken öyle bir hazırlıklıyız ki, halâ daha gençlerimiz, Sayın Bakanın dediği gibi kendi kendilerini sorgulayan değil, sorulardan korkan, ürken bir gençlik yetiştirmekteyiz. Bir taraftan okul müdürleri okullarda diyor ki 1987 Üniversite girişlerinde en zayıf gittiğimiz yıldır diyorlar ve kara kara düşünürlerken bir bakan burdan başarılı bir yıl geçirdik diye övünüyor. Herhalde Sayın Bakan elmalarla armutlar değil, elma, armut, salatalık, herşeyi karıştırıyor.

SALİH COŞAR (Devamla)- Devam et.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Nedir bu başarı? Bir öğrenci ilk tercihi falan konu, en son tercihi farzımahal İngilizce'dir veyahut tarih konusudur, tarihi kazandı, Sayın Bakan ayakta alkışlar başardık diyor. Ne başarısı? Ya siz bizi, toplumu yanılmaya çalışırsınız veyahut da eğitim kurumlarımız.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden)- Çağ açtık.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bunları görüyor musun Angolemlî, bunlar kompütörden çıktı, USS'nin kompütöründen.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Benim bile kafamı karıştırıyorsun yok yurttaşların.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bunları canın isterse, zahmet edersen alır okursun.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Hele hele onları bir televizyondan göster bütün yurttaşlar inanaoaklar. Bir hayli de harf kalabalığı onun içerisinde.

SALİH COŞAR (Devamla)- Ne harf kalabalığı?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Sayın Bakan...

SALİH COŞAR (Devamla)- Benim kompütöründen çıkmadı bunlar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Matematikçi adam böyle konuşur Sayın Bakan. Harf kalabalığı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Tamam Sayın Bakan.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Az mı efendiler, elli kişi alacağız dedik Koleje, bir başarı, çift oldu, yüz on dört oldu, tabii ki başarıdır Sayın Bakana göre.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden)- Ust üste otururlar, o başka mesele.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Sayın Bakan çağa yetişmekten bahseder ama eğitim sistemimiz halâ daha toplumun sosyo-ekonomik durumuna uygun değildir. Yapıldı mı bir insan gücü bu toplumda, ona göre eğitim programında mı? Çıkıyor buraya acı acı yakınıyor, ah hata yaptık diyor. Nerede hata yapmış? Meslek okullarında hata yapmış, arada yıllar geçer ve şimdi farkına vardı, hata yapmış. Bu kürsüden defalarca söylenen sizlerin zamanında tabii benim sözlerim arkadaşlar, daha çok sistemdir, yani Sayın Bakan da sistemin sözcüsü olduğu için alınmasınlar...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Demek yine anlamadan sen benim söylediğimi. Benim söylediğimi yine anlamadın Sayın Angolemlî.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Ne ben anlarım, ne Sayın Emirzade anlar, ne toplum anlar. Kim anlar Sayın Bakan sizi? Ben de anlayamıyorum.

SALİH COŞAR (Devamla)- Herkes anlar, sen anlamaz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Biraz önce kürsüdeki arkadaşta söylediniz, anlamadın, karıştırdın elmayla armuta. Kimdir sizi anlayan Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Devamla)- E, bazen o da karıştırır.

OLGUN PAŞALAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Anlamak istemen Sayın Angolemlî, onun için anlamam.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Tarihçiler anlar tarihçiler.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ve çok iyi anladığım da birşey varsa konuşmasında bireyciliğe önem verdi burda Sayın Bakan. Topluma yararlı bireyler yetişiyor mu? Yetişen gençler, insanlar, topluma faydalı olabiliyor mu? Buna cevap vermen lâzım senin 21'inci yüzyıla yetişmeye çalışırken. Toplum yapısına göre bir kere eğitim yoktur. Oyle olmuş olsaydı bugün göç pompalanmaz, işsizler çoğalmazdı. Bugün...

SALİH COŞAR (Devamla) - Sana kalsa memleketi batıracan zaten.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Zaten hali mi kaldı?

SALİH COŞAR (Devamla) - Nasıl yetiştiniz oğlum siz, nasıl yetiştiniz?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bugün...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sen okuttun hoca kendini, sen okuttun.

SALİH COŞAR (Devamla) - İyi öğrenemedin öyleyse...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İyi yetişmediyse biz de bu sistemin kurbanlarıyız herhalde.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aksi gibi ikisi de matematikçi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bugün değerli arkadaşlar; göçü en çok pompalayan eğitimidir en çok.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu parlamento nasıl yetişti?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ve Gökten zembille indi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ha, zembille indi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - En çok körükleyen eğitimidir. Sayın Bakan da herhalde arkadaşlarımdan çekindi ve dışarı çıktı, çünkü haklıyım ben söylediklerimde.

VEHBİ Z. SERTER (Lefkoşa) (Yerinden) - Hap içmeye çıktı. Hap içmeye çıktı Angolemlî.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Eskiden sayın arkadaşlar; uzağa gitmeyin, bu ülkeden bir tek kişi göç ettiğinde toplum üzülür, toplum ileri ve her katta hem gidene, hem o şahsı göçe götüreni hain olarak ilân ederdi. Yalan mıdır bunlar? E, biz bugün göç nedenlerini ortaya dökmek isteriz, başta Sayın Bakan rahatsız oluyor ve dışarı çıkıyor.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Biri gider onu gelir, ne olacak?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ona getireceğim Sayın Durduran. Bugün herhalde rahatlık bundandır. Biri giderse onu gelecek.

Bugün Beş Yıllık Kalkınma Planı yapılıyor ama hiç de baktığımızda eğitimle bir ilgisi ilişkisi yoktur. Bunlar yapılmadığı için yeni yetişen gençlerin istikbali, dolayısıyla ülkemizin geleceği sayın arkadaşlar; hiç de parlak değildir. Çok güzel sözler söyleyebilirsiniz ama biz, ama dünya sana bakıyor, senin eğitim sisteminle toplum yapın uyuyor mu? Yetiştirdiğin gençlerin, bu halkın parasıyla yetiştirdiğin bu gençler dönüp bu topluma birşey veriyorlar mı? Nereye veriyorlar birşeyleri? Ya göç edip gidiyor başka ülkeye yarıyor, bu yurttaşlardan aldığımız vergiler de gidip başka ülkelerin yararına gündemine geliyorlar veyahut da bu gençler bunalım geçiriyor.

OLGUN PAŞALAR (Lefkoşa) (Yerinden) - İyi yetişebiliyorlar demek ki gidip başka ülkelerde de iş bulup yararlı olabiliyorlar. Eğitim sistemi demek iyidir.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kaçak işçi olarak İngilizin kapılarını yıkarlar Londra'da.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Veyahut da bunalıma girip.....

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - İntihar ediyorlar.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Evinde bekler aman bir memurluk çıksın da gideyim. Birçoğu da...

RASİH KESKİNER (Devamla) - Daha dün öldü bir tanesi.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - O yolunu şaşırdı Rasih. İçince yolunu şaşırdı.

RASİH KESKİNER (Devamla) - Kurduğunuz tuzaklardan yolunu şaşırdı.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Birçoğu da gidip işte bu efendilerin kapılarını aşındırıyor, onurunu artık bir tarafa bıraktı, çünkü ekme ister. Bu efendilerin de hoşuna gider. Onun için orda rahat rahat laf atıyorsunuz.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - İşsizleri sen koydurdun Turizm İşletmelerine. Sinekçi tayini yaptırdın orda.

RASİH KESKİNER (Devamla) - Erbilin yaptı.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben icraatta bulunmadım ki bana söyleyesin bunları.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Erbilin söyler.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Erbilen bunları söylerse Toplumcu Kurtuluş Partisinde neden tutunamadığının bir nedenini de şimdi öğrenmiş oluyorum, eğer bunları söylerse orda. Partizanlık yapmış...

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Sinekçileri sen değildin tayin eden?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Unut... Unut...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hayır, destebanları sen tayin eden.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yok destebanları... Sinekçileri Angolemli tayin ederdi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sen Sayın Atasayan bir destebanı idare edemen, konuşma hiç olmazsa orda. Bir destebanı idare edemen sen.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Sen erken unuttun yaptıklarını Angolemli.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; işte öyle bir eğitim sistemi ki aileler evlâtlarını göçe zorlar, aman git ve kurtul der. Böyle bir eğitim sistemi vardır ülkemizde, onun için çok da üzünmeyiniz. Bir an evvel belki gidersiniz de bu gençler de kurtulur. Aksi takdirde...

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Sen de hayal görmeye başladın. Hayal görmeye başladın Angolemli.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Fakat herşeye rağmen Angolemli'nin konuşmasına hayranım. Vurgulamaları çok güzel.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Cevap ver bunlara, sert bir tarzda.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Duymadım.

NACİ T. USAR (Devamla) - Nedir bu ithamlar? Cevap ver.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Adamın eline verdin bombayı da seni sinekçi tayin ediyorum dedin.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Böyle...

NACİ T. USAR (Devamla) - Sağlık Bakanlıydın birşey sen, nasıl?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hayal kuran kendileri işte.

SAGLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) - Geniş yetkisi vardı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; biz...

Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Devamla) - Mağusa'da yetkilendirdik kendini işçi alırdı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Kesinlikle bugünkü eğitim sistemine karşıyız. Ama buna karşın yine de bu sistemi kendi içerisinde özellikle Hükümeti uygulamaları açısından eleştirmek istiyorum.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Birini işten attı mı? Birinin ekmeğiyle oynadı mı Salamis'te?

NACİ T. USAR (Devamla) - Hayır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Attı birisini? İhtiyaç vardı aldı. Cevap ver kendine. Her zaman istismar ederler o konuyu.

BAŞKAN - Arkadaşlar... Karşılıklı konuşmayalım. Sayın milletvekilleri; lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir kişi attı, o da TKP'ciydi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; yani bunun şakası da olmaz. Herkes size güler. Ben icraatta bulunmadım ki! Dolayısıyla vazgeçin, gülünç duruma düşmeyin, hele o Sayın Erbilin.

Evet sayın arkadaşlar; bir kere eğitime ayrılan paya baktığımızda bu pay da giderek azalmaktadır. 1987 yılında bütçedeki payı %9.3 iken, 1988'de 7.6'ya düşmüştür.

Değerli arkadaşlar; bunu dövize vurdugumuzda 1987'de 8.769.000 Sterlin civarında olan bu yıl 5.862.000 Sterline düşmüştür.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Ama ne be?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Eğitim bütçesine ayırdığınız pay.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ama ne zamandan beri Sterlin kullanmaya başladın Sayın Coşar?

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - TKP...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sen Sayın Bakan Maliyeyi bıraktın bırakalı her şeyi unuttun. Bu ülkede kullanılan para nedir? Farkında mısın acaba? Farkında mısın?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Drahmi'dir, nedir kullanılan para? Türk Parasıdır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu kürsüden devamlı vurgulandı. Toplumun bir bölümü döviz kullanır, bir bölümü Türk Lirası kullanır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sen hangisinden kullanın ya söyle, söyle.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bana parayı...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tabii sayın arkadaşlar; bu arada, herhalde Bakanlığın ve Hükümetin bir düşüncesi vardır. 9.3'ten 7.6'ya ve kaldı ki geçerliliği de çok zayıf, 8,000,000- 9,000,000 Sterlinden düştü 5,500,000-6,000,000 Sterline. Herhalde bir düşünceleri vardır. Sayın Bakan herhalde bana açıklayacaktır, hepimize, çünkü özel dersaneler başladı.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Övünüyorlar ondan.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Özel derslerin yanında şimdi özel dersaneler başladı. Herhalde eğitimi giderek özel okullar mı yapacak? o mu öngördükleri? Bu çünkü çok önemlidir. Eğitime ayırdığınız pay azalmakta ve gerçekte düşmektedir. Herhalde odur. Bu konuda Sayın Bakandan açıklama isteyeceğiz. Herhalde böyle bir planlama vardır. Dolayısıyla devlete düşen yük herhalde azalmaktadır.

Değerli arkadaşlar; millî eğitim dedik ve bu "millî" kelimesini de koyarken epey tartışmalar oldu, eğitimin önemi vurgulandı, bütçesine baktığımızda yatırımlar içerisinde hiç de mahalli gelirlere dayanan yoktur, çok az. 961,000,000 yatırım öngörüldü 1987'de ve bunun içerisinde 5,000,000 da mahalli gelirlere öngörüldü.

9 aylık uygulama sonuçlarına baktığımızda değerli arkadaşlar, o 5,000,000'un hemen hemen hepsi kullanıldı, fakat 961,000,000'un 283,000,000'u, yani %29.5'i kullanıldı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ama devam eder binalar yahu.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 9 aylığı söylüyorum ve şüphelerim de vardır herhalde bu gerçekleşmeyecektir. Yani...

MILLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANİ SALİH COŞAR (Yerinden) - Hepsi kullanıldı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben 9 aylığı söylüyorum Sayın Bakan, herhalde açıklarsanız memnun oluruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hepsi kullanıldı, 100,000,000 hariç. Ötekilerin de hepsi aşılmıştır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi biraz önce diğer milletvekili sayın arkadaşım Emirzade konuştu ve gerçekten okulların bir sorununa değindi, para sorununa değindi. Bu okullar ne oluyorlar da yok sınıfında bu yoktur, para, yok o yoktur rozet, piyango. Açık konuşalım sayın arkadaşlar, yollara bakarsınız, küçük yavrular dilenmektedir bir okul için.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Dayanışmadır bu, sosyal dayanışma. Sosyal dayanışma programıdır bu. Bir şikâyeti olan var mı?... Hamiyet duygusunu geliştirmedir.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E, dilenmenin nazikçesi herhalde. Dayanışma mı sosyal... Hesabını sen yapacan ve bütçene koyacan. Böyle şey olmaz. Ya eğitime önem verin ya vermen ve bana çocukları yola salacan kâğıt da salacan...

İBRAHİM KOLERİ (Lefkoşa) (Yerinden) - (Bazı biletler göstererek) Angolemlî; Taşkent'in köyünün okulundan biletlerdir bunlar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ve lütfedersen Sayın Beyefendi, içinden gelirse bu okula bağışta bulun. Biraz önce galiba yine Adaoğlu'ydu; isterse verir dedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Tabii, mecburiyet yok yazılarda.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu; asıl mecburiyet burda vardır. Baskı vardır burda çünkü. Siz de bir hocasınız, bilirsiniz siz de. Haddine mi düştü veli fermesin çocuğuna parayı götürsün? O çocuk sınıfa giremez, aşağılık kompleksine kapılır. Dolayısıyla bunlar birer baskıdır ve bu baskılardan velilerin de %70'i şikâyetçidir. Ama herkes de hem şikâyet eder, hem verir. Çünkü mecburdur.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Hem ağlar, hem gider.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Eğitime ilgi büyüktür bu memlekette.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 23 Nisan'lar kutlanır, bayramdır ama bu dar gelirlilerin böyle günlerinde neler çektiğini hiç sordunuz mu? Bu konuda her yıl aynı şey tekrarlanır, aileler büyük bir yük altına girer. Burda zaman zaman da bazı arkadaşlarımız gündem dışı konuşmalar yapar, fakat önlem alınması bir yana; her yıl da bu ailelerin vermek zorunda kaldıkları maddi zorluklar kat kat artmaktadır ve bu arada da birtakım çevreler de büyük kazançlar sağlamaktadır.

Burda vurgulamak istediğim şudur: Bu rozetmiş, yardımış, vazgeçelim bunlardan, Bütçemize koyalım neyse ihtiyaçlarımız ve bunu gerçekleştirelim.

Değerli arkadaşlar; bu yaptığım genel konuşmaydı, bir noktaya daha değinmek isterim. Sayın Coşar burda vurgularken, yetiştirdiğimiz öğrenciler hoşgörü, işte kendi kendini sorgular dedi. Ben de derim ki bu öğrenciler sorudan bile korkarlar. Bu öğrencilerin araştırma kabiliyetleri geliştirilmedi, kalıplaşmış şekilleşmişler bunlar. Bir örnek vereceğim ben size şimdi burda; Mağusa'da bir okulumuzda gerçekleşti bu. Bir Sayın Hocamız bir gerçeği aramaya kalkıştı ve son sınıf öğrencilerine bir soru sorma şeklinde bulundu. Sorusu şuydu: Kıbrıslılar Türkiyelilere "karasakal" der, Türkiyeliler de Kıbrıslılara "İngiliz piçi" der. Bunun araştırmasını istedi. Gayet doğaldır bu. Gerçek neyse, kaynağını bulalım çünkü bu okul karışık bir okuldur. Gerçekten kaynak bulduktan sonra daha doğrulara doğru gitme olanağı vardır. Bunu bizim öğrencilerimiz kabullenemedi. Kağıdı alıp kaçtılar. Duyan veliler rahatsız oldu, ne biçim bu soru? Kimdir bunu soran? Değerli arkadaşlar; işte 21'inci Yüzyıla böyle giriyoruz biz.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Soruyu soran kimdi?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)-Soruyu soran sayın arkadaşlar, bizim yetiştirdiğimiz öğretmenler de değildir. Oyle cesaret bulamadılar kendilerinde. Soruyu soran bir subay hanımıydı, cesareti de ordan almıştı. Ama düşünün bakalım bu olay, doğru değil midir bu olay? Bu hareketin neresi yanlış? Herhalde soru soran bizim gençlerimizi Sayın Bakanın anlattığı o sözler gibi gördü, çağdaş gördü ve bu cesareti hissetti. İşte sayın arkadaşlar; böyle bir gençlik yetiştirmekteyiz biz. Sorudan ürken, tabularla çevrilmiş bir gençlik. Neresiyle övünelim?

MİLLEĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Sen zannettin... Afrikada'yız. Aydan geldin herhalde.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Buna birşey bulamadı Salih Bey.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ne bulacak? Zaten ne zaman buldu da yine bulacak? Takıldı mı, git araştır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu memlekette olan böyle insanlar nerde var kardeşim? Vazgeçin, rica ederim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Belki de kendisi bile çekinir katılsın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu memleketteki yumuşak insan nerede var?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sektörler kafalarını kuma, görürler, hiçbir şey yok. Memleket tamamdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu soruyu öğretmen onlara değil, politikacılara sorması lâzımdı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İşte diyorum ya.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yani hepimize sorması lâzımdı. Çünkü öğrenciler anlamaz bu lâfları.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - İşte onların adına Sayın Angolemlî sordu, politikacılara.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu memleketin insanının yumuşaklığı nerede var? Algılaması kimde var? Uygarlığı kimde var?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - O uygarlığı iyi kullanıyorsunuz yani.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; eğer bu çocuklar, bu gençler okullarımızda araştırmacı olarak yetiştirilmiş olsalardı, böyle bir olayı ne biz duyardık, ne de anaları, babaları duyardı, kimse duymazdı. Ama bugün araştırmaya yönelik değildir sistemimiz. Ezberciliğe yöneliktir. Sayın Bakan hep ezber der, ezber kelimesi söyler ama öyledir Sayın Bakan, öyledir.

Evet, Beş Yıllık Kalkınma Planına itiraf var herhalde sayfa 154...

OLGUN PAŞALAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Yanlış olmasın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E, bir okuyayım da, "bazı kademelerde eğitimin ezberciliğe dayanan, kişiliği geliştirmekten çok kalıplaştırmaya iten içeriğinin değiştirilmesi sağlanacaktır."

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bazı kademelerde hem de.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kabulleniyorlar yani?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yavaş yavaş, bugün çıktı hatalıyız dedi. Yakında çıkacak yine hatalıyız diyecek. Yavaş yavaş kabul edecekler. Bu da birşeydir işte. Yavaş yavaş.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Tümünü oku da öyle bir cümlecikle olmaz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu Kalkınma Planıdır. Bir madde ondan bahseder, hedeflerden bahseder. Ben bir maddesini okudum sana, Var mı sende bu, Sayın Olgun Paşalar?

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Var.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Aldınız mı bunu?

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Aldım, aldım,

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Okudunuz mu? Vakit bulamadıysanız bir bakın yani çok şey...

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Var içeride, gel de beraber okuyalım,

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Arkadaşım Emirzâde sütün bahsetti, Okullara diyor süt. Sayın Emirzade; kaldı mı ki versinler? 7,000,000 öngördüler geçen sene...

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Süt parası?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yok süt dağıtacaklar-
mış herhalde biraz bollaşmıştı. Yanılmıyorsam 47,000 liralık dağıttılar, süt kalmadı ki koysunlar fazla Bütçeye...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayvançiyi öldürdüler.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hayvancılık mı kaldı Tarım Bakanı? Hayvancılık mı kaldı? Süt de kalmadı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Qazi Mağusa) (Yerinden) - 3 ay sonra da gelirsiniz sütler döküldü köylerde dersiniz ama.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E, bu şuna benzer Sayın Adaoğlu, biraz evvel Sayın Bakan dedi ki her 20 öğrenciye bir öğretmen, öte yandan baktık her 60-66 kişiye bir öğretmen. Bu da buna benzer, Bol bol içtiniz sütü ama bir plan kurmazsan da dökken yollara, suç kimde?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Dökmen, Bazı okullardaki yoğunlaşma dışında...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hangi bazı okullar
Sayın Adaoğlu?

MİLLİ EğİTİM VE KÜLTÜR BAKANİ SALİH COŞAR
(Yerinden) - Sütü döken kim yahu?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hangi bazı okullar?
Geleceğim biraz sonra oraya hangi bazı okullar?

MUSTAFA ADAOğLU (Devamla) - Öğretmen standardı
sayısaldır. Münferit olayları da yaygınlaştırırsanız
bulabilirsiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 70'e çıktı Sayın
Bakan ve zorlamayla 60'a indi. 70'e çıktığı doğrudur,
çok doğrudur. Plânsız programsız sabah uyandınız, 5 sene
dedik ilk mektep.

SALİH COŞAR (Devamla) - Rakamlar elimizde.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Rakamlar elinde.
Hep sistem, hep plânsız işleriniz güçleriniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Rakamlar elimizde,
kompütör kurduk burda.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hepsi böyledir.
Eğitimi bir keşmekeşe soktunuz ki içinden çıkamayacak-
sınız.

SALİH COŞAR (Devamla) - O senin kafan.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İyi niyetin olsa dahi çıkamaysan, çünkü bir ekip meselesidir.

SALİH COŞAR (Yerinden) - Senin kafan karışık, onun için.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değil karışık. Biraz önce lütfetseydin, aşağıda görürdün kimdir karışık.

SALİH COŞAR (Devamla) - Senin kafan karışık diye kompütörleri de yalanlamaya başladın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Kimdir karışık? Kimdir karışık? Yeryüzünde görülmemiş birtakım ustalıklar, yeni yeni uygulamalar. Kimin kafası karışıktır? Daha saat 11.00'den 14.30'a kadar aşağıda gördük şeyin şeyini, aşağıda. Eğitim sisteminin keşmekeşini gördük.

SALİH COŞAR (Devamla) - Neyi gördün?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Anlatacağım biraz sonra onu da merak etme de.

SALİH COŞAR (Devamla) - Anlat, anlat.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İşine gelmeyince bana ne den, işine geldiğinde neyi gördün?

Değerli arkadaşlar; genel olarak öğretmenler konusuna değinmek isterim. Öğretmenler için de birkaç söz söylemek isterim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aman dikkatli söyle de seçmenlerindir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu yıl bu öğretmenleri herkes yıkar çok güzel sözlerle. Adaoğlu yerinden güzel mesajlar göndermeye çalışır. Hele hele öğretmenler günü geldiğinde çok yaldızlı lâflar. Tabii çağdaş, insanın yapacağı bunlar değildir aslında. Oturup o zümrenin sorunlarını tartışmak lâzım. Her sene bunu söyleriz, bu sene sendikalar da bunu söyledi, vazgeçin dedi bize yaldızlı lâflar söylemeyin, toktur karnımız, gelin sorunlarımızı tartışalım. Öğretmenler günü ve haftası geldiğinde ben beklerdim Bakanlık böyle günlerde öğretmenlerle ilgili birtakım konferanslar, birtakım tartışmalar açsın, fakat bunların yapıldığını da göremedim.

Şimdi değerli arkadaşlar;...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Vehbi Bey de lâf attı sana.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ(Devamla) - Vehbi Beyin de lâf atma hürriyeti var, herhalde atacak. Şimdi Sayın arkadaşlar;...

VEHİ ZEKİ SERTER (Lefkoşa)(Yerinden) - Yok atmam ben lâf, atmadım sana. Ben atmadım sana.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Olabilir.

VEHİ ZEKİ SERTER (Devamla) - Yok atmadım ben.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam.

VEHİ ZEKİ SERTER (Devamla) - Rasih atar bana ordan, Rasih.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi değerli arkadaşlar; bugün doğruları söylemekten çekinmeyelim. Adaoğlu dedi dikkat et de öğretmenler duyar ama duymaları gerekir, çünkü doğrulardır bunlar.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - İyi mesaj ver dedim de seçmenlerindir, ona göre.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben de öğretmenim Sayın Adaoğlu, dolayısıyla ben...

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Haklarında iyi düşün, iyi şeyler de.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi arkadaşlar; bir öğretmen bugün gerçekten okulda gereğince kendini derslerine verebiliyor mu?

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Özel derslere gel.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hepsine geleceğim Sayın Adaoğlu, merak etme. Hepsine geleceğiz. Ben bakıyorum öğretmenlerin bir kısmı bakkalık yapar. Ben bakıyorum yıl oldu, öğretmen limanda libazmada çalışır, kürekler, toz duman içerisinde.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yaz tatilinde Londra'ya giderler.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ona da geleceğim.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Boş zaman verdik çok da ondan.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi...

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden) - Garsonluk yapan öğretmen var.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öğretmen özel ders verir.

BAŞBAKAN Dr.DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Sen de yapardın öğretmen iken.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yapana değil, yaptırana bak sen Sayın Eroğlu. Ben kendim için şey yapmayım. Ben... Yaptırana bak sen. Ben öğretmeni her taraftan kıştıracağım ve bekleyeceğim... Durur mu öyle? Yani sen onun haklarını veremeyecen, her bakımdan kendini yalnız sözlerinle okşamaya çalışacağın ve bekleyeceğin uyusun, Uyuzmaz. Zaten uyuyan kesim kalmadı. Her zaman söyleriz, bugüne kadar hükümetler bu ülkeyi bu duruma getirdi ve burda özellikle Ulusal Birlik Partisinin damgası vardır ve en büyük ağırlık da sizin üzerindedir.

BAŞBAKAN DEDERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Uyuyan insan kalmadı demek ki herkesi uyandırdık. Demek ki iyi oldu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öğretmen değerli arkadaşlar; yalnız maddi yönden bir çıkmazda olduğu için değildir ki kaybetti heyecanını. Öğretmen üretimine de bakar, üretiyorum diyor bir yere yaradığı yok. Yetiştiriyorum, gecemi gündüzüme katıyorum, çalıştırıyorum, mezun ediyorum bakarım ki topluma yaramaz, başka ülkelere yarıyor. Yetiştiriyorum, oturup işsiz güçsüz hiçbir yere yaramadan bunalım geçiren bir gençlik seyrediyor öğretmen.

Değerli arkadaşlar; bana göre öğretmeni yapan etkenlerin önlemlerden bir tanesi de budur. Soruyorum ben size şimdi, öğretmen nasıl heyecan duysun da kendini bu göreve versin artık? Soruyorum ben size, ben bir öğretmen olarak açık konuşayım, ben de bu heyecanı duyamıyordum artık son zamanlarda. Çünkü bakıyorum ki mezun ettiğim öğrencim yurduna yaramıyor. Hatta çoğu, bir örnek vereceğim ben size burda, isim vermeden. Biz öğretmenlik, bir kısmı bizim zamanımızda, sınıfta kalırdı, bunlardan bazılarının da nedeni benim dersimdi, yani yapmadığı için kalırdı. Hele ilk geldiğimizde böyle idealist, daha idealisttik ve kılı kılına yapardık herşeyi. O zaman da Sayın Adaoğlu müdüdü.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Arkadaşımızdı canım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Nihayet savaş geçti ve bir gün bir tanesine rastgeldim Kıbrıs'ta, Bana dedi ki o zamanlar beni sınıfta bıraktıydın, çok öfkelenmiştim, bugün sana duacıyım dedi. Niye? İyi ki kaldım da okuldan ayrıldım ve bugün kendi hayatımı kazanıyorum. Bunların örnekleri çok vardır sayın arkadaşlar. Londra'da örnekleri vardır. Sınıfta kaldı lise birde yahut lise ikide ayrıldı ve hayatını kazandı.

BASBAKAN DR.DERVIŞ EROGLU (Yerinden) - Ondan sonra sınıfta bırakmadın demek.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Uсталık sınıfta bırakmak degildir, öğretip de geçirtmektir.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI Dr.MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) - Ama siz sınıfta bırakırdın.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tabii biz, doktorlar müdahale ediyor.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İdealist olduğu devreydi o.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Onun için değerli arkadaşlar; Öğretmenlerin rahatsız olduğu konulardan diğer bir tanesi de terfilerdir. Bugün öğretmenler terfi mekanizmasının adaletli çalışmadığından şikayetçidirler ve haklıdırlar da.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Hep topuna geldiler hocam daha yukarı çıkmaz ya.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Haklıdırlar da, Bu da sayın arkadaşlar öğretmenlerin çalışma heyecanını ve şevkini kıran etkenlerden bir tanesidir.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Yani maddi durumları zayıf mıdır demek istiyorsun?

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)
Sendikanın görüşünde gitti Anne'ye.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Çok seversiniz
sendikaları.

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle, kanun öyledir. Kanunu
da bu Hükümetler yaptı, kim yaptı?

MUSTAFA ALAĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Angolemler
bir kere 1981'e kadar öğretmen, TKF iktidar olacağını zannetti,
umut bağladı size destek verdi, o umutlarını yitirdiniz, onun
için kaldı.

SALİH COŞAR (Devamla) - İlerde sendikayla beraber
yapacağız terfi listesini.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öğretmenler değerli
arkadaşlar, böyle bir şeyin gibi yaldızlı laflar istemezler.
Sorunlarına ciddi eğilimlerini ve çözüm getirilmesini bekler-
ler. Öğretmen, eğitimin bir parçasıdır. Öğretmenlerin
sorunları çözülmeden de eğitimde dediğim gibi tam verim bekle-
mek boşunadır.

BAŞKAN-PR. DER İŞ EROĞLU (Yerinden) - Biz de aynı
görüşte olduğumuz için özel yasa yaptık.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yine değerli arkadaşlar.
bir konunun da açıklığa kavuşması gerekmektedir. 1987 Bütçe-
sinde orta eğitim için ek ders ödeneği olarak 4,000,000; mesleki
teknik için 2,000,000; ilkökul için ise 20,000,000 öngörüldü.
Baktığımız zaman yine dokuz aylığa, ki herhalde bu dokuz aylığın
sonunda öğretim yılı da kapandı. Görmekteyiz ki orta
eğitimde bu 4,000,000'dan hiç harcamamıştır. Yani hiçbir ek
ders ödemişdir.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - 400,000,000 ?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 4,000,000.

Mesleki teknikte de yoktur. İlkokullarda 20,000,000'dan 1,200,000 civarında harcama yapılmıştır dokuz aylık göstergede. Şimdi ben yine işittim ki gerçekten alacaklı, bu nedenden dolayı alacaklı öğretmenlerin varlığını işittim. Böyle birşey var mıdır? Varsa ve ödenmediyse, gerçekten bu öğretmenlerin de hakkı yenmiştir.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Var öyle insanlar. Var emekli olan insanlar.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANİ SALİH COŞAR (Yerinden) - Yeni başladığı için dokuz ayda harcanmadı. Yeni öğretim yılında başladı daha.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, ilkokulların beş yıla inmesiyle sayın arkadaşlar, fırsat ve olanak eşitliği açısından anaokullar büyük önem kazanmıştır. Şimdi, yine biraz önce arkadaş değindi. Ben de değineceğim. 1987'de anaokul, okullaşma oranı %27.5. Hedeflenen beş yıl sonunda %70. %70'i bulsanız bile bu anaokullaşma ülkemizde fırsat ve olanak eşitliğini büyük oranda bozacaktır. Şu anda özellikle kırsal kesimin büyük bir bölümünde anaokulundan bu yaştaki, çağdaki çocuklar mahrumdur. Bu arkadaşlar, bariz, açık bir fırsat eşitliğinin çığnenmesidir, verilmemesidir. Biraz önce rakamlardan bahsedildi. 2222 dendi. Geçen yıl da bu %27.5 olduğu zamandan pek farkı yoktur aslında. Yani, özel okullar orda gösterilmedi. Buna baktığımızda, devlet bu sene, geçen seneye oranla "400" civarında fazla bir öğrenciyi anaokullarına almış durumdadır. Sınıf sayısı değişmedi. Öğrenci sayısında 400 civarında bir artış vardır. Şimdi akla şu gelir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nasıl değişmedi? Kaç yerde yeni okul açıldı?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değişmedi. Dört tane verdin geçen sene.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Üç tane okulda yeni ana sınıf açıldı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gene o şeyi açan? Sen benim dağıttığımı okusana yahu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın arkadaşlar; yani öyle bir Hükümet ki biri onu verir, biri bunu verir, ne pna güvenilir, ne buna güvenilir. Hangisine bakalım biz Sayın Bakan yani? Vazgeçtim hiçbir yere bakmayacağım. Artık kendime göre konuşacağım.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın arkadaşım, onun baskı tarihi nedir? Ağustos.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT
ATASAYAN (Yerinden) - Biraz evvel verdi Sayın Bakan.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yani, kendi kendinize güvenmezsiniz, verdiğiniz rakamlara güvenmezsiniz Sayın Bakan. Vazgeçin yahu.

ÖMER LEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Okul açılmadan basılmıştır.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Vazgeç Ömer. Ne Aralık'ı?

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANİ SALİH COŞAR (Yerinden) - Ben sana Aralık baskısını veriyorum. Sen Ağustos baskısına bakıyorsun.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Biraz evvel eline vermedi mi kâğıtları?

SALİH COŞAR (Devamla) - Ana sınıfı bu sene açılmıştır diyoruz. Bu sene açılanı nerden gösterecek Plânlamanın raporu.

BAŞBAKAN Dr.DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Plânlama 1986'ya göredir.

MUSTAFA ADIGLU (Gazi Hıgusa) (Yerinden) - İnsafllı olun, Şimdi verdiniz kendine raporu.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir kere herŐeyiniz yarımđır böyle. Yalnız sizin değil Sayın Bakan yanlış anlama, HŐkŐmetin de Öyledir. Halâ daha benim elime meselâ bu dokuz aylık geÇmedi Sayın Bakan. GeÇmedi. Yarın kendi Bakanlığı son saat gelecek buyurun diyecek. BugŐn sizin yaptığınız gibi. Son saniye geldin verdin bize bunları. Ne yapacağız biz Şimdi bunları? Daha Önce verecektin ki ona göre seni eleŐtireyim buna göre. Şimdi verirsin bana bunları?

SALİH COŞAR (Devamla) - Şeker kardeşim...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şeker de desen deđiŐmez. Sayın Bakan. Ne desen deđiŐmez.

SALİH COŞAR (Devamla) - Komisyonunda da verdik bu rakamları hiÇ olur mu. Komisyonunda dağıttık aynı rakamları.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben bu konuda komisyonunda konuŐtum, o gŐn niye yanıt vermediniz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Verdim aynı rakamları yine verdik.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Nerde verdiniz Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Devamla) - Verdiğimiz rakamları unutursunuz ondan sonra konuŐursunuz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam. Hep biz unuturuz, siz hatırlarsınız Sayın Bakan. Ama maalesef yıllar sonra farkına varırsınız doğru hengisiydi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Ana sınıflar bu sene açıldı onu Őyledim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Evet. Ben sizi burda uyarıyorum. Bakınız bütçenizi ona göre ayarlayınız da tüm yurttta, Ülkemizde anaokul açınız. Oyle yağma yok bir kısmına açacan, bir kısmı kalacak, o ülkede çıkacan burda diyecen ki fırsat eşitliği vardır. Yoktur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben senin gibi havada yaşamam ya. Sen havada yaşıyor.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sen de boşlukta yaşıyor Sayın Bakan. Hiç olmazsa ben daha yakınım dünyaya.

SALİH COŞAR (Devamla) - Boşlukta yaşasam senin gibi konuşacağım böyle. Bir senede nasıl yapacağız yüzde yüz? Mümkün mü?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ne geçtin o zaman beş yıllık uygulamaya? Görüyor musunuz işte.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gerek yok diyoruz biz. Orda anlayamadık zaten.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Neye gerek yok. Sayın Bakan Neye gerek yok? Beş yıllık uygulamaya bir şey keşfetmiş, varma da senden sonra biri gelirden yapar, hemen yaptın, herşeyi de mahvettin.

OMER BEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Açıközlük yapıyor.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Kendine göre açıközlük yaptı. Herşeyi hallettin sen şimdi, Üniversite açtın onu da gördük. Adaoğlu mu geliyordu, kim geliyordu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi ne var bilir misiniz? Bu arkadaşların Adana'da ve Mersin'de beş senede okuduğunu ille Kıbrıs'ta altı senede okuyacaklar.

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar)

SALİH COŞAR (Devamla) - Kıbrıslılar ahmak mı yahu?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hazırlığını yap Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Aynı kitapları okuyoruz.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Niçin, niçin bize ne efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evrenseldir eğitim.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Avustralya'da ilkokul altı senedir meselâ.

BAŞKAN - Tartışmayı bırakalım. Devam edelim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hiç tartıştırmadan beş yıla geçtik, sonra döndü isteyen beş sene, isteyen altı sene, kime verdi bu mesajları? Halkı saskına çevirdiniz. İsteyenmiş beş sene, isteyenmiş altı sene bekler de sonra geçer.

İÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Sende oy verdin be Angolemlî .

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Vermedim ben oy, vermedim.
Vermedim oy ben, vermedim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Verdin, verdin. Verdin ya.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ezbere konuşmayın vermedim ben oy. Yok.

OLGUN PAŞALAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Kaçtın herhalde salondan. Yahutta Londra'daydın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar

SALİH COŞAR (Devamla) - Kenan Akın'ın beş senede okuduğu kitapları sen altı senede okuyacan.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Nerde okudun sen Akın?

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Adana'da.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Burası Adana mı?

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar.)

Sayın Başkan, sayın üyeler; ilk, adım adım bitiriyorum, ilkokulu da bitiriyorum. İlkokullarda sayın arkadaşlar ikiside uyuyor, yüzde yüzmüş okullaşma. Şimdi ilkokullarda beşe geçildi. Ben Bakanlığın öğretmenlerine sorarak öğrendim ki, İngilizce dışında hiçbir kitap daha bu beş yıllık duruma göre düzenlenmiş değildir.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Zaten kitaplar beş yıllıktır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu Öğretmenler nerde yaşar?

SALİH COŞAR (Devamla) - Zaten beş yıllıktır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bizi acaba özel olarak mı yanıltırlar yahu, ben anlayamadım.

SALİH COŞAR (Devamla) - En ufak aklını kullansa söylemeyeceksin böyle. Birinin sana söylemesi mi lâzım? Nerden gelir kitaplar? Beş yıllıktır kitaplar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Burda hocen haklıdır ha. Türkiye'den geldiğine göre kitaplar, onda beş yıl olduğuna göre.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ha bunlar da Türkiye'den gelir.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Nerden gelirdi, aydan mı gelirdi?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Onun için bizim öğrencilerimiz ne ülkemizi bilir, ne coğrafyasını bilir, ne birşeyini bilir. Yandık...

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Zaten Kıbrıs tarihi, gayri milli tarihtir.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi, ona da geleceğin zaten biraz sonra.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Bir saniye evvel gel de.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; ilkokullarımız artık belli gruplara ders vermektedir. Çünkü Maarif Koleji olgusu bu öğretmenlerimizi bir yarışa soktu ve başarılı olma, olmama havası da girdi, ölçü alındı ve sınıflarda bir grupla ilgilendiler, öteki gruplar yandı gitti. Ve bu şekilde bugün, ortaokula akanların akıbetini gördüğümüzde de bu iddianın doğrulanmış olduğunu görmekteyiz.

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Ya özel ders verirler, ya bir gruba ders verirler.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Yarış atı.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden)- O zaman daha iyi.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Öğretmenler yarışır, öğrenciler yarışır. Ama yarışı kazanan senede yüz kişi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Bu konuda önem alınmazsa eğer sayın arkadaşlar, göreceksiniz ki bugün orta bire gidip de okuma yazmayı halâ daha çözemeyenler ve gerçektir bu arkadaşlar. Çözemeyenler, ki büyük bir çoğunluğu böyledir, yakında göreceksiniz, daha da gerileyecekler ve artık bilmiyorum, saymayı da, insanları da mı artık bilmiyorum, nereye varacaklar, ayırdede-meyecekler. Okuma yazmayı çözediler. Ve ilkokullar demek ki

ivedi önlem almak gerekir ve bunun da beş nedeni bu kolej sınavları için, devamlı arkadaşlarımız vurgular, ben de vurgulayayım. Yarış atları yetiştirme olgusundan kaynaklanmaktadır bu. Öğretmen kaç tane bu okula sokarsam, ben o kadar başarılıyım demektir kendi kendisine ve bu yola gidilmiştir. Varlıklı aileler için sorun pek de önemli değildir . Çünkü, onlar ister istemez özel ders aldır- maktadırlar. Sayın Bakan herhalde çok yöntem uyguladı, fakat maalesef başaramadı. Bugün bu bir gerçektir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Sor bakalım özel ders almadan kaç öğrenci tespit ettiler Maarif Kolejine giren? Özel ders almadan o sınavı başarıp giren kaç öğrenci tespit ettiler?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Giremez ki, giremez ki.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - %50.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Evet, bu konuda gerçekten Bakanlığın oturup da önlem alması gerekir. Öğretmenin tüm sınıfla ilgilenmesi mutlaka sağlanmalıdır. Bunu da yaparken, direktiflerle olacak iş değildir. Bunun nedenlerini ortadan kaldırmakla olmaktadır bu da.

Yine sayın arkadaşlar; ilkokulları ilgilendirdiği için söyleyeceğim. Yine öyle okullarımız var ki, talebe sayısıyla tuvalet sayısı orantılı değildir veyahut öyle okullarımız vardır ki yine, okulda bir ders kitabını takip edecek kadar yeterli ışığa sahip değildir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu kadar ince teferruatlı inceledin bu konuyu?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Evet, inceledi.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yani çağ değiştiriyoruz dedik ya, daha biz nerelerdeyiz? Bugün bir tuvalet için çocuklar sıraya girerse, okumak için ışık kendilerine veremiyorsak oturup da düşünmek gerekir. Bu Bütçede öyle 5,000,000 Sterlinle bir yere gidilemeyeceğini bilmek gerekir. Ve ben gerçekten çok

üzüldüm ve bu hütçeyi de payını çok az bulduğumu bir kez daha vurgulamak isterim. Ama Sayın Bakan zannedersen izah edecek çünkü özel sektöre devrediyoruz odur benim anladığım herhalde, onun için onu öğrendikten sonra da söz almak isterim.

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Eğitim Yasası açıktır yabancı lisan dışında.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Herhalde okullar kurulmuştur ve bir kısmı da diğer okullara gitmektedir ve devlete olan bu ağırlık herhalde bundan dolayı hafiflemekte dir. Herhalde odur düşünce.

Değerli arkadaşlar; ortaokullara gelince, bu da zorunlu eğitim kapsamına girmektedir. Şimdi bende birtakım kuşklar uyanmaktadır. Bakanlığın beni aydınlatmasını rica edeceğim. Şimdi herhalde, inansa da Sayın Bakan buna, inanmasa da bu kendi Hükümetinin malıdır ve ortaokullarda okullamayı %59 göstermektedir. Sınıfta kalanlar ayrılır, bunlar olamaz, bu kadar olamaz böyle olursa demek çok başarısız sistemimiz, yarıyariya dökeriz demektir.

Şimdi arkadaşlar; bir Tüzük çıkardı Bakanlık. Bu Tüzüğün bir maddesinde der ki, "bir öğretmen o mahallenin veyahutta müdür ile muhtar o bölgede öğrenim, zorunlu öğrenim çağında olan çocukların okula girmelerini sağlar. Girmeyenler varsa bunu Bakanlığa bildirir." Şimdi arkadaşlar.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Tarihini de söyle.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Var burda, neyin tarihini
söyleyim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tüzüğün çıktığı tarihe bak.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Var mı şimdi Sayın Bakan
karıştırmayalım.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ne zaman işte bu sene başladı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İşte var. Şimdi sayın
arkadaşlar; ben bakıyorum, görüyorum ki ve sezinliyorum ki,
herhalde böyle bilgiler Sayın Bakana gitmiştir. Çünkü bizim
öğretmenimiz, biraz evvel söylediğim gibi verilen talimatlara
uyarlar. O soruyu bile sormadılar da başkaları sordu. Uyarlar
bunlar. Bana göre bunlar Bakana gitmiştir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Disiplin var.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Beni düşündürüyor eğitim
sistemi öyleydi. Beni düşündürüyor şimdi. Bugün ülkemizde
Kur'an kursları yapılmaktadır. Geçen sene bunu sorduğumda
Sayın Bakan nerde? Deminki arkadaşımın yaptığı, nerde? Söyle,
ihbar et dedi. Ben de dedim senin görevindir bulacan. Aradan
on gün geçmedi, gazeteyi okurum, Antalya bölgesinde tören
vardır diyor, diploma töreni vardır. Ben o gün gerçekten eğer
Sayın Bakan habersizseydi bu çok önemli noktadır, eğer haberi
yoksaydı. Haberi varsaydı davranışı uygun değildi. Şimdi
arkadaşlar, o okula gittim ve tekrar inceledim, hepside
zorunlu eğitim çağındadırlar ve o okula gidenlerin hepsi de
okul saatleriyle diğer devlet okullarının saatleri denktir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Alakası yok, onda
yanılıyor.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Denktir.

KENAN AKIN (Devamla) - Özellikle yerini ben söyledim, ondan sonra araştırmasını yaptım.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Gece mi okurlar orda? Gece mi okurlar?

KENAN AKIN (Devamla) - Okul saati Cumartesi Pazar günleri okurlar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Gece mi okurlar? Şimdi sayın arkadaşlar ben bir kere daha sorarım bu kürsüden. Bu okula giden, okul diyelim artık, bu kurslara giden çocuklar zorunlu eğitim çağında olanlar, normal okullara gidiyorlar mı? Gidiyorlarsa en kısa zamanda listelerini bilmek istiyorum ben. Çünkü geçen defa Sayın Çoşar itiraz etti, bu defa sayın milletvekilimiz itiraz etti. Arkadaşın görevi değildir. Ama öğrenelim nedir doğrusu.

Şimdi arkadaşlar, bu okulun... Sana sözüm yok Sayın Akin.

KENAN AKIN (Devamla) - O çocukların bugün okuldaki başarı listesini alın, çok daha başarılıdırlar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sen onları savunmazsan biz savunacağız. Şimdi şuna geleceğim ben bekleyin.

KENAN AKIN (Devamla) - Ortaokulda ve lisede çok başarılıdır o çocuklar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ne hakkınız var eğer gitmezlerse onları o şekilde harcamaya. Ne hakkımız var? Onlar da yurttaşlarımızdır.

KENAN AKIN (Devamla) - O çocuklar Maarif Kolejini kazanan çocuklardı ve Kur'an kursuna gidip Maarif Kolejini kazananlardır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi ona geleceğim ben. Ve ben soruyorum Sayın Bakana. O okulun finansmanı nedir, neredir, müfredatı nedir? Ben bunları öğrenmek isterim bür vekil olarak. Çünkü, o çocuklar bizim ülkemizin çocuklarıdır. Hiçbirine de müsaade etmeyiz. Bunları böyle harcayamaz kimse.

Diğer bir konu, bu kırk tane, elli tane çocuk bu rakamın düşmesinde etkili olamaz. Bugün ülkemizde TC kökenli yurttaşlarımız vardır. Onlar da bizimdir. Savunacağız elbette. Bu çocuklar, zorunlu eğitim çağına gelenler takip ediliyor mu? Okullara gidiyor mu? Bundan mı kaynaklanıyor? Eğer bundansa bunu da Sayın Bakan açıklasın.

(Meclis Başkanı Hakkı Atun Başkanlık Kürsüsünü Başkan Yardımcısı Dt. Sait Güven'den devralır.)

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
O kanunu geçen sene getirdik yahu.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İstersen şimdi yap Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yapıyoruz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Kanunsuz da gelecektir buna rağmen. Gidip bu çocukların okula gitmelerini sağlamak görevindi.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 1975 Anayasasında vardı. 15 yaşına kadar zorunlu eğitim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Anayasayla olmaz Sayın Hukukçu. Anayasayla olur mu?

NACİ T. USAR (Devamla) - 1975 Anayasasında vardı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu ülkede...

NACİ T. USAR (Devamla) - Ben mi çıkaracaktım kanunu? Siz Hükümet olarak hazırlayın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi kanun çıktı.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kanunıyla, tüzükleriyle sizindi o görev.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çıktı kardeşim, hepsi çıktı.

NACİ T. USAR (Devamla) - On bir yıllık gecikmenin şeyini bize mi yükleyeceksiniz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Haa. Sen anladın demek, kürsüdeki anlamadı daha.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bunun açığa çıkması gerekir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kürsüdeki anlamadı daha demek. Naci sen anladın.

BAŞKAN - Devam edin Sayın Angolemli.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Eğer bu oran bundan kaynaklanırsa, ivedi önlem alınması gerekir. Bu ülkede bir kısım çocuklar normal okullarda, bir kısmı da okula gitmeyecek ve kimse ilgilenmeyecek. Veyahut bir kısmı da...

SALİH COŞAR (Devamla) - Niçin ilgilenmiyoruz ya. Mahkemeye verdiklerimiz var.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam Sayın Bakan. Buraya geldiğinde sayan. Herhalde bir bin aileyi mahkemeye verdin. Sayan bana, Len dinlerim sabaha kadar isimlerini burada. Bakalım kaç tane mahkemeye verdin?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bin aile değil. Bu seneden bahsediyoruz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - %59'dur okullaşma.

SALİH COŞAR (Devamla) - İki ve üçlerin peşine düşüyoruz tabii.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Niye düşüyorsunuz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Nerden düşelim? Dışarda bulunanın peşine? Bu sene girmek üzere olanın peşine düşüyoruz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Her zaman kanunları çıkarırsınız ama önce siz uymazsınız ve uygulamazsınız. Her zaman böyle olur bu ülkede.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nasıl düşeceğiz okula gitmeyenin peşine?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; biraz önce söylediğim gibi, ilkokullardan çıkanlar önce bir sınava girerler, öğüklenirler Maarif Kolejine, ondan sonra artanlar da bu klasik ortaokullara yerleştirilirler. Şimdi Sayın Bakan ne söylerse söylesin, ben yerinde inceleme yaptım. Bu çocukların bu sene, özellikle bu sene orta bire girenlerin büyük bir bölümü başarısızdır ve vurguladığım gibi, bir bölümü okuma yazma bilmez. Öğretmenler nasıl bunlara eğitim yaptıracaklarını bilemez duruma düşmüşlerdir.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Mağusa'da mı yoksa genelde mi?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yalnız Mağusa olur mu Sayın Demir?

SALİH COŞAR (Devamla) - Aydan geldiler.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Zaten yalnız Mağusa olsa Mağusa ülkesinin herhalde altıda dördüdür. Az mı yerdür Mağusa Bölgesi? Orana vurduğunda, %30'lara varır. %30 az mıdır bir ülkenin yaşamında? Bu altmışlı sınıflar işte bu okullardadır. Geçen gün Kıbrıs Postasında gördüğümüz gibi, onlar gerçeklerdir. Orda da bu konu açık açık yazılmaktadır. Altmışlı sınıflar, yak-tınız beşleri diye. Bu çağ, geçen senenin beşleri bitmiştir diye de basında çıkmaktadır ve doğrudur da bunlar. Sınavlar olmaktadır son zamanlarda. Bu çocuklar bunalım geçirmektedir. Bir kısmı bunalım sonucu elleri titrer hasta olmuşlardır bir kısmı da. Sınavdan sonra anlamışlardır. Var bunlar. Bunlarla ilgilenmek görevinizdir. Yani, biz bunları getirmeye çalıştık buraya. Yoksa, zaten sisteminize katılmayız. Ama bir de bu sisteminizi uygularken, herhalde sistemi uygulayın, planlı uygulayın. Oyle, ezbere gitmeyin. Kitaplara bakarsanız, orta çocuğu okur, milli tarih. Bizimki de Kıbrıs Tarihidir. Şimdi o çocuğa sorarım ben. Zaten kafaları karışık. Coğrafya var mıdır? Ülkemiz coğrafyası var mıdır? Hazırladımı? Orta lirden bir çocuğa sorsam ben, Lefke'nin ekonomik yapısı nedir? Yeri nedir? Bilir mi? Yeni Erenköy'ü bilir mi?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Adana'yı bilir ama.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kıbrıs'ın en yüksek tepesi hangisidir bilir mi?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bilir mi?

BAŞBAKAN Dr. DERVIŞ EROĞLU (Yerinden) - Angolemliler bilir mi?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Oralari neresidir bilir mi?

BAŞKAN - Hangisidir?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ama...

BAŞKAN - Hangisidir söyle de öğrenelim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ama Milli Tarih, burada var milli tarih.

BAŞKAN - O son anten dikilen mi?

NACİ T. USAR (Devamla) - Selvilitepe oldu. 40 yılın Kantarası da oldu Sinandağı.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Değiştiriyoruz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu başit gibi görünür ama...

BAŞKAN - Başbakanı çok ittim ama olmadı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu bile...

NACİ T. USAR (Devamla) - E, biraz da Kıbrıs'ı kalsa yani odur benim dalgam. Kantara Rumca'dır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ulkemiz nerde, eğitim nerde konusunu gayet açık ve bariz ortaya koyar.

NACİ T. USAR (Devamla) - Tarihten beri adıdır. Türkiye' de Doğuda da değiştirirler isimleri.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Bitiyor mu?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bitiyor. Daha yarım saat yoktur ben konuşurum. Yarım saat oldu mu?

BAŞKAN - Lütfen efendim. Evet, Sayın Konuşmacı itiraz ediyor. İki Usar, Usar'lar susar.

NACİ T. USAR (Devamla) - Türkçeleştirmeci midir bu?

BAŞKAN - Devam edin Sayın Angolemlî.

NACI T. USAR (Devamla)- Sayın Atasayan acele eder, bir yere gidecek.

BAŞKAN - Hayır hiç acelemiz yok efendim.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- Yemekler ne zaman geliyor?

BAŞKAN - Yemekler saat 19.30'da.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Değerli arkadaşlar; klasik ...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Geliyor efendim.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Devam Angolemli, devam.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Klasik liselerde arkadaşlar, ortaokuldan sonra iyiler klasik liselere gider, zayıf olanlar meslek liselerine gider, Yani arkadaşlar bir Maarif Koleji engeli, bir klasik lise engeli, yani tavşan gider Maarif Koleji'ne, suyu klasik liseye, suyunun suyu da meslek lisesine. Ülkemizdeki gerçek budur. Yani bunun başka yolu yoktur. Veliler meslek liselerine itibar etmezlermiş. Etmez tabii, meslek liselerini sen özendirdin mi da çıktın buraya biraz evvel hata yaptın, özendirdin mi ne yaptın? Sorarım sana' ben.

NACI T. USAR (Devamla)- O hatayı kabul etmek bir büyüklüktür ama, Ben farkettim ve not ettim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kutlamayı beklerdim.

NACI T. USAR (Devamla)- Onda o hatayı kabul etmeleri 11 yıllık, hangi 11 yıllık, 30 yıllık bir gecikmeden sonra

fena bir gelişme değil. 30 yıl kaybettirdi bu takım bize.
En nihayet ...

BAŞKAN - Sayın Talât söz vereceğim sana.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Ben bakarım meslek
lisesini bitirdi.

SALİH USAR (Devamla)- Susturun Sayın Başkan kendini.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Öğretmen Koleji sına-
vında, USS sınavında orda burda, olmaz öyle şey. Sonra
gider kazanamaz, tabiatıyla çünkü uygun değildir, geri
döner, keşke der klasik liseye gitseydim ve bunu tabii
bu yayılır, yıllarca böylece dediğim gibi meslek lisele-
rine işte dışta kalmaktansa gidelim burda vakit geçirelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Sayın Bayram doğru yol
yaptı, aldı. Onları da söyle meslek liselerine yaptıklarını.

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden)-
70 kişi aldık.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Çaresi neymiş onu da söyle.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Biz değerli arkadaşlar.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kapitalizm diyor kulüpleri .

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT
ATASAYAN (Yerinden)- O sırdır Adaoğlu.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Biz değerli arkadaşlar;
ta başından, bu sizin uygulamakta olduğunuz sistemin her
kelimesine karşı olduğumuzu söyledik. Yani fakat yine de
dediğim gibi bir eleştirisini yaparız, karşıyız buna.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Okullar bizim, çocuklar da bizim.

SALİH COŞAR (Devamla)- Hangi sistemdir?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Devam ederken e, burda çözümedi, çözüm bir bütündür, ortaokula geldin nedir, buraya geldin nedir, bunu sormanız dahi benim tuhafıma gitti.

SALİH COŞAR (Devamla)- Marksist, Leninist sistem de aynıdır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Bak neler bilir Sayın Bakan. Çok güzel, demek ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Al onu da incele. İnceledik biz onu da.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Gerçekten birşeyler kapıyorsunuz artık. Madem bunları konuşabilir duruma geldiniz, tamamdır vaziyetler, birşeyler oluyor artık.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bunları okuduğumuzda sen daha ne giyerdin?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Büyük memnun oluyorum. Memnun oluyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Bu okulu bitirdi beğenmedi ve bu takıma geçti.

BAŞKAN - Lütfen efendim. Biraz, yorulduysanız ara veririm.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Şimdi değerli arkadaşlar;...

SALİH COŞAR (Devamla)- Öğren ne var o sistemde de ondan sonra.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Şimdi o ...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; sohbete dönüşüyor efendim, lütfen.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden)- Sen bu yazıları 1984'de okumaya başladın.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Tatlıdır Sayın Başkan.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Okumanın zamanı var mı Sayın Başkan? Herşey değişiyor fakat Sayın Bakan da farkındayım gerçekten günden güne değişiyor. İnşallah bu değişmesi eğer uzun vakit kalırsa Bakanlıkta, şeye de yansır, okullara da yansır, eğitime de yansır da daha çok memnun kalırız. Fakat ...

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Yansımaz o .

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Fakat işte tek dediğim gibi işte bu sistem içerisinde...

SALİH USAR (Devamla)- Kesiktir.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Acele ediyor. Acele ediyor ve birtakım hazırsızlık, hazır olmadan da ...

FADİL ÇAGDA (Girne)(Yerinden)- UBP İktidarının ömrü o kadardır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Kanunlar geçiriyor.

SALİH COŞAR (Devamla)--Dörme yoktur oğlum.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Merak etme Angolemliler bizim koalisyonumuzda sana yaptıracağız, bu işleri.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Değerli arkadaşlar; bunların sisteminde okumaya saygı yoktur. Yanlış anlamayın okumayı heveslendirecek hevesiniz yoktur.

SALİH COŞAR (Devamla)- Onun için herkes okur.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Kim okur? Herkes dediğin kim okur?

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Angolemliler bizim zamanımızda ...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Ders kitaplarının dışına taşan var mıdır? Bugün ben göremedim göze çarpan bir lise çağındaki gencin okuma alışkanlığını göremedim ben.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)- Nerde görecen?

NACİ T. USAR (Devamla)- Televizyon seyrediyor ya.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Bir kere okullara bakarım göremiyorum.

SALİH COŞAR (Devamla)- Sabahleyin geç sen de, bir zahmet et, bir çay iç, orda göreceksin .

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Bir kere okuma alışkanlığını ilke edinen bir Hükümet kütüphanelere önem verir. Ben bakarım Mağusa kütüphanesine bir kere içinde şimdi oturulmaz, soğuktan gidirsiniz.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Evinde okur herkes yahu.

BAŞKAN - Taşkent, lütfen efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Boş bir kütüphane ve halâ daha önlem almayı düşünmüyor. Bir programı yok bir planı da yok.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kültür merkezi yapıyoruz. Mağusa'ya da.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Daha geçen gün itiraf ettin vazgeçtiğini.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kim vazgeçti?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- O şekilde konuştunuz ki, koydunuz mu bir rakam?

SALİH COŞAR (Devamla)- Var, var.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Nerde var? Onda varse hiç olmaz.

(Gülüşmeler)

Onda varsa hiç olmaz. Esas sen sahip çıkmıyorsun da, ona bırakıyorsun.

Değerli arkadaşlar, dediğim gibi teknik okullarda bir kere başarısız olunmuştur. Nedenlerden biri de budur. Zamanında önlem alınmamıştır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Benim büyük dedemi buraya sürdü ...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Evet değerli arkadaşlar; yüksek öğrenime baktığımız zaman ...

BAŞKAN - Yazayım sizi de:

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Nasihate başladı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Yüksek öğrenime baktığımızda ...

NACİ T. USAR (Devamla)- Açtırmayın bu tartışmaları bu Mecliste, iyi değil.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Nasihate başladı.

NACİ T. USAR (Devamla)- Öyle be kardeşim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Nasihate başladın.

NACİ T. USAR (Devamla)- Oturamıyorum yerimde artık.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Nasihate başladın artık, ...

BAŞKAN - Yazayım sizi de.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Nasihate başladın ...

BAŞKAN - Arkadaşlar hem acele ediyorsunuz hem uzatıyorsunuz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Bitiyor, bitiyor.

Değerli arkadaşlar; yüksek öğrenime baktığımızda bu konuda eğer derssem ki iyidir, tamamdır ...

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- Anavatandan ...

BAŞKAN -- Sayın Uzun ...

EMİN UZUN (Devamla)- Hayır padişahımız ...

BAŞKAN - Sayın Uzun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Dersek ki tamamdır, adaletlidir, bir kere muhalefet değil, hatta önce siz kendi içinizde kabul etmeyeceksiniz bunu. Bir kısmınız. Bu ülkenin yüksek öğrenimini kusura bakmasın arkadaşlar yüzünüze gözüne buluşturdınız. Kusura bakmayın bu konuda. Ne adalet kaldı, ne güven kaldı, ne birşey kaldı bu konuda. Hiç. Hiçbir mazaret de bunu arkadaşlar temizleyemez. Hele hele bir Öğretmen Kolejine daha yaralar kanamaktadır. Hiç. Bir kere bu yaptığınızı bu toplum uzun müddet affetmeyecektir sizi. Bu Öğretmen Kolejindeki uygulamalarınızdan dolayı sizi bu toplum affetmeyecektir.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Fazla öğrenci aldık diye.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bak bak ne güzel de söylersiniz Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla)- Birinin hakkını mı yedik?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Ne güzel de söylersiniz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Allah, allah,

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Eğer öyle ise iddianız siz bu ülkenin Eğitim Bakanısınız da en temel olan öğretmen ihtiyacından bihabersiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İki günde fikir değiştireceksiniz de ilkokullarda 50 değil de 100 idi ihtiyacımız diyeceksiniz. Yapmayın bunu da gülerler size.

SALİH COŞAR (Devamla) - Allah, Allah.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İki tane, üç tane tamam. Ha, sizin fikriniz değilse, Bakanlar Kurulununsa onu da söyleyin çıksın temize. Kimi kandırmaya, kimi ikna etmeye çalışırsınız siz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Çok okudun sen.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Çok okumadım. Yanıt da verdiniz. E, son farkettiler ki...

SALİH COŞAR (Devamla) - Sen karışamazsın buna.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Karışamam?

SALİH COŞAR (Devamla) - Tabii karışamazsın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bal gibi karışıyorum, yok karışamam.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sınıfta kalanları da söyle. Hep mezun olacak değil ya.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hiç karışamazsın.

BAŞKAN - Sayın Bakan.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Göz göre göre adaletsiz, insafsız uygulama yapın da ben susacağım burda. Susmam ve söyleyeceğim. Dinlemezsen dinleme sen rahatsız olursan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle ise adaletin ne olduğunu da bilmiyorsun sen.

BAŞKAN - Sayan Bakan, gerçekten sistem böyle değil efendim. Hele bakanların devamlı yanıt vermemesi lâzım.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tatlı tatlı gideriz.

BAŞKAN - Lütfen efendim, not alın, sonra söz alın.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sen beyanat vereceğin.

BAŞKAN - Lütfen efendim, kontrolü kaçırıyoruz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Her sene gizleyeceksin yurttaşlarımızdan, doğru dürüst okullara bilgi vermeyeceksin, bütün sene okullarda en büyük bulmaca Öğretmen Kolejinde alınacak mı, alınmayacak mı? Alınacak mı alınmayacak mı soralım Angolemlî'ye, soralım Eroğlu'na, soralım Eşber'e, soralım Bozkurt'a belki bunlar bilir. Soralım müdüre belki bilir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sana soruldu mu?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Her sene böyledir bu. En son kalır bir ay, bir kısmı da askere giderdi eskiden, uh, bakarız gazetelere Öğretmen Kolejinde öğrenci alınacaktır.

GENÇLİK, SPOR VE ÇALIŞMA BAKANI GUNAY CAYMAZ (Yerinden) - Oyle yazmaz be.

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Peki niye kalınlaştırdın sesini?

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Yeni okul da açacağız. Yeni okul.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Belki kulaklarınıza girer biraz.

BAŞKAN - Karpaslı da başladı, zordur işimiz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Herhalde çok yavaş, nazik konuşurum. Olmaz arkadaşlar...

BAŞKAN - Bir sen kaldıydın Karpaslı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sana sorduysa yandı o talebeler.

BAŞKAN - Evet, merak ederim o "u" lâfını, nasıl yazılır "u"?

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Ben de merak ediyorum Sayın Başkan. Tutanağı alıp bakacağım.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi değerli arkadaşlar; şimdi bu sene yine aynısı yapıldı. Saklandı saklandı, en sonunda açıklandı. Sınavlar oldu, halk da artık alıştı, yurttaşlarımız da bunu yuttu. Fakat sınavdan sonra 50 yerine 100-106 denince yer yerinden oynadı ve sorular başladı.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Siz demiştiniz başarısızlar elenecek, o limitte kalacak onlar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Vay Omer vay! Daha çok...

OMER DEMİR (Devamla) - Yeni okul açacağız onlar için.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yani herhalde bunların farkında değilsin Sayın Omer.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - İlkokullar altı sınıftan beş sınıfa inince öğretmen ihtiyacında bir artış oldu da onun içindir bu hikâye.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bakıyoruz, Bakanlığın yanıtı...

OMER DEMİR (Devamla) - Her 10 kişiye bir öğretmen düşüyor.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Dinliyoruz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tutanaklara geçsin Sayın Başbakan da iyidir, gelecekte ışık tutabilir. Yanıtı, işte bilmiyorduk, aniden farkettik ki çok sayıda öğretmen emekliye ayrılacaktır.

Şimdi değerli arkadaşlar; daha önce bunlar yapılmasa gerçekten buna inanıp da ülke genelinde öğretmenler arasında bir inceleme yapacaktık. Birşey mi oldu ülkemizde, yeni bir yasa mı geliyor ve herkes..

SALİH COŞAR (Devamla) - Geçti yasa, Emeklilik Yasası geldi. Sen parlamentoda değilsin o halde.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Çok uğraşma da beni ikna edemezsin bu konuda. Hiç boşuna uğraşma. Otur, rahatına bak Sayın Bakan, hiç uğraşma.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Sen uğraşın zaten.

BAŞKAN - Sayın Konuşmacıyı muhatap alıp tahrik etmeyin çünkü...

ATAY CAFER (Girne) (Yerinden) - Sen uğraşın be Angolemlî.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan; yani biz de insanız.

BAŞKAN - Tahrik oluyorsunuz tabii.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Sınırlenme Angolemlı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Etkileniriz burda yanı.

SALİH USAR (Devamla) - Bakanın bütün çabası seni sınırlendirmek.

BAŞKAN - Muhatap almayın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi dönüp geçen yıllara baktığımızda, bakmaya da gerek yok, yaşayarak görmekteyiz ama yurttaşlara baktığında geçen sene de aynı, ne biçim iş bu iş? Bir evvelki sene yine aynı. Peki sorarlar o zaman size. Bu kadar deneyimden sonra yine aynı hatayı nasıl yaparsınız? Eğer hata ise. En basit bir yurttaşımız dahi, okula gitmeyen, deneyimden birşey çıkarır ve aynı hatayı yapmaz. Onun için o açıklamanızı kimse yutmadı, yutmaz da. Yurttaşın baktığı ve yargısı tektir. Yaptığınız adaletsizliktir, yaptığınız partizanlıktır. Bunun başka izahı yoktur. Ne kadar didinseniz, ne kadar uğraşsanız yapamazsınız. Bir tek yol kaldı önünüzde yazılı sonuçları. Onlara itirazımız yoktur, 65 alanları çağırdınız. O konuda birşey söylemeyiz. Siz mülâkatlarda yaptınız ne yaptıysanız. Mülâkatlara girenlere de herhalde baskı yaptırdınız ve bunlar oldu. Şimdi bakarız da 28 kişi kalmış ve diyorum size ki, alın bunları da bitsin. Çünkü yıllarca bu söylenecektir. Yıllar boyu söylenecektir. Yarın Bakanlıktan gittiğinizde de yüzünüze karşı haykıracaklar ve utanç duyacaksınız bu hareketten bitsin, gelecek yıl izah ettiniz Komisyonda, ben memnun oldum. Gerçekten daha objektif bir metod dediniz. Ama isterim ki buraya gelip burda bu açıklamayı yapasınız sayın milletvekillerine gelecek yılı da garantiye alalım. Ne imiş gelecek yıl? Bundan böyle sadece yazılı yapılacak. Mülâkat yerine doktordan belge istenecek. Yani işte sağlık konusunda belge.

SALİH USAR (Devamla) - Olan oldu, torba doldu ama şimdiye kadar.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; bu...

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Hayat devam eder.

SALİH COŞAR (Devamla) - Devlet kontenjan artırdı kabahat oldu değil mi?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 28 kişiyi daha alaydınız, biraz daha arttıraydınız.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yani devletin kontenjan artırması adaletsizlik oluyor.

NACİ T. USAR (Devamla) - Biraz daha arttırmaması adaletsizlik oluyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Adalet tartınız ne sizin yahu?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ne oldu Sayın Bakan okul açtınız?

NACİ T. USAR (Devamla) - Artırmaması değil, biraz daha arttırmaması adaletsizlik.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nedir sizin tartınız? Devlet kontenjan artırır ama az olur.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Bakan yeni bir kolej mi açtınız? Bunu bize bilgi veriniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Devlet kontenjan artırır kabahat olur.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - 50-50 olacak, ansızın 100 oldu. Hangi kıstasa göre artırdınız?

BAŞKAN - Sayın Usar aynı şeyi konuşmacı söylüyor efendim.

SALİH USAR (Devamla) - Niçin ilan etmediniz işin başından?

BAŞKAN - Sayın Usar lütfen efendim kayıt tutmaya başlıyorum.

SALİH COŞAR (Devamla) - O da kabahat.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi Sayın Bakan herhalde okul açtılar. Ben geçen sene bu okulu ziyaret ettim. Geçen sene de önce 100 dediniz, sonra 200 aldınız, 185 oldu.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, ne oldu? Fena mı oldu?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir Bakana bakın, e, ne oldu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet, Kontenjanı artırdık, daha çok kişi okutuyoruz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yurttaşlar sizden ciddiyet bekler. Bırakın onu. Ciddiyet bekler sizden. Kaç tane alacaksınız iyi hesap yapın. Siz bir hesap adamısınız, o zaman nasıl hesap adamısınız? Matematikçisiniz nasıl olur?

SALİH COŞAR (Devamla) Kontenjanı artırdık. Onun için alkışlaman lâzım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Nasıl olur bu işler?

SALİH COŞAR (Devamla) - Senin alkışlaman lâzım kontenjan arttı diye.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Demek gerçekten toplumun yapısına bir sene sonra, hatta bir ay sonra neye gereksinimi olacağından bihabersiniz. Araştırma da yapmazsınız siz, o zaman ne işiniz var o Bakanlıkta? Gidin de kurtulalım velveden. Vazgeçin bu şeyden. Nasıl.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Gelecek olanı yine beğenmeyeceksiniz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yani bir ay sonrasını göremezsiniz Sayın Bakan. Her sene böyle mi olur bu? İki misline çıkarırsınız.

SALİH COŞAR (Devamla) - Devlet daha çok kişi okutunca senin hoşuna gitmez tabii.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ovuñduğı için zaten fazlalaştırdı Sayın Angolemlî.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Geçen sene ben bu okulu ziyaret ettim. Ordaki müdür Sayın Cicioğlu...

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Hasan Cicioğlu, evet.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hasan Cicioğlu yakınıyordu. Bu kadar öğrenciyi ben nereye sıkıştıracağım, yer yok. Nereye yerleştireceğim dedi. Şimdi sorarım Sayın Bâkana. Herhalde yeni bina yaptınız siz, benim bilgim yoktur. 183, oraya buraya 300 tane öğrenci var şimdi. Nereye yerleştirdiniz, sınıflar kaç kişidir?

ÖMER DEMİR (Devamla) - Seneye 500 kişi olacak.

SALİH COŞAR (Devamla) - O gittiğın binada farketmedin kaç oda var? Görmedin madem gittin?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben sana Sayın Müdürün ifadesini veriyorum burda. Burayı kabul etmek niyetinde değilsin sen. Nasıl olur?

SALİH COŞAR (Devamla) - Gittin gezdin oğlum, görmedin kaç oda var içerisinde?

BAŞKAN - Bir de beraber gideceksiniz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Hangarlar var onun içerisinde, odalar var. Var oda. Oda var. Herhalde işte 100 talebeyi bir yere koydun.

(Gülüşmeler)

Bir de gerçekten bir konuda...

SALİH COŞAR (Devamla) - Sen herhalde Angolem'den başka yere gitmedin. Başka memleket görmedin?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Angolem'de oda vardır, çok var hem, Angolem bir tarım yeridir. Oyle vardır.

Şimdi değerli arkadaşlar ...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Angolemli, Hükümette iken bu kadar niye araştırmadın sen?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar... E, biz...

KENAN AKIN (Devamla) - Hükümette iken niye bu kadar araştırmadın?

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - İki saatir...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; ben birşeyi de öğrenmek isterim. Gerçekten vakit bulamadım inceleyemedim, kusura bakma Sayın Bakan,

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Atamsoy'un Bakanlığı döneminde de, öğrenci sayısını artırmak için, burda yoktur arkadaş ama dönemin Bakanlığı da başka bir bahane

bulmuştu, başka bir sebep bulmuştu ve demişti ki, branşlara önem vereceğiz müzik, beden eğitimi filan bu isim altında aldılar. O da yolunu öyle bulmuştu, aldı.

(Gülüşmeler)

O da zannedersen 43'e kadar inmişti. 43'e kadar. Geçmeyenleri de bunların kabiliyeti vardır dedi müzikte, bedende ve aldı, Bak işte... Şimdi...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Hep kendi bölgesinden aldı •.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bak işte.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - O tam ustasıydı, o.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 4 tane de Girne'den aldı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi ben öğrenmek isterim.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Yok şimdi her taraftan...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Hacı; onun tekniği bu idi. Sizin budur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi ben öğrenmek isterim. Gerçekten bu müzik için alınanlar, beden eğitimi için alınanlar şu anda nerededir? Ne yapıyor bunlar? Gerçekten müzik dersi veriyorlar sınıf sınıf, yoksa bir ücra köyde, bir okulda, diğer ilkokul öğretmenlerinin yaptığını yapıyor?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yoksa minârenin kılıfı mıydı?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yoksa bu sene yaptığınız gibi bir kılıf mıydı? Bunu öğrenmek isterim ben.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kılıfımız yok efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Onun için Sayın Bakandan vakit bulamadım, inceleme yapmadım...

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Onu Atamsoy'a sor.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Atamsoy'a sormadın bunu?

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu; lütfen efendim. Lütfen bu uzayıp gider sabaha kadar gider.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Adaoğlu da çıktı çileden.

BAŞKAN - Böyle yöntem olmaz. Aksi halde tüzük değişikliği önereceğim Danışma Kuruluna,

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yine Doğu Akdeniz...

BAŞKAN - Sohbet şeklinde mi olacak bu Genel Kurul, yoksa bir kişi konuşacak, diğerleri dinleyecek mi? Lütfen efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Sehede bir gün.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Efendim; iki buçuk senede bir. İnsaf.

BAŞKAN - Siz geldiniz önüne ama, herkese geçerlidir söylediğim artık.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - İki saattir konuşur.

GENÇLİK, SPOR VE ÇALIŞMA BAKANİ GUNAY CAYMAZ (Yerinden) - Kimi yakalarsanız yani.

BAŞKAN - Tüzüğün mimarları da karışıyor.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN - Devam edelim efendim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bitiyor Sayın Başkan, bitecek.

BAŞKAN - Gerçekten ciddi olalım efendim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın arkadaşlar; Doğu Akdeniz Üniversitesi...

BAŞKAN - Hakikaten siz de her soruya yanıt vermeyin efendim. Siz devam edin konuşmanıza.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan; şimdi veriyorum ki ikinci bir söz almaktan kurtulmak için. Yani odur. Vakit almayalım.

BAŞKAN - Böyle bir yöntem yoktur efendim İçtüzüğümüzde.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam Sayın Başkan. İkinci defa söz alayım o zaman.

BAŞKAN - Çünkü yani biraz tolerans gösterir gibi oluyoruz, bakıyoruz kontrolden kaçıyor hakikaten.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın arkadaşlar; Doğu Akdeniz Üniversitesi, Üniversitemiz var diye gurur duymak isteriz ama, dünya üstünde de bu kadar keşmekeşin olduğu bir okul da görülmemiştir. Alt yapısı olmadan nasıl ki 5'leri çığ atlattık, sınıf atlattı Sayın Bakan...

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Siz de inanıyorsunuz çığ atlamaya,

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Aceleciliği ile...

BAŞKAN - Sayın Omer demir.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - O aceleciliği ile Doğu Akdeniz'i de kurdurdu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bırakın bitirsin.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Uğraştı, ama hiçbir alt yapısı yoktur. Bugün hem o gençlere, hem de Mağusa halkına yaşamı daha da zorlaştırdı

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - 400,000,000 para gelir Mağusa'ya.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Gelebilir Sayın Adaoğlu ama, bugün bir kere bu gençler yollarda okula giderler, ömürlerinin yarısını, o ders yılının yarısını barınacak yer aramakla geçirirler. Bir kısmı böyle.

Bulduklarında da aylıklar sayın arkadaşlar 200,000, 300,000. Diyebilirsiniz bunlar varlıklıdır. Hepsi değil sayın arkadaşlar. Büyük bir bölümü dar gelirlidir, ben kendim izlemekteyim, bu gençler ekmek ve zeytin veyahut helva alıp gününü geçirmeye çalışmaktadırlar. Çoğunuz belki buna inanmazsınız. Ben bunlara sordum, takip etmekteyim çünkü ben. Niye böyle? Ev kirası vermektten bütçemizde artan birşey kalmıyor demektedir. Bir kere bu okulu açarken, yurdunu da düşünmeliydiniz. Bunu düşünmediniz. Bu okulu açarken, kütüphanesini, bir üniversite ayarında düşünmeliydiniz, düşünmediniz. Şimdi bu okula girişlerde, Öğretmen Kolejinde nasıl girişlerde birtakım durumlar vardır, burda da olmaktadır. Nitekim bugün de saat 12.00 civarında, aşağıda Dilekçe Komisyonunda ben de bulundum, birtakım konuşmalara orda ben de tanık oldum. Bu okulda, edindiğim izlenime göre aşağıda da, bu okulda arkadaşlar, herşeyin düzensiz gittiği, neyin nerede olduğu belli olmadığı, sınıf geçmenin, geçmemenin dahi Sayın Bakanın sözü ile ezbere yapıldığı veyahut...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Alaguduru. Taşkent'in sözü.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Alaguduru yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Şimdi bir okul düşünün ki, bir öğrenci gidecek, 460,000 lira yatıracak veznesine ve ordaki kişi de bunu alacak, makbuzu da var elimizde, gördük. Bu kişi ve bu kişiler bir tane olsa hade hatadır deriz, kişiler, öğrenciler vardır. Gidecekler, sınıfa girecekler, aylarca okuyacaklar, öğretmen de yoklama yapacak adlarını okuyacak, sınıflara girecekler ama sonra bir gün sen bunlara sınıfta kaldıydın, barajı tutturamadıydın dışarı.

Sayın arkadaşlar; bu ortaya çıktığında gündeme iki konu konur. Bir tanesi biraz evvel söylediğim, diğer bir tanesi de bu okulda demek ki rüşvet vardır, bunu alır

alır kaydeder, biri görmezse mesele tamam. İşte böyle bir okul açtık. Şimdi ne oldu? 70 kişi sınıfta kalmış, son farkettiler, bunları göndermeye çalışırlar. Derken, bunların bir kısmı daha sonra tekrar alınıyor. İsimleri de var, aşağıda rektörlüğe de verildi. Alıyorlar bunları.

Şimdi sayın arkadaşlar; bu öğrencileri siz kaydettiniz bu okula. Paraları takır takır aldınız. Bu öğrenciler gidip hayatın acımasız çarkında elinde tuttuğunu da ev kirası verdi. Hem de bir aylık değil, bir yıllık. Şimdi ben size sorarım. Sayın Bakan biraz evvel gururlanarak biz kanunları uyguluyoruz dedi. Barajı aşmadı gidecek dedi. Bunu işte bu şekilde söylemeye gururlanmaya da hakkınız yoktur. Yani siz hataları yapacaksınız, yapacaklar, ondan sonra da faturası bu çocuklara. Sayın Rektör diyor, okulun saygınlığı vardır. Bir okulun saygınlığı, Üniversitenin saygınlığı böyle ölçülmez. Londra'da üniversite varmış, Amerika'da ve İstanbul'da, bir de burda. Üniversite bir bütündür. Onun için diyor mecburuz onların standartlarını uygulayacağız ki yerimiz olsun dünyada. Saygınlık böyle kazanılmaz. Saygınlık, her zaman herkesin vurguladığı gibi bakarlar bakalım üniversiten özerk midir, bakarlar bakalım talebelerin yetişmesi için olanakların laboratuvarlarının var mı? Bir de bakarlar bakalım ürün verdi mi burdan çıkanlar. Eser verdi mi? Bir yerde bir konferans

verdi mi? Cna bakarlar. Bir ara İstanbul Üniversitesi evet çok saygındı. Neden? Bunun nedenini herkes bilir. Nedenini herkes bilir. Ordaki eğitim öğretim, orda ben kenarını yetiştirdim fakat gerçekten İstanbul Üniversitesinin evveliyatına da gidenler vardır. Ordaki hocalarımızdan belli idi. Budur. Onun için okulun saygınlığıdır, odur, budur...

SAGLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) - İyi ocaktan çıktın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tüzüklerdir diyerekten bu faturayı onlardan çıkaramazsınız, çıkaramazlar veyahut da. Bu konu çok ciddidir incelenmesi gerekir. Ve Dilekçe Komisyonu da taa buralara kadar aksamıştır. Geçen defa söyledik. Yine Sayın Bakan lâfı kesmeye çalıştı. Taa buraya geldi. Demek ki birşeyler vardır. Özel dersler vardır. Bir arkadaşımız Komisyon Başkanı da bugün ihbar etti. Özel dersler niçin vardır o okulda, yüksek okulda? Benim bildiğim, biz de üniversiteye gittik. Ben farketmedim bir üniversite talebesi özel ders alsın. Ne gereği vardır? Üniversite araştıran bir yerdir. Hepimiz üniversiteden çıktık, çoğumuz. Ne yapardık? Günümüzün dörtte üçü kütüphanede geçerdi. Hoca bir ders verirdi. Onun ders kitabında anlamazdık, daha geniş araştırmak için kütüphaneye başvururduk.

Ben şimdi sorarım Sayın Bakana. Orada böyle olanaklar var mıdır? Herhalde yoktur. Bunları yapamazsanız, yapılmazsa, o Yönetim Kurulu bunları düşünmezse, ilerde göreceksiniz ki, nasıl ki ilkokulu, klasik liseleri bu özel ders kemirmektedir, aynı şekilde bu okulu da kemirecektir, önlem almazsanız. Ama eğer önlem alırsanız, gerçekten talebelerin gidip araştıracağı, başvuracağı olanakları yaratırsanız, öyle yaşı o çağa gelen insanlar gidip de boşu boşuna 10,000 TL saatine verip de ders almazlar. Çünkü o zaman onlar üniversiteli sayılmazlar.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Kimden ders alırlar Sayın Angolemliler?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E, bugün sayın arkadaşlar; komisyondaki izahata göre, öğretmenlerinden.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kendi öğretmenlerinden?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Zaten var mı başka verebilecek otorite? E, giderek oraya gidiyor. Dolayısıyla başvuracak bir kaynak bulmayınca bakar lise öğretmenlerine bakar, bulamayınca mecburen gider kendi öğretmenine. Tabii bunlar başlayınca, doğal olarak...

AKTAN SADIK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Parayı veren notu alır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Parayı veren düdüğü çalar konuları gündeme gelir. O zaman, bugün olduğu gibi ispatlayın da görelim derler.

Onun için değerli arkadaşlar; bu Doğu Akdeniz Üniversitesi'ne doğru dediniz, emekler dediniz. Şimdiden gerekli önlemleri almaya bakalım.

ERİM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Bitir artık.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bitirmek üzereyim Sayın Bakan.Tarımı konuşsam, herhalde böyle söylemeyeceksiniz.

BAŞKAN - Müsaade edersek, bitirecek efendim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir bölümünde de sizi ilgilendirir Sayın Bakan.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Meslek liselerinden bahset.

BAŞKAN - Evet, devam edin Sayın Angolemlî.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın arkadaşlar...

BAŞKAN - Lütfen efendim, Genel Kurulun tümünü muhatap alın.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti'nde öğrenim gören gençlerimizin de sorunları vardır. Dütün parti merkezlerine ve Hükümete ve basına da bu konuda arzularını bildirmişlerdir. Bir kere daha ben bu kürsüden bu gençlerimizin arzularını dile getireceğim. Belki Hükümet gündemine alır. Çok şey de istemiyorlar. Bu arkadaşlarımız burslardan yakınıyorlar. 1987'de Sayın Atasayan'ın canı sıkılacak ama 18 İngiliz Lirası burs alan bu öğrenciler ve yardım dediler. Bu burs bize yetmiyor dediler. 20,000 ₺ sayın arkadaşlar, o civarda birşeydi geçen dönem. Bu yıl bakarız 30,000 ₺, bugünkü kurunda 13 İngiliz Lirası. Olmaz sayın arkadaşlar.

OZKER OZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani azaldı.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Biraz daha 13, 18...

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Reel olarak %33 azalma var.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Olmadı, olmadı. Burs konusunda Hükümetin tekrar dikkatini çekerim. Vazgeçelim. Daha iyi hiç vermeyelim. Hiç vermeyiniz daha iyi. Onlar da ona göre başlarının çaresine baksınlar. Dilenci değildir bunlar. 13 Sterlin ayda. 30,000 ₺ ayda. Ne yapılabilir bu para ile? Vazgeçin vermeyin daha iyi. Hiç olmazsa burs veririz de demeyesiniz. Vermeyiniz, yok 30,000 lira vereceksiniz, sonra da bu kadar kişiye burs veririz deyip burdan gururlana gururlana bize anlatacaksınız. Olmaz öyle şey, gerçekçi olacaksınız.

Yine bu gençlerin arzuları vardır. Lokal. Yurttan vazgeçtiler, yıllarca uğraştılar uğraştılar, baktılar ki siz burda da yurtları kaldırılıyorsunuz artık. Burda da yapmazsınız. Vazgeçtiler yurtlardan, bu defa döndüler sizden birşey talep ettiler, lokal istiyorlar. Bir lokal. Nedeni de, hiç olmazsa aynı ülkenin gençleri olarak biraraya gelebilelim ve bu lokalde olacak bulursak, birtakım da sosyal faaliyetlerde bulunalım, ülkemize yararlı söyleyişler yapalım diye bir lokal istemektedirler. Bu konuda Bakanın ifadesinde göremedim ne evet, ne hayır, Lütfen burdan bize söz aldıklarında ya evet desinler, ya hayır desinler, biz de ona göre davranışımızı belirleyelim.

Değerli arkadaşlar; yine her sene değindiğim bir konu vardı, özel dershaneler. Daha önceki yıllarda mantar gibi biterdi, öğretmeni belliydi. Sayın Bakan bir kanun, bir tüzük yok dedi. Şimdi bakarım tüzüğü de var, herşeyi vardır ve soruyorum ben şimdi. Bu özel dershaneler kaç tanedir? İsimleri nedir? Çünkü sayıları çok olmasa gerek. Yüzleri aşsa böyle bir arzda bulunmam. Bu kürsüden bize bunları açıklasın. Kaç tanedir? Tüzüğün emrettiği gibi bu öğretmenlerin isimleri yanınızda var mıdır? Çünkü vereceğiniz bilgiler ışığında bizim de birtakım incelememiz olacaktır. Orneğin bugün Magusa'da yanılmıyorsam üç tane vardır. Bir tanesi Baykal Dershanesi, bir tanesi bilmiyorum, öğretmenlerini de tanımak isterim. Çünkü benim bölgemdir aynı zamanda. Nedir? Bu konuda bilgi istmekteyiz.

Değerli arkadaşlar; bu özel dershanelere gidenler de, onu vurgulayayım, klasik liselerimize gidenlerdir. Yani ülkemizde birtakım gençlerimiz iki defa eğitim almaktadır. Yani bu özel dershaneler devletin, Bakanlığın yeterince tatmin edici önlem almadığı için kaynaklanmış, önce gayri yasal, şimdi de yasal şeyine bürünmüştür. Bu konuda sayın arkadaşlar sayılarını da bilirsek biz de izleriz ve günü geldiğinde burda daha bilgili olarak konuşabiliriz.

Değerli arkadaşlar; özel eğitim konusunda Emirzade arkadaşımız değindi. Bu spastikler konusunda biraz önce baktım, sekiz milyon bir şey öneriliyor, transfer, fakat gerçekleşmedi, bilmiyorum acaba bugünlerde gerçekleşti mi? Çünkü bu dokuz aylık şeye baktığımızda gerçekleşmedi. Bu konuya eğilmek lâzım. Çünkü ülkemizde gerçekten spastikler sorunu önemlidir. Bu insanlarımızı da mağdur etmeyelim. Onları da topluma kazandırmaya çalışalım.

Son olarak sayın arkadaşlar; son olarak...

ÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Hade artık.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bitiriyorum artık. Son olarak Londra'daki yurttaşlarımızın sorununa değinmek isterim. Gerçekten Londra'ya gittiğinizde, hele son zamanlarda dediğim gibi işsizlik olgusuyla artan göç nedeniyle zannederseniz nüfusumuz eşitlenmiştir. Oraya gittiğinizde öyle bölgeler vardır ki ha Kıbrıs'tasınız, ha Londra'dasınız. Hiç fark etmezsiniz. Ordaki yurttaşlarımızın özellikle iki sorunu vardır. Bir tanesi askerlik, ondan bahsetmeyeceğim, bu kadar da bir diğer önemli olan eğitimidir. Ve ordaki yurttaşlarımız, burdaki Hükümetin Londra Türkleri için yaptığı uygulamayı da yeterli bulmuyorlar. Dört tane, beş tane öğretmenle de hiçbir yere varılmaz. Dolayısıyla Londra'daki Türklerin eğitimleriyle yakından ve çağdaş düzeyde ilgilenmeniz gerekir. Bugüne kadar böyle bir hareket, yeterli hareket görmüş değiliz.

Ben orda birkaç sınıfa da girdim. Böyle kendi başlarına sorunlarını çözmeye çalışırlar. Aile birliği kurdular, üç yüz, dört yüz, beş yüz tane genç gelir Pazarları veya Cumartesi'leri, birkaç sınıfa girdim, tabii bu arada din eğitimi de yapılmaktadır ve bu konudaki eğitimin de orda gidip yerinde incelenmesi ve önlem alınması gerekmektedir. Benim girdiğim gün tesadüfen işte yine insanın çamurdan yaratıldığını bahsediyordu ordaki arkadaşımız. Benim girdiğim gün sınıfına. Dolayısıyla Londra'daki eğitimi de bırakmayalım oluruna, kendiliğinden bir şey olmaz. Hükümetin daha fazla o konuya eğilmesi ve orda yaşayan yurttaşlarımızın bu yarasını sarması gerekir.

Değerli arkadaşlar; hepinize beni dinlediğiniz için saygılar sunarım.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Çok iyi dinledik.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) Bu kadar dinleyici kimse bulamaz böyle.

BAŞKAN - Meydan muharebesi gibi birşey oldu Sayın Angolemler. Teşekkür ederim sayın konuşmacı. Genel Kurulda da teşekkür ederim. Böyle olmasını temenni ederim. Bir konuşmacımız daha var, değil mi? Sayın Bozkurt, buyurun efendim.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; arkadaşlar merak etmesin, çok konuşacak değilim. Zaten çok konuşacak birşey de yok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Dinlenir senin konuşman .. konuşsan da.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Çok konuşacak birşey de yok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Dinlenir yeni konuşsan da çok dinlenir.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bu Bütçe...

BASBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Ama uzamasa iyi olur.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Benim konuşmam kısadır her zaman.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Dinlenir, yani konuşsan da çok dinlenir.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Sağolun. Ben şunu söylemek istiyorum sayın arkadaşlar; görüştüğümüz Bütçe, Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı Bütçesidir. Ama eğitim o kadar güncel bir konudur, o kadar ağırlıklı bir konudur ve toplumun hemen her ferdi ilgilendiren bir konudur ki, kültürü boğar, ezer, geçer ve benim bir savım vardır. Kıbrıs gibi bir ülkenin koşullarında, Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı bir çatı altında olmamalıdır. Olduğu sürece, Sayın Coşar'ı eleştirmek için söylemiyorum burda, hangi Bakanın yönetiminde olursa olsun, kültür ezilmeye mahkumdur. Nitekim burda görüyoruz. Koskocaman bir Bütçe içinde, arkadaşlar sayısını, oranını verdiler %7,5. Bu %7,5 içinde herhalde kültüre ait olan bölüm, yüzde ile ifade edilemez. O kadar hiç yoktur veyahutta kırıntı kabilindedir.

Oysa ki sayın arkadaşlar; bence kültür o kadar önemsenmeyecek bir husus değildir, olmaması gerekir. Bir toplumun varlığı ile eş anlamlıdır kültür. Ve hep söyleriz, hepimiz söylüyoruz. Ben yıllarca söylemeye çalışıyorum,

herkes söylüyor bunu. Bir ülkeyi, her halkı, bir devleti tanıtmada da, dünyaya kabul ettirmekte de birinci unsurdur. Gerisi, politikası da, diğer herşeyi de sonradan, arkadan gelmektedir ve kısa, son birkaç yılın içindeki küçük, dışa yönelik küçük kültürel etkinliklerde bile bunun açıkça yararını ve sonucunu da gördük. Çok söylemek gerekmez. Bir Rüya Taner adındaki bir kızımızın uluslararası alandaki bir başarısının kazandırdığı sempati, onun gibi folklor etkinliklerimizin kazandığı başarı, bir Osman Türkay adlı şairimizin başarıları, bir Mehmet Yaşın'ın Türkiye'deki başarıları, sanıyorum ki milyonlar, milyarlar döktüğümüz alanlara göre, çok belirgin olarak ortaya çıkar. Bir mukayese yapayım. Küçümsemek için değil, spora oldukça önem veririz, oldukça kaynak ayırdık. Ama sporda bugün açıktır, görüyoruz, dünyanın siyasal sınırlarını aşamıyoruz, aşmamız da mümkün değil, kolay değil. Sanıyorum geçen yıl Sayın Ozal bile, T.C Başbakanı bile beyanat vermişti bu konuda. "Ambargoyu kıracağız" diye ama kıramadı sayın arkadaşlar ve kolayca kıramaz. Ama kültürde, sanatta hiç kimse böyle bir ambargo koyamaz. Eger kültürünüz, sanatınız varsa, hiçbir sınır bunu durduramaz. En totaliter ülkeler bile bunu durduramaz. Bu gerçeği hepimiz söylüyoruz. Ben de söylüyorum, Sayın Coşar da zaman zaman söylüyor. Başka? Sayın Denktaş da son zamanlarda söylemeye başladı, fakat uygulamada nedense bu hiç yerini bulmuyor ve dolayısıyla de kültürümüz, sanatımız gıme gidiyor.

Yapılanlar sınırlı kalıyor ve sınırlı kaldığı müddetçe de tabii sonuç alınmıyor. Ve benim üzüldüğüm bir husus da var. Bu kısıntı dahi olsa, Bütçe içinde yer alan kültürel sanata ilişkin kalemler hiç olmazsa yıldan yıla biraz olsun artmasını beklerken, mevcut olanların dahi ortadan kalktığını görmekteyiz. Veyahut da aynı seviyede tutulduğunu görmekteyiz. Basit bir kaç örnek vereyim, Sekiz-dokuz yahut on, şu anda anımsamıyorum, halk kütüphanemiz için geçen yıl da beş milyonluk kitap öngörüldü, bu yıl da beş milyonluk kitap öngörüldü. Yalnız enflasyonu, bırakın artmayı, yalnız enflasyonu dikkate aldığımızda ne anlama geldiğini görürüz. Bir ansiklopedi projesi vardı, şimdiki Hükümetin programında da var, Hükümet Programında da var. Geçen yıl ödenek kondu. Bu yıl bakıyoruz ödenek kalktı. Her ilçemizde, hatta her büyük yerleşim merkezimizde ben iddia ediyorum bir kültür merkezine gereksinimiz vardır ve en başta Lefkoşa'nın dışında bugün bir üniversite şehrine dönüşmeye başlamış olan Mağusa'da buna ihtiyaç vardır. Burda ben ödenegin çıktığını biliyordum, neyse ki yerinde biraz önce bir arkadaşımın konuşması dolayısıyla Sayın Bakan ve Sayın Başbakan bu ödenegin başka bir bütçede olduğunu söylediler. Buna memnun olduk. Kısaca sayın arkadaşlar, ben çok uzun konuşmak istemiyorum, gereken önemi vermediğimiz kanısındayım ben kültüre. Bir hükümet politikası olarak çok gerilere kalmaktadır ve yanlışlar yapılmaktadır, hatalar yapılmaktadır. Toplum olarak yıllar geçtikçe bunun acısını çekeceğiz. Aslında bazı olumlu yönlerde olduğunu muhakkak söylemek lazım. Söylemezsek hata ederiz. Örnek olarak ben bugünkü veyahut da bu akşamki bu Bütçeyle ilgili konuşmamda bu ülkede artık konservatuarlara ihtiyaç olduğunu dile getirmeyi düşünüyordum, programlamıştım, Sayın Bakanın dağıttığı, gerçi konuşmasında hiç yer vermedi, fakat dağıttığı metinde bir konservatuarın bu yıl başlatılmış olduğunu öğrendik. Bundan sonsuz mutluluk duyduğumuzu söylemek isterim. Belki bazı arkadaşlar küçümseyecek sayın arkadaşlar, önemsemeyecek, ama şunu söyleyeyim, bu konservatuarlarımızın kökleşmesi lazım ve en azından, en azından diyorum, her ilçe merkezlerimize de yaygınlaşması lazım. Bir örnek vereyim, Lüksemburg gibi bir ülke, 350,000 nüfusludur. Belki çok aşırı, ekstrim bir örnektir vereceğim, 350,000 nüfusludur. Yani bizim iki mislimiz aşağı yukarı, tam 35 tane müzik eğitimi yapan okul vardır. Dolayısıyla biz çağdaşlaşacaksa,

çagımızı yakalayacaksa sayın arkadaşlar, eğitimle de yakalamamız lazım, ekonomimizle de, sosyal bünyemizle de, ama en başta kültürümüzle ve sanatımızla yakalamamız lazımdır. Bu bakımdan bu konuda atılmış olan adımı ben takdir etmek isterim ve açıkça burda da kutlamak isterim.

Kitap okuma yahut da okuma konusu sayın arkadaşlar, biraz önce burda karşılıklı bir tartışma da gerçekleşti, bizim toplum okumuyor. Yani okumuyor derken, okuldaki okuma anlamına kastetmiyorum. Okul sonrası okumayı kastetiyorum. Çağdaş insanın yiyecek gibi, gıda gibi bir ihtiyaç olan bir şeyden bahsediyorum, okumaktan. Bu okuma alışkanlığı bizde yoktur sayın arkadaşlar. Vardır dersek, gerçekleri söylemiş olmayız, yoktur. Çok düşüktür ve düşük olduğu için de eğitim sistemimizde bir hata, bir yerlerinde bir hata olduğunu, bu yönden de kabullenmemiz gerekir.

Ben diğer yönlerine hiç değinmiyorum, başka arkadaşlar değindi, tartışıldı. Ama okumayan, okulu bıraktıktan sonra üniversite mezunlarımız bile, okumayan bir toplum yaratan bir eğitim sisteminde, bir yerlerde bir aksaklık vardır. Bunu da burda getirmek, dile getirmek gereğini duyuyorum.

Sayın arkadaşlar; son olarak...

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz TRT'den duyarız, filan kitabı okudu da 6 yıl içeri girdi diye. Nasıl okuyalım kitap?

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nerde? Biz duymadık.

İÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Uuu...

BAŞKAN - Yasak olanları okuma Durduran.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Hiç okumadığın belli Sayın Durduran.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yasak yayın bulundurdu...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Herhalde hepiniz hiç okumuyorsunuz.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Sayın arkadaşlar; bir tek konuya daha...

NACİ T. USAR (Devamla) - Ben bu memlekette vakti ile yasak yayın bulundurmamak suçundan tutuklandım ve yargılandım beyler.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Ne zaman?

NACİ T. USAR (Devamla) - 1971, 1972, 1973.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Uuu...

BAŞKAN - Sene 1988.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kaldırıldı mı o yasak yayın listesi? Kaldırılmadı hâlâ yürürlüktedir ama kovuşturma yok, o ayrı.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Sayın arkadaşlar...

BAŞKAN - Sayın Talât; bu defa Eşber'e sıklıkla, bu defa sıra sana geldi.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Ben değilim uzatan yani. Ben bitirmeye çalışıyorum ama.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Hayatınızı zor kurtardınız.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hayatını zor kurtardı.

BAŞKAN - Lütfen bozmayalım efendim.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Sayın Başkan, sayın arkadaşlar; son bir konuya değineceğim. Bu da son günlerin güncel bir konusu olan bu kitaplara vergi konusu.

Aslında tabif kitaplara, kitaba vergi değil konu, kültüre vergidir. Çünkü kitabın ötesinde de bazı kobuları taşımaktadır. Ta sömürge yönetiminden beri sayın arkadaşlar, ta sömürge yönetiminden beri, bu ülkede kitaba, kâğıda ve sanatla ilgili müzik aletleri, resim malzemesi vesaire, sanat, kültür ve direk ilgisi olan malzemelere %100 vergi muafiyeti vardır. Tabif bu konuda biraz önce yapılan tartışmada Sayın Bakanın, Kültür Bakanı olarak en azından Kişi olarak buna karşı olduğunu duyarak ben memnun oldum. Çünkü bir Kültür Bakanının bir kitap vergisini benimseyebileceğine benim hiç aklım almaz. Ta sömürge döneminden beri sayın arkadaşlar, dikkatinizi çekerim ve vurguluyorum. Sömürge yönetimleri bir ülkenin kalkınmasını istemez. O ülke halkının gelişmesini istemez. O ülke halkının geri kalmasını, kültürel bakımdan da, ekonomik bakımdan da geri kalmasını ister. İster ki daha kolay yönetilsin ve daha kolay sömürebilsin. Buna rağmen İngiliz sömürge yönetimi, hiçbir dönemde ne kitaba, ne kâğıda, ne diğer kültürel malzemelere, müzik aletlerine, resim malzemesine vesaire vergi koymadı. Cumhuriyet yönetimi geldi, Kıbrıs Cumhuriyeti yönetimi, o da koymadı. Şimdiye kadar Güneyi gayet iyi izliyorum, Güneyde de konmadı. Bugüne kadar bizde Genel Komite dönemi oldu, Geçici Türk Yönetimi oldu, Federe Devlet Yönetimi oldu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bugüne kadarki yönetimi oldu, yine konmadı ve şimdi konu sayın arkadaşlar. Ben anlayamıyorum ve gerekçe bulamıyorum. Gelir artırmak mı acaba? Nasıl gelir artıracaksınız sayın arkadaşlar? Taş patlasa, elimizde istatistik yok ama, taş patlasa yüz milyon liralık kitap mı gelir bu ülkeye? Yüz milyon gelse, kaç milyon lira vergi alacaksınız. Değer mi? Yalnız o soruyu bile sormak gerekir. Tabif Hükümetin iyi bir davranışı oldu. Bu önce genel konu bu vergi. Önce Türkiye'den ithal edilen kitaplardan kaldırıldı. Tepki üzerine diğer, yerel basın üzerindeki şeyden de kaldırıldı. Ama kalkmadı sayın

arkadaşlar ve bu konu da, hatadan dönmek, hiçbir zaman insana leke bırakmaz, aksine bir lekeyi kaldırır. Bu bir lekedir ve yalnız böyle bir leke, yalnız Hükümetin omuzuna değil, bu ülkenin tümünün omuzlarındadır. Kitaba ve kültüre vergi ben açıkça iddia ediyorum bir lekedir, başka bir şey değil. Ve çok söylemeyeyim sayın arkadaşlar; böyle değişik ideolojide olan kişileri de söylemeyeyim. Tercüman Gazetesinin 15 Aralık, Salı günü nüshasında Yılmaz Özgüne, ünlü bir tarihçi, "tarihçi gözüyle" adında bir sütunu vardır, on iki ciltlik Türkiye tarihi diye bir eseri var bu arkadaşın. Başka kitapları da var ve günlük yazıları vardır. Onun bu konuda yazdıklarını sadece sonuç kısmını, çünkü tümünü okursam, gerçi çok uzun değil ama sonuç kısmı gerekli fikri verir. O bakımdan ben sonuç kısmını sizlere aktarmak istiyorum, hem zabıtlara da geçer.

"Ozal'ın" uzun uzun anlatır ve diyor ki sonuç olarak "Ozal'ın kâğıt zammıyla basını cezalandırmak gibi her çeşitten bütün iktidarların boyunu aşan bir işe giriştiğinin emareleri ortadadır. Basında dikensiz gül bahçesi arzusu, demokrasilerde mümkün değildir. O biçim rejimlerde vardır. Gazete trajini düşürüp, halkı televizyona mahkûm etmek, çocukça bir kurnazlığın eseridir. Daha kötüsü kitaba...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - "O biçim" dediği sizin tarafı mı ilgilendirir be Ozker?

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Şili, Şili.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - O biçim geçti de anlamadım.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - İşte faşist demektir.

BAŞKAN - İsmail herhalde açıklık getirecek, değil mi Sayın Konuşmacı?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Ben yorum yapmıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yorum yapmıyorsunuz. Peki.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Sağ ideolojideki bir kişinin kültüre, kitaba bakış açısını ben getiriyorum.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sosyalist ülkelerde her gün binlerce kitap basılır. Binlerce, En çok okuyan onlardır. İşte bir Derviş Bey, bir de...

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - İşte tekrar diyorum o son bölümü sayın arkadaşlar, devam edeyim izin verirsiniz...

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Biz gazete kâğıdına zam getirmedik.

BAŞKAN - Niçin, işte görüyorsunuz nasıl dağıtıyorsunuz şeyi.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - "Gazete trajini..."

BAŞKAN - Ayrı olarak bu konu bir başka...

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Hayır efendim, ana fikir Sayın Başkan o biçimdeydi onun için sordum.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - O biçim işte faşist demektir.

BAŞKAN - Devam edin, devam edin lütfen efendim...

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - "Gazete trajini düşürüp halkı televizyona mahkûm etmek, çocukça bir kurnazlığın eseridir, daha kötüsü kitaba vurulan darbelerdir. Türkiye gibi AET'nin, Avrupa Topluluğunun eşiğine gelmiş bir ülkede, böylesine bir darbe son derece vahimdir. Kağıt kültürün hammaddesidir. En az gübre derecesinde subvansiyon gerekir. Hele Türkiye gibi kültürü asırlık ihmalin ve türlü kötü niyetli oyunların baskısı altında kalmış bir memlekette kitaba ve kültüre karşı savaş açan bir iktidar payidarlığı olamaz. Ola ki bize, Fransa ve Amerika'daki kitap fiyatları örnek gösterilsin. Özel'in çevresi böyle akli evvelerle doludur. Oralarda kişi başına gelir on ile on beş bin Dolar arasında oynamaktadır ve kültür, halkın gıdası kadar önem kazanmıştır. Bir kitap için yazara milyonlara Dolar telif ücreti ödenmektedir. Biz ANAP'ın başarısını isteriz. Zira bu Özel bugün sağın en büyük lideridir. Bu gerçeğin inkarı mümkün değildir. İkazlarımız dostçadır. İktidara başarısızlığa götürecek yanlışlar bizi üzer. Ancak aklını başına toplamak kabiliyetinden yoksun iktidarlardan da hiç kimse kurtaramaz."

Sayın arkadaşlar; ben bu yazı yerine başka, buna benzer çok yazılar bulunabilir, kitaba, kültüre karşı davranışları eleştiren, solcu yazarlardan da bulunabilirdi, ben onu tercih etmedim, maksatlı sayılabılırdi ama, sağ ideolojide olan bir kişi bile, bir yazar bile, bir tarihçi bile, kültüre, kitaba karşı olan davranışların ne denli tehlikeli olduğunu ve kabul edilemeyeceğini anlatmaktadır.

Bu bakımdan bunu bir örnek olarak getirdim. Dilerim ki bir yanlışlıktan dönülür ve bu yanlış, bu hata bir neden olur, bir vesile olur. KDV geliyor. Temenni ederim ki Hükümetimiz ve Maliye Bakanımız kitaba ve kültüre bir de KDV'yi getirmeyi düşünmez. Teşekkür ederim.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden)- Kitaplar KDV'li gelir zaten.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozkurt.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ordan KDV'li gelir ama bir de burda gelmesin.

BAŞKAN - Sayın Coşar yanıt vermek ister misiniz efendim kısa olarak?

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun. İsmail Bey ben comment yapmayacağım dedi ama Ozker Bey başka bir toplantıda edecekmış efendim.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Siz onun yerine yapınız.

İSMAİL BOZKURT (Devamla)- Neyse kastettiği odur.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)- Onun kastettiği belli zaten.

BAŞKAN - Evet, lütfen Sayın Bakanı dinleyelim ve bağlayalım efendim Bütçeyi Bitmek üzeredir.

MILLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; sayın muhalefet partisi milletvekillerinin eğitim ve kültür konularındaki genel ve özel görüşlerini dinledik. Güzel temenniler var. Eğitim Bütçesinin, genel Bütçe içerisinde daha büyük pay almasını özellikle temenni eden arkadaşlarımız var. Bunlar güzel temenniler.

Bilindiği gibi, çeşitli sektörlerin pay alması bir plan, program meselesidir. Bu plan, program içerisinde Hükümet Bütçesini bölüştürmektedir. Bununla beraber, bazı arkadaşlarımız birçok konuları bu kürsüden bir oranda dramatize etmişlerdir. Bu da normaldir. Muhalefet milletvekili olarak muhakkak ki bazı konular bu kürsüden dramatize edilecektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kalkınmakta olan bir ülkedir. Alt yapıları yapılmaktadır. Anavatanımız bu alt yapıları yapmaktadır. Kaynak sağlanırsa ve bu kaynak bir havaalanı, bir deniz limanı, bir elektrik enerjisi gibi büyük yatırımlarsa, bu büyük yatırımlar bütçenin çehresini ve dağılımını elbetteki değiştirecektir. Bunları gözardı ederek birtakım rakamlarla Hükümetimizin eğitim olgusuna önem vermediği sonucunu çıkarmak, kanımca gerçekçi bir yaklaşım değildir. Konuları biraz dramatize etmektir. Ben, ayrıntılar üzerinde uzun uzun durmayacağım. Sadece bir hususu hatırlatmak isterim. Sunuş konuşmamda da esas üzerinde durduğum konu, insan unsuruydu. Ve bir ülkede, kalkınmakta olan bir ülkede, insan unsurunun çok önemli olduğunu ve insanın mutlu olması gerektiği üzerinde durdum ve dedim ki, bugünkü eğitim kurumlarımız bu amaca ulaşmak için bilinçli bir şekilde çalışmaktadır. Sıkıntılar elbette olacaktır. Uygulamalarda aksamalar olacaktır. Herşeyin mükemmel olması mümkün değildir. Arkadaşımız bu kürsüden dediler ki, siz hesap adamısınız, bunları nasıl hesaplamadınız? Evet, doğru, hesap adamıyız ama bir farkımız var. Biz hesap adamıyız, ama aynı zamanda devinim adamıyız da. Durmuyoruz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Çağ atlıyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Durmuyoruz tabii, hareket halindeyiz, devinim halindeyiz. Kalkınmakta olan bir ülke elbette büyüyecektir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Pusulasız geminin ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Büyüyecektir bu ülke. İstesek de istemesek de. Siz istemiyorsunuz, farkımız bu: O yürek yok. Bu yürek meselesidir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Görüyoruz yüreğinizi.

SALİH COŞAR (Devamla)- Evet, bu yürek meselesidir.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Asil'lere teslim etmekle bu ülkeyi ekonomisi kalkınmaz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bu ülkede üniversite kuracağız.

BAŞKAN - Saptırmayın efendim.

SALİH COŞAR (Devamla)- Efendim; üniversite kurarken,...

BAŞKAN - O konu görüşülürken, o konunun içinde kalınız.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bütün alt yapıları bitecek, üniversite ondan sonra başlayacak. Bu dünyanın neresinde yapıldı böyle birşey? Neresinde?

SALİH USAR (Devamla)- Bütün ülkeyi Asil'lere teslim ettiniz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Neresinde yapıldı? Bu ülke dış kaynağa açıktır. Senin tanıdığın bir Aleks'i varsa, onu da gönder, ona da imkân verelim. Tamam mı? Varsa gönder.

SALİH USAR (Devamla)- Bütün ekonomiyi Asil'e teslim ettiniz.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla)- Sorma gir hani.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kimse için sorma gir hani değil.

BAŞKAN - Saptırmayın efendim.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kalkınmakta olan bir ülkeye mutlaka dış kaynak gerekir, dış kaynak gelmeden bu ülke kalkınmaz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Tepemize oturmasınlar ama Hoca.

SALİH COŞAR (Devamla)- Tepene de kimse oturamaz. Tepende aha bu Yüce Meclis var. Kanunlar burdan çıkar, başka yerden çıkmaz. Kendi kendimizi küçük düşürmeyelim.

BAŞKAN - Sen sandalyene sahip çık.

SALİH COŞAR (Devamla)- Arkadaşlar; sıkıntılar...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Atıyorsunuz Civa'yı Sayın Başkan?

BAŞKAN - Vecidiye atabilmesi için sandalyemize demek istedim.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden)- Kısadan git lütfen.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kısadan gidiyoruz Hacı Bey, hiç merak etme.

Ben arkadaşlarıma bir örnek daha vermek isterim. Efendim; orta öğretimde şu var, bu var, işte şunu dediler, bunu dediler. Biz OSYM Bilgi İşlem Merkezinden bütün neticeleri, ortalamaları özellikle talep ettik, temin ettik. Döndük bu rakamlar içerisinde, 1097 adet bizim okullarımız türünde okul var, biz 1097 adet okulla yarışmaktayız. 1097 adet okulla yarışan her okulumuzun, her testte ortalamasının altında mı, üstünde mi, yeri neresidir, bunları saptadık. Biz bilimsel çalışıyoruz diyoruz ama ezber söylemiyoruz. Bunları yaptık. Bunları okul müdürlerimize de verdik.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kompütörden mi çıkar?

SALİH COŞAR (Devamla)- Tabii kompütörden çıkar bunlar. Ben rahatlıkla söyleyebilirim, sınava katılan birçok okullarımız, tümü değil, birçok okullarımız bazısı değil, hemen hemen her testte genel ortalamasının üstündedir. Altında olan okul yok mu? Var. Ama genellikle genel ortalamasının üstündeyiz.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Televizyonda gördüğümüz kadarı ile yukarıdasınız.

SALİH COŞAR (Devamla)- 1097 okul Sayın Durduran.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayısal yanlışlık yaptık.

SALİH COŞAR (Devamla)- E, tele kompütör yanlışlık yaparsa bilemem. Bu bir.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Pazartesi televizyonda gördüğümüz kadarı ile yukarıdasınız.

SALİH COŞAR (Devamla)- İki; yüksek öğrenim konusunda devamlı, biraz da politik amaçta konuyu hep güncel tutmaya çalışırız, yurtlar konusunu güncel tutmaya çalışırız, lokal sorununu güncel tutmaya çalışırız.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Burslar?

SALİH COŞAR (Devamla)- Burs konusunu güncel tutmaya çalışırız.

Muhterem arkadaşlar; bu ülkenin kendi potansiyeline göre, yüksek öğrenime Anavatanının da yardımı ile verdiği imkânlar, dünyanın hiçbir ülkesinde yoktur. Ne Doğuda vardır, ne Batıda vardır. Bu gerçekleri de bilmek ve söylemek durumundayız.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Anladım, bir daha söyleyin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Maddî imkân.

SALİH COŞAR (Devamla)- Söyleyeyim. Burası bir Adadır, Yıllarca sömürge idaresi altında yaşamış bir topluluk. Üniversitesi yoktu buranın. 1950'lerden sonra Anavatan kapılarını açmış, bu ülkenin liselerinden çıkan çocuklara kendileri liseleri ile denk ...

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Daha da öncelik?

SALİH COŞAR (Devamla)- Hatta uzun süre öncelik vererek gel bu Üniversitelerde oku demiş. Bu bir imtiyazdır. Sonra ne yapılmıştır?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden)- 1965-1967'de sınıf geçmeden hepsi girdi oraya.

2595 - -
SALİH COŞAR (Devamla)- Anavatanda mevcut öğrenci yurt-
larına yine girişte Kıbrıslı öğrencilerin önceliği vardı.
Konan kıstaslar bize uygulanmıyor. Uygulansa giremiyoruz.
Önceliğimiz var. Bugün liseyi bitiren öğrenciler ne yapıyor?
Sınava bu ülkede giriyor. Netice eline geliyor, kaydını devlet
üstleniyor, devlet kayıt yapıyor. Devlet kendisine yurt bulu-
yor, devlet kendisini havaalanından alıyor, yurduna yerleşti-
riyor. Bunu da yaptık bu sene. Daha tahsile gitmeden ilân
tahtasında nereye inecek, hangi yurda yerleşecek, ismi ası-
lıdır, halâ listeler duruyor. Geçip görebilirsiniz. Yurduna
yerleşecek ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Fakirse
bursunu alacak.

SALİH COŞAR (Devamla)- Ve konan kıstasların içinde
ise bir de burs olacak. Karınca kararınca. Peki, bu dünya-
nın neresinde var? Neresinde var bunlar?

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Hiçbir yerde yok.

SALİH COŞAR (Devamla)- Yoktur tabii.

SALİH USAR (Devamla)- Siz sosyalist ülkeleri hiç
bilmiyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Yoktur kardeşim. Öğrenci kendi
yazışacak, kendi imkân bulacak ve gidip yerleşecek.

SALİH USAR (Devamla)- Sosyalist ülkelerde yüksek
öğrenim görmek isteyeninin önü açıktır. Fabrika işçisi dahil.

SALİH COŞAR (Devamla)- Evet.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Biz sosyalist
ülke miyiz?

SALİH USAR (Devamla)- USS'ye de girmeden, bursunu da alarak, herşeyiyle.

NACİT. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ama Doğuda da yoktur dedi de onun için.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

SALİH USAR (Devamla)- Yok öyle dedi. Ben sordum, Sayın Bakana sordum.

BAŞKAN - Onu ayrı bir günde inceleriz efendim.

SALİH COŞAR (Devamla)- Söyleyelim kardeşim, söyleyelim. Onu da söyleyelim.

BAŞKAN - Devam edin Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla)- İtalya Anayasasında da her orta öğretim mezununa üniversitede okuma hakkı var.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- O da bir faşist ülkedir.

SALİH USAR (Devamla)- Hak değil efendim.

SALİH COŞAR (Devamla)- Ne oluyor? Orta öğretimden çıkan herkes üniversiteye kaydolur. İstedığı bransa, birinci sene sonunda da %90'ı dışarı atılır. Bu da bir yöntem.

BAŞKAN - Hangi Anayasada efendim?

SALİH COŞAR (Devamla)- İtalyan Anayasasında.

SALİH USAR (Devamla)- Biz İtalya'yı konuşmuyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla)- İşte İtalya'dan misal verdik. Orda da girer.

BAŞKAN - Sonra sıkıp döker.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Başarılı olmayan bizim öğrencilerimiz seksen şene devam eder mi?

SALİH COŞAR (Devamla)- Kontenjan meselesi. Kontenjan meselesidir.

NACİ T. USAR (Devamla)- Sen burda Doğu Akdeniz'de aldığını ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Kontenjanı bir yerde uygularsın daha sonra uygularsın.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Hangi memleketten bahsedersin?

NACİ T. USAR (Devamla)- Ne yöneticisi var ...

SALİH COŞAR (Devamla)- İstedğim, söylemek istediğim şu. Herkes sonuna kadar okur diye bir olay yoktur.

NACİ T. USAR (Devamla)- Yok, başaran kalır tabii.

SALİH COŞAR (Devamla)- Pek tabii. Herkes sonuna kadar gitmez üniversite tahsiline. Yani benim söylemek istediğim şu: Bu devlet ...

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Bu devlet değil, Türkiye veriyor dediniz. Şimdi bu devlet nereden çıktı?

SALİH COŞAR (Devamla)- Evet, evet Anavatanımız katkıda bulunuyor.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şimdi biz veriyoruz.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sen Türkiye'nin temsilcisi misin Omer?

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Buraya kadar getirdiniz...

BASBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Bursları da biz veriyoruz zaten.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu Hükümet, bursları Hükümet veriyor. Hem %60'ı alıyor burs. Nerde görüldü bu %60'ı burs alacak?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - 30,000 liradır. Kişin kuruyemiş parası değil.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kardeşim kıstas bu kadar. Değil efendim, değil efendim. Ama rica ederim, hepimiz aynı Üniversitelerde okuduk. Aynı kuyruklarda girdik, kafeteryalardan yemek yedik. Yani, kapısını, penceresini açan bir ülkenin koşulları içerisinde okuyacaksınız. Yani, bunun aksini de burada savunmanın anlamı yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Mağusa'ya da getirdik Üniversiteyi. Memlekete de getirdik.

SALİH COŞAR (Devamla) - Memlekette Üniversite açtık. Açtığımız günden bu müesseseyi kötülemek için elden ne geldiyse yaptık.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yok, daha güzel olması için.

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle. Bir kere evvela açılmasını istemedik. Evvela açılmasını istemedik ki.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu biçimde açılmasını istemedik. Düzeltin lütfen bu şekilde.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim. Açılmasını istemedik. Açılmasındaki sıkıntıları görmek lâzım.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - CTP'dir istemeyen.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yapılabilen, yapılamayan işler vardır. Bu ülkede açılacak bir üniversitenin, evvelâ tanınması lâzım. Tanınmayan bir üniversiteyi ha açtın, ha açmadın. Demek ki açacağın üniversite tanınan bir üniversite olacak.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Kimin tarafından?

SALİH COŞAR (Devamla) - Protokol yapabilecek. Var mı bu imkân bugün? Var. Var bu denklik. Bu Protokoller var mı? Vardır. Eksiklikler? Olacak tabii. Efendim alt yapı? Bir senede işte Raif Denktaş derslikleri hemen hemen bitiyor, bitti. Temeli atılalı daha bir buçuk sene.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bunlar varsın yansın, gitsin, şimdi gençler. Sonra gelenler faydalan-sın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ayakta olan yok kardeşim hayır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Basına da yansıdı o suistimaller.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır hayır. Bu üniversite okut-tuğu bütün ders kitaplarını bu sene direk kendisi İngiltere'den getirtti. Döner sermayesi kendisi getirtti ve döndü öğrenciye sattı. Siz bunları incelemiyorsunuz. Kimi dinliyorsunuz? Başarısız düşmüş...

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Biz gerçeği görüyoruz, gerçeği.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tabii, tabii.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Gerçeği söylüyoruz

Sayın Bakan,

SALİH COŞAR (Devamla) - Başarısız düşerse ve okuldan atılırsa bir çocuk; tabii olumlu konuşamaz. Siz onları dinliyorsunuz, konuşuyorsunuz.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kıstaslamadır yani Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim, üniversitenin mevzuatı ortada. Başaran devam eder, başarmayan okulu terkeder.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Konuşmak isteyen çıksın kürsüye konuşsun. Bırakın incitmeyin birbirinizi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Üniversitenin...

BAŞKAN - Dinleyelim artık, zaman ilerledi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Alt yapıları yavaş yavaş tamamlanacaktır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde eğitim olgusu devam etmektedir. Canlı ve dinamik olarak devam ediyor. Sıkıntı ordadır. Sıkıntı dinamizmden gelir. Arkadaşımız dokuz aylık, bilmiyorum neydi o attığı?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sizin değil, Hükümetindir. Sizininki değil.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bağlantılar ortada.

BAŞBAKAN Dr. DERVIŞ EROĞLU (Yerinden) - O da dokuz aylıktır ama.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi Komisyonunda açıklamasak, ba-
basına on defa açıklamasak, hiç yüreğim yanmaz. Bu sene 800,000,000
küsür yatırım bütçesinde para var, inşaat yapmak için. 100,000,000
dışında, 100,000,000'luk bir kalem var serbest kalmamış, onun
dışında bütün para kuruluşuna kadar kullanılmıştır. Yapılan ek
dershane inşaatları ortadadır. Kimisi bitti, kimisi bitmek üzere-
dir. Bir tanesine gittik Sayın Başbakanla açılış da yaptık.
Onu da işitmedin Sayın Angolemlî?

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Öğretmen Koleji-
ni de yakında açacağız.

SALİH COŞAR (Devamla) - Herhalde onu da işitmedin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Her akşam televizyonda
hangi birini takip edeceğiz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam, tamam işte dinami-
zmadandır bütün hikâye, takip edemiyorsun. Bak işte ikrarda
bulundun şimdi, şimdi ikrarda bulundun takip edemiyorsun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Acaba derim bu akşam
buraya mı gideceksin, oraya mı? Pusulanız yok.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hiç takip edemiyorsun, hiç
takip edemiyorsun.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Galif açarsınız,
minare açarsınız hangi birini takip edeceğiz?

BAŞKAN - Efendim, aynı...

SALİH COŞAR (Devamla) - Teşekkür eder, saygılar
sunarım.

BAŞKAN - Sayın Bakan teşekkür ederiz. Sayın millet-
vekilleri; görüşme zaman zaman biraz da dalgalı olmakla birlikte
tamamlanmıştır.

KATİP - Sayın Durduran söz istiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Həpinize təşəkkür ederim.

KATİP - Sayın Başkan; söz isteyen var.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerindən) - Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Söz istiyorsunuz Sayın Durduran?

Buyurun Sayın Alpay Durduran.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilləri; beş dakika da bana müsaade edin.

BAŞKAN - Beş dakika.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Çünkü bu devinim...

BAŞKAN - Lütfən efəndim çünkü...

ALPAY DURDURAN (Devamla) - O kədar hızlı gəldi ki, artıq takip edemiyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerindən) - Duramadın yerində.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Sayın Coşar; gayət haklı herhalde bu kənda çünkü takip etməməzə imkən kəlmədi. Beş yılı da aştı Sayın Coşar'ın söyledikləri. 1992 yılından sonrası için konuşuyor artık. Çünkü burda 1992 yılına kadar ne yapılacağını yazdılar. Ne diyorlar? Orta öğretimde çağ nüfusunun %80'i kapsanarak mesleki teknik eğitime ağırlık verilecek, orta eğitimdeki öğrencilerin %55'inin genel liselere ve %45'inin mesleki teknik okullara yönlendirilmeye çalışılacaktır. Ben arıyorum şimdi bunun içerisinde. Nerde, Sayın Coşar'ın söyledikleri bize? Yok. Yani öyle ilkokulda mı yönlendireceğiz, ortaokulda mı yönlendireceğiz, yoksa ortaokuldan sonra mı yönlendireceğiz iddiaları, Sayın Coşar kararını vermiş 1992 yılından sonra herhalde uygulanacak. Biz bu hızı yetişemiyoruz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Kısa ve öz.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Gayet açık söyledi. Ortaokulda olacak. Ortaokul biterken olacak dedi.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; son söz milletvekilindedir. Milletvekili konuştu.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu kimindir? Benim?

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Onu biz yönlendireceğiz.

BAŞKAN - Program 08 Millî Eğitim...

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Bir öneri var Sayın Başkan.

KATİP - Sayın Başkan; Maliye Bakanının bir önerisi var efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

KATİP - Oylanmadan evvel.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan, özür dilerim.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - İsterseniz okuyayım.

BAŞKAN - Okuyun lütfen.

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANI MEHMET BAYRAM - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; Program 08 Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Alt Program 02, Madde-proje 52; hizmetiçi eğitim giderleri kaleminin açıklama sütunundaki açıklama kısmındaki maddeye sınırlama getirildiği için bu açıklama sütunundaki kısmın çıkarılmasını öneriyoruz. Burdaki ödenek, oryantasyon içinde, ilkokullarda olan öğretmenlerin oryantasyonunu...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Eleştiriler yaradı artırıyoruz tahsisatı size.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Ve bilgisayar, matematik, inceleme mesleki teknik kurslar için, olduğu için bağlayıcı olarak yazıldığından bazı işlemlerde sıkıntılar getireceğinden dolayı bu açıklama sütununun kaldırılması için öneri sunuyoruz.

BAŞKAN - Yazılı değil mi?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Yazılıdır efendim.

(Mehmet Bayram yazılı önerisini Başkana takdim eder)

BAŞKAN - Yani bir rakamsal değişiklik yok Sayın Bakan değil mi? Yani bir izahattır.

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Hayır efendim, yoktur.

BAŞKAN - Program 08 Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı: Alt Program 02, madde-proje 52; hizmetiçi eğitim giderleri kalemindeki açıklama sütunundaki açıklama kısmının maddeye sınırlama getirmesini önlemek amacıyla kaldırılmasını öneririm.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, yalnız, efendim, cehlimi herkes mazur görsün ama, Sayın Mehmet Bayram, Maliye Bakanımız gerekçesini sunarken, oryantasyon diye bir deyim kullandı. Bu deyim tam karşılığı nedir efendim? Onu rica edeyim. Oturdukları yerden de söyleyebilirler.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Özkér Hocaya sor onu.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Onu yarın anlatır.

BAŞKAN - Lütfen efendim, son dakika harcamayalım şeyi, birbirimizi.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Oryantal dans etmek demektir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Cehlimi mazur görünüz Sayın Bakan.

BAŞKAN - Hacıahmet söyledi efendim.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Oryantal dans demektir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; esasa müteallik birşey değil. Uygulanmaya sınırlama getirilebilir, getirebilir bugünkü ifade. Dolayısıyla hizmetiçi eğitim gelirleri kalemindeki açıklama sütunundaki, açıklama kısmının maddeye sınırlama getirmesini önlemek amacıyla kaldırılmasını öneririm.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Getirilmemesi içindir.

BAŞKAN - Bu önerinin görüşülüp görüşülmemesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...

NACİ T. USAR (Devamla) - Biz etmeyiz.

BAŞKAN - Evet, oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Bu öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimsiz?... Oneri kabul edilmiştir. Zaten bir metin düzeltmesidir. Bu düzeltilmiş şekliyle Program 08 Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Bütçesinin tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Sayınız lütfen.

KATİP - 29 efendim.

BAŞKAN - 29. Etmeyenler?...

KATİP - 16.

BAŞKAN - 29, 16 oyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; devam edeceğini düşünerek yemek düzenlenmiştir. Lütfen aşağıya buyurunuz. Bir açıklamam daha var, Tarım ve Orman Bakanlığı Bütçesi Pazartesi ilk ele alınmayıp, Perşembe gün üzerk dairelerden sonra ele alınacaktır. Oyle mi Sayın Serakıncı?

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Evet efendim.

NACİ T. USAR (Devamla) - Mahkemelerden evvel.

BAŞKAN - Mahkemelerden evvel ele alınacaktır. Bunu da bilginize getirir, Birleşimi Pazartesi saat 10,00'da açmak üzere şimdi kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma saati: 19.50

2607/...

1950

The first part of the report
 deals with the general
 situation of the country
 and the progress of
 the work done during
 the year. It is
 followed by a
 detailed account of
 the various projects
 which have been
 carried out and
 the results obtained.
 The report concludes
 with a summary of
 the work done and
 a list of the
 references used.

The second part of the
 report deals with the
 financial aspects of
 the work. It gives
 a detailed account of
 the income and
 expenditure of the
 organization during
 the year. It also
 gives a list of the
 donors and the
 amount of their
 contributions.

The third part of the
 report deals with the
 administrative aspects
 of the work. It
 gives a detailed
 account of the
 organization of the
 work and the
 methods used to
 carry it out. It
 also gives a list of
 the staff and the
 amount of their
 salaries.

The fourth part of
 the report deals with
 the future plans of
 the organization. It
 gives a detailed
 account of the
 projects which are
 planned for the
 next year and the
 resources which will
 be required to carry
 them out.

2607

K.K.T.C.

MILLİ EGİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİNDE
ÖZETLE EGİTİM ÖĞRETİM VE KÜLTÜR

1 Aralık 1987

GİRİŞ

Kıbrıs Türk Eğitimini; Osmanlı İmparatorluğu döneminden başlayarak İngiliz Sömürge Yönetimi dönemi, Kıbrıs Cumhuriyeti dönemi ve nihayet bugünkü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dönemine gelinceye kadar geçen tarihi süreci içinde incelediğimizde şunu görmekteyiz: Kıbrıs Türk Eğitimi çok sıkıntılı, uzun ve çetin deneyimlerden geçerek bugünkü çağdaş düzeyine ulaşmayı başarmıştır. Bu başarıda; tüm olanaksızlıklara, ulusal benliğimizi yok etmek isteyen Rum halkının, İngiliz Sömürge Yönetiminin baskılarına, propagandalarına karşın büyük bir cesaretle savaşım vererek Cumhuriyetimizin harcına alın terini akıtan, göz nurunu döken öğretmenlerimizin, bütün eğitimcilerimizin, Eğitim Bakanlarımızın, Hükümetlerimizin, vefakâr Kıbrıs Türk Halkı'nın destek ve katkıları vardır. Bu vesile ile onları kutlar, aramızdan göçüp gidenleri rahmetle anarım.

İngiliz Sömürge Yönetimi yıllarında en seçkin öğretmenlerini okullarımıza göndererek Kıbrıs Türk Eğitim ve Kültürünü besleyen Anavatan Türkiye'nin yardımlarını da unutmak bizler için imkânsızdır. Milliyetçi ve aydın bir eğitim ordumuzun yetişmesinde ve özellikle ortaöğretim olgusunun kökleşmesinde hizmet veren Anavatanımızın eğitim neferlerini saygıyla anarken geçmişte olduğu gibi bugün de eğitimimize yaptığı her türlü maddî ve manevî katkıları dolayısıyla Anavatan Türkiye'ye şükranlarımızı sunarım.

I. KIBRIS TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

Kıbrıs Türk Millî Eğitimi; Orgün Eğitim ve Yaygın Eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşur:

A. ORGÜN EĞİTİM; okul öncesi eğitimi, ilk öğretimi, ortaöğretimi ve yüksek öğretimi kapsar.

(1) OKUL ÖNCESİ EĞİTİM

Okul öncesi eğitim; ilköğretim yaşına gelmemiş 4 ve 5 yaşındaki çocukların eğitimini kapsar. Bu eğitim bir veya iki yıl süreli olup okul öncesi eğitim çağı nüfusunun tümünü kapsayacak şekilde bir programa bağlı olarak yaygınlaştırılmaktadır. Bu kurumlar, devlet okullarında ilkokullara bağlı

anasınıfları halinde veya müstakil anaokulları olarak faaliyet gösterir.

1987-1988 öğretim yılı okul öncesi eğitim kurumlarına ait okul, öğretmen ve öğrenci sayısı ile öğrenci-öğretmen oranı şöyledir:

<u>Okul Türü</u>	<u>Okul Sayısı</u>	<u>Öğretmen Sayısı</u>	<u>Öğrenci Sayısı</u>	<u>Öğrenci-Öğretmen Oranı</u>
Maarif Anaokulu	4	21	545	25.95:1
Anasınıfları	47	63	1677	26.62:1
TOPLAM	51*	84	2222	26.45:1

*51 Okulda 82 anasınıfı vardır.

(2) İLKÖĞRETİM

İlköğretim zorunlu olup altı yaşını dolduran çocukların 11 yaşını tamamlayıncaya kadar süren eğitim ve öğretimi kapsar.

İlköğretim kurumları, beş yıllık ilkokullardan oluşur. Ancak bazı ilköğretim kurumlarında bir veya iki yıllık anasınıfları da vardır.

1987-1988 öğretim yılı ilköğretim kurumlarına ait okul, öğretmen ve öğrenci sayıları ile öğrenci-öğretmen oranı aşağıdadır:

<u>Okul Türü</u>	<u>Okul Sayısı</u>	<u>Öğretmen Sayısı</u>	<u>Öğrenci Sayısı</u>	<u>Öğrenci-Öğretmen Oranı</u>
İlkokul	158	789	18148	23:1

(3) ORTAÖĞRETİM

Ortaöğretim, ilköğretime dayalı en az altı yıl süreli eğitimin tümünü kapsar.

İlköğretimi tamamlayan her öğrenci, ortaöğretime devam etme, ortaöğretim olanaklarından ilgi ve yetenekleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahiptir.

Ortaöğretim kurumları; 3 yıllık ortaokullar ile ortaokul üstü çeşitli programlar uygulayan ve ağırlık verdikleri program

uyarınca adlandırılan genel liseler, meslek liseleri ve diğer liselerden oluşur.

(i) Ortaokul öğrenimi; kız ve erkek ayırımı yapılmaksızın her yurttaş için bir hak ve ödev olup zorunludur.

Ortaokullarımız ayrı okullar halinde ve/veya bir liseye bağlı olarak kurulmuşlardır. Ortaöğretim çağındaki çocuklar için yöneltme, özellikle ortaokulda başlar ve yoğunluk kazanır.

(ii) Genel Liseler, ortaokul üstü çeşitli programlar uygulayan 3 yıllık öğretim kurumlarıdır.

1987-1988 öğretim yılı ortaokul ve genel liselere ait bilgiler aşağıdadır:

<u>Okul Türü</u>	<u>Okul Sayısı</u>	<u>Öğrenci Sayısı</u>	<u>Öğretmen Sayısı</u>	<u>Öğrenci-Öğretmen Oranı</u>
Ortaokul	10 Bağımsız	4294		
(Kolejler dahil)	12 Liselere bağlı	6034	780*	18.42:1
	1 Meslek Lisesine bağlı	267	23	
Toplam	23	10595	803	
Lise (Kolejler dahil)	13	4196		
Genel Toplam		14791	803	18.42:1

* Bazı öğretmenler; hem lise hem de ortaokulda görev yapar.

(iii) Meslek Liseleri; Endüstri Meslek, Ticaret ve Kız Meslek Liselerinden oluşan ortaokul üstü 3 yıllık öğretim kurumlarıdır.

1987-1988 öğretim yılı Meslek liselerine ait okul, öğretmen ve öğrenci sayıları ile öğrenci-öğretmen oranı aşağıdadır.

<u>Okul Türü</u>	<u>Okul Sayısı</u>	<u>Öğrenci Sayısı</u>	<u>Öğretmen Sayısı</u>	<u>Öğrenci-Öğretmen Oranı</u>
Endüstri Meslek Liseleri	3	692	162*	4.27:1
Ticaret Liseleri	3	836	81	10.32:1
Kız Meslek Liseleri	2	143	36**	3.97:1
Toplam	8	1671	279	5.99:1

- * 31 Teknik Öğretim görevlisi (öğretici usta) dahildir.
- ** Okullarındaki Pratik Kız Sanat bölümlerinde de görev yapar.

(4) YÜKSEK ÖĞRETİM

Yüksek öğretim ortaöğretime dayalı en az iki yıllık yüksek öğretim veren eğitimin tümünü kapsar.

Yüksek öğretim paralıdır. Ancak, maddi olanakları elverişli olmayan, başarılı öğrenciler ile özürü öğrencilerin her türlü öğrenim giderleri, olanaklar ölçüsünde burs, kredi, parasız yatılı ve benzeri yollarla Devletçe karşılanır.

KKTC'de, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Türk Öğretmen Koleji, Özel University College of Northern Cyprus ile TC Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yüksek Öğretim Kurumları olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Türk Öğretmen Kolejinin Doğu Akdeniz Üniversitesine, Eğitim Fakültesi olarak bağlanması konusu etüd edilmektedir.

1987-1988 öğretim yılında Yüksek öğrenime devam eden öğrencilerimizin dağılımı aşağıdadır:

KKTC'de:

Doğu Akdeniz Üniversitesi	:	1940
Türk Öğretmen Koleji	:	303
Açık Öğretim Fakültesi	:	467*

Türkiye'de: 1596

Diğer Ülkelerde : 247

Toplam 4553

Not: Türkiye'de ihtisasta olanlar ile University College of Northern Cyprus'a devam eden öğrenciler dahil edilmemiştir.

* OSYM Sınavı Sonuçlarına göre kaydedilen öğrenci sayısı.

Türk Öğretmen Koleji
1987-1988
Öğretim Yılı
Öğrenci Dağılımı

	<u>K.K.T.C.</u>		<u>T.C.</u>		<u>Toplam</u>
	<u>Kız</u>	<u>Erkek</u>	<u>Kız</u>	<u>Erkek</u>	<u>Kız ; Erkek</u>
Sınıf I	63	48	4	1	67 + 49 = 116
Sınıf II	104	79	2	2	106 + 81 = 187
	167	127	6	3	173 + 130 = 303

Not: T.O.K.'nin diğer sınıflarında öğrencisi yoktur.

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
1987-88 DERS YILI ÖĞRENCİ SAYISININ
FAKULTELER VE UYRUKLARA GÖRE
DOKUMI

<u>SINIFLAR</u>	<u>Hazırlık</u>	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>	<u>TOPLAM</u>
<u>FAKOLTE BÖLÜMÜ</u>						
<u>MUHENDİSLİK FAKULTESİ</u>	<u>426</u>	<u>215</u>	<u>180</u>	<u>92</u>	<u>32</u>	<u>945</u>
Elektrik Müh.Bölümü	136	64	51	39	11	301
İnşaat Müh.Bölümü	148	104	101	43	15	411
Makine Müh.Bölümü	142	47	28	10	6	233
<u>MESLEK YÜKSEK OKULU</u>	-	<u>219</u>	<u>2</u>	<u>20</u>	-	<u>241</u>
Bilgisayar	-	82	-	-	-	82
Elektrik	-	11	2	9	-	22
Makine	-	80	-	3	-	83
İnşaat	-	46	-	8	-	54
<u>İŞLETME VE EKONOMİ FAK.</u>	<u>360</u>	<u>331</u>	<u>63</u>	-	-	<u>754</u>
<u>TOPLAM:</u>	<u>786</u>	<u>765</u>	<u>245</u>	<u>112</u>	<u>32</u>	<u>1940</u>
KKTC UYRUKLU . :	688					
TC UYRUKLU :	986					
3.Ülke UYRUKLU :	266					
<u>TOPLAM :</u>	<u>1940</u>					

1987-1988
Öğretim Yılı
Türkiye Üniversitelerinde Okuyan
ÖĞRENCİLER

Sıra No	Üniversite	1.Sınıf			2.Sınıf			3.Sınıf			4.Sınıf			5.6.Sınıf			Toplam
		K	E	T	K	E	T	K	E	T	K	E	T	K	E	T	
1.	Ankara	18	11	29	13	13	31	17	14	31	16	16	32	4	8	12	135
2.	Hacettepe	15	16	31	29	23	52	27	22	49	36	22	58	4	9	13	203
3.	ODTU	10	10	20	13	18	31	14	17	31	24	23	47	-	-	-	129
4.	Gazi	19	17	36	29	19	48	39	22	61	20	30	50	3	6	9	204
5.	Bilkent	1	2	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
6.	Boğaziçi	3	1	4	6	6	12	2	-	2	5	4	9	-	-	-	27
7.	İstanbul	20	19	39	13	21	34	22	18	40	29	25	54	8	18	26	193
8.	İTÜ	7	9	16	3	11	14	8	12	20	-	14	14	-	-	-	64
9.	Marmara	3	17	20	9	5	14	8	9	17	7	11	18	-	2	2	71
10.	Mimar Sinan	1	-	1	2	-	2	1	1	2	1	1	2	-	-	-	7
11.	Yıldız	4	6	10	1	5	6	1	6	7	2	10	12	-	-	-	35
12.	Ege	4	4	8	5	7	12	12	11	23	10	5	15	1	4	5	63
13.	9 Eylül	4	11	15	5	12	17	6	12	18	4	16	20	2	5	7	77
14.	Fukurova	3	8	11	5	18	23	4	14	18	2	13	15	3	5	8	75
15.	Uludağ	5	3	8	6	12	18	3	12	15	1	10	11	-	3	3	55
16.	Akdeniz	3	6	9	3	4	7	1	2	3	-	4	4	-	2	2	25
17.	Cumhuriyet	2	5	7	1	2	3	1	5	6	-	2	2	-	-	-	18
18.	Selçuk	5	5	10	3	8	11	1	2	3	1	3	4	1	-	1	29
19.	19 Mayıs	-	1	1	2	2	4	1	4	5	-	1	1	-	-	-	11
20.	Atatürk	-	2	2	1	4	5	1	4	5	5	8	13	1	-	1	86
21.	Diçle	-	1	1	1	2	3	3	2	5	2	3	5	-	-	-	14
22.	Karadeniz	1	1	2	1	3	4	1	5	6	-	-	-	-	-	-	12
23.	Trakya	3	2	5	1	4	5	1	5	6	-	7	7	-	-	-	23
24.	Erciyes	-	1	1	1	4	5	-	2	2	1	2	3	-	2	2	13
25.	Fırat	-	1	1	-	1	1	-	2	2	-	1	1	-	-	-	5
26.	İnönü	-	-	-	1	2	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	4
27.	100. Yıl	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2
28.	Anadolu	2	8	10	5	14	19	2	19	21	2	15	17	1	-	1	68
29.	Gaziantep	-	1	1	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	4
Toplam		133	168	301	165	223	388	176	224	400	169	246	415	28	64	92	
Genel Toplam		301			388			400			415			92			1596

-2614-

1987-1988
Öğretim Yılı
Türkiyede Branşlara Göre
Öğrenci Dağılımı

Sıra No	Branşlar	1.Sınıf			2.Sınıf			3.Sınıf			4.Sınıf			5.6.Sınıf			Genel Top.
		K	E	T	K	E	T	K	E	T	K	E	T	K	E	T	
1.	Tıp	6	13	19	9	23	32	15	24	39	11	36	47	24	60	84	221
2.	Diş Hekimliği	2	3	5	4	2	6	4	2	6	4	4	8	4	3	7	32
3.	Veteriner	1	-	1	2	-	2	-	1	1	-	4	4	-	1	1	9
4.	Eczacılık	-	-	-	3	1	4	3	4	7	7	3	10				21
5.	Mimarlık	6	6	12	5	4	9	9	5	14	6	14	20				55
6.	Fen (F.K.B.M)	24	22	46	24	31	55	35	34	69	48	38	86				256
7.	Mühendislik	7	29	36	5	34	39	13	40	53	10	48	58				186
8.	So.Ek.İş.Mal.	18	27	45	22	37	59	27	38	65	13	40	53				222
9.	Kültür/Lisan	17	8	25	15	11	26	13	10	23	16	15	31				105
10.	İngilizce	22	12	34	42	18	60	19	19	38	24	14	38				170
11.	Eğitim Öğre.	10	13	23	7	11	18	17	10	27	5	1	6				74
12.	Mes.Eğitim	2	5	7	2	4	6	6	6	12	4	5	9				34
13.	Hukuk	2	-	2	3	-	3	1	1	2	5	7	12				19
14.	B.E. Spor	2	6	8	2	4	6	2	10	12	4	9	13				39
15.	G. Sanatlar	1	-	1	2	3	5	5	1	6	5	4	9				21
16.	Basın Yayın TV	2	2	4	4	7	11	1	8	9	3	4	7				31
17.	Hemşirelik	2	-	2	1	-	1	1	-	1	4	-	4				8
18.	Mes.Y.Okulu	9	22	31	13	33	46	5	11	16	-	-	-				93
Toplam		133	168	301	165	223	388	176	224	400	169	216	415	28	64	92	1596
Genel Toplam		301			388			400			415			92			1596

1987-1988 Okretim Yılı

3. Ülkelerde Yüksek Öğrenime Devam Eden Öğrencilerin
Ülkelere Göre Dağılımı

<u>Ülkeler</u>	<u>Kız</u>	<u>Erkek</u>	<u>Toplam</u>
1. İngiltere	18	90	108
2. A.B.D.	30	77	107
3. F. Almanya	1	7	8
4. Fransa	-	2	2
5. İtalya	2	-	2
6. Kanada	-	4	4
7. İsviçre	1	-	1
8. İsveç	-	1	1
9. S. Arabistan	-	7	7
10. Sovyetler Birliği	1	5	6
11. D. Almanya	-	1	1
Toplam	53	194	247

(5) ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI

Özel Eğitim; bedenen veya zihnen özürlü olup özel bir eğitim ve öğrenime ihtiyacı olan okul öncesi eğitim yaşına ulaşmış çocukların on sekiz yaşına kadar olan eğitimlerinin tümünü kapsar.

Özel eğitime ihtiyacı olan her öğrenci zorunlu eğitim çağında iken ilgi ve yeteneği oranında, özel eğitimden parasız veya parasız yatılı olarak yararlanmaktadır. Ancak, zorunlu eğitim yaşı dışında da özel eğitim görmek isteyenlere, gerekli eğitim olanağı devletçe ücretsiz sağlanmaktadır.

Özel eğitim kurumları; özel programlar uygulayan ayrı okullar halinde veya diğer okul bünyelerindeki özel sınıflardan veya gruplardan oluşur.

Halen bağımsız 3 özel eğitim kurumumuz vardır.

1. Lâpta Sağırlar Okulu: Okula 5-18 yaş grubunda 24 öğrenci devam etmektedir, Okul yatılıdır, Okulda 5 öğretmen, 2 öğretici usta ve 1 İdare Amiri görev yapmaktadır.

Öğrencilerin Akademik eğitimi yanında mesleki eğitimine de önem verilmekte olup okulda bulunmayan iş dallarında beceri kazanmak isteyen öğrencilere 8.s. ları Girne ve yöresindeki işyerlerinden yararlanma imkânı sağlanmaktadır.

2. Girne Geri Zekâlılar Okulu: 5-18 yaş grubunda 30 öğrencisi vardır. Okul yatılıdır. Okulda 3 öğretmen 1 öğretici usta görev yapmaktadır. Bu okulda öğrenim yanında çocukların Sosyal Yönleri geliştirilir ve iş hayatına da hazırlanır. Normal Eğitim Sistemimiz içindeki okullardan yararlanamayan bu öğrenciler, bu okulda bireysel eğitime tabi tutulmakta ve gelişimleri göz önünde tutularak her öğrenciye ayrı bir program uygulanmaktadır.

3. Spastikler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi: Merkezden 2-18 yaşlarında özel eğitime muhtaç 44 öğrenci yararlanmaktadır. Merkezde 7 öğretmen görev yapmaktadır. Normal okullara devam eden dili arızalı öğrenciler de merkezde periyodik olarak eğitim görmektedir.

Merkeze alınan her öğrencinin durumu ve gelişimi, oluşturulan bir ekip tarafından değerlendirilerek her öğrenci için özel bir çalışma programı düzenlenir. Çocukların eğitiminde veliler ile öğretmenler daima iç içe olduğundan uygulanan programlar velilerce de yakından izlenir ve aynı çalışmaların evlerinde de sürdürülmesine özen gösterilir.

Merkeze çeşitli sakatlık derecesinde öğrenciler devam etmektedir. Bunların bir kısmı okula sürekli gelmekte bir kısmı ise haftanın belirli günlerinde belli programlara katılmaktadır. Ayrıca merkezden sürekli faydalanamayan öğrencilerde ev programları verilmekte ve periyodik olarak merkeze gelmeleri sağlanmaktadır.

Spastik merkezi öğrenim güçlüğü olan öğrenciler için de bir rehberlik merkezi görevini yapmaktadır.

Girne bölgesinden okula gelen öğrenciler için halen günlük minibüs servisi vardır. Önümüzdeki yıllarda bu tür servislerin diğer yoğun yerleşim yerlerine de konması planlanmıştır.

B. YAYGIN EĞİTİM

Yaygın eğitim; Kıbrıs Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitimden yararlanamamış veya örgün eğitimin her hangi bir kademesinden ayrılmış veya her hangi bir kademesinde bulunan yurttaslara, örgün eğitimin yanında veya dışında verilen eğitimin tümünü kapsar.

Halen Pratik Kız Sanat Okulları, Köy Kadın Kursları, Dil ve Ticaret Gece Enstitüleri'nde yaygın eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir.

1987-1988 öğretim yılında, Pratik Kız Sanat Okullarının 4 merkezinde 545 kişi Biçki-Dikiş, Nakış, Çocuk Bakımı, Ev Ekonomisi konuları üzerinde 923 kurs alarak bilgi ve becerisini artırmak suretiyle yeteneklerini geliştirmektedir.

Lisan, Muhasebe, Daktilografi ve OSYM kursları yapılan Dil ve Ticaret Gece Enstitülerinde halen 120 kişi, 152 kurs almaktadır. 38 köyde ve 2 Kadın Kurs Merkezinde ev hanımlarına ev idaresi, çocuk bakımı, biçki-dikiş ve nakış gibi mesleki konularda teorik bilgi ve beceri kazandıran 30 öğretmen görev yapmaktadır. Anılan kurs merkezlerine 634 ev hanımı devam etmektedir.

Yaygın Eğitim Türü	Kurs Merkezi/ Okul Sayısı	Kursiyer Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğr.-Öğretmen Oranı
Pratik Kız Sanat	4	545	13	41.92:1
Kadın Kurs Merkezleri	2	47	1	47:1
Dil ve Ticaret Gece Enstitüleri	3	120	-	-
Köy Kadın Kursları	38 Merkez	1306	29*	45.03:1

* Bazı öğretmenler birden fazla kurs merkezinde görev yapar.

II. GELİŞMELER

1. Eğitim-Öğretim alanındaki çağdaş gelişmeleri yakından takip eden Bakanlığımız, gelecek öğretim yılında mevcutlara ek olarak

okul aile birlikleri işbirliği ile tüm liselerimizde en az bir bilgisayar sınıfı açmayı ve bazı derslerin bilgisayarla öğretilmesini plânlamıştır.

Bilgisayar eğitimi ve bilgisayarla eğitime geçmek üzere bir program dahilinde 50 öğretmen yetiştirilmiştir. Bu tür yetiştirme kurslarına önümüzdeki yıllarda devam edilecektir.

2. Aralık 1986'dan günümüze kadar 17 tane yeni anasınıfı açılmıştır. Çağ nüfusunun tümünün anaokul ve anasınıflarına devamlarını sağlamak için hazırlıklar son aşamaya gelmiştir.
3. Yeni hazırlanan ilkokul programı çerçevesinde, ilkokul IV. sınıfa ait İngilizce öğrenci ders ve öğretmen el kitapları, kurulan komisyona yazdırılmış ve baskıları tamamlanmıştır.
4. Toplumumuzun ihtiyaçları gözönünde tutularak 1986-1987 öğretim yılında Lefkoşa Sedat Simavi Yapı ve Endüstri Meslek Lisesi bünyesinde başlatılan Pratik Sanat Lisesi Metal İşleri ve Sıhhi Tesisatçılığı bölümüne ek olarak 1987-88 öğretim yılında da Ağaç İşleri bölümü açılmıştır. Burada halen 37 erkek öğrenci eğitim-öğretim görmektedir.

Pratik Sanat Lisesi, okul çağında iken çeşitli nedenlerle okuldan ayrılmış bulunan veya değişik sorunları nedeniyle ortaokul sonrası üst öğrenime devam etmek istemeyip iş hayatına atılmak durumunda kalan veya kalacak olan ancak belli bir beceriye sahip olmaması nedeniyle güçlüklerle karşılaşan 18 yaşını doldurmamış gençlerin bir meslek sahibi olmasını sağlamak ve piyasaya kalifiye ve el becerisi bulunan teknik bilgili elemanlar yetiştirmek amacıyla açılmıştır. Üç yıl süreli olan Pratik Sanat Lisesi'nde ağırlık, el becerilerine dönük pratik uygulamalara verilmektedir. Pratik uygulamalar, olanaklara bağlı kalmak kaydıyla Endüstrideki iş yerlerinde veya okulun Döner Sermayesi çalışmalarında gerçekleştirilir. Bu amaca dönük olmak üzere 1987-88 öğretim yılında II. sınıf olan öğrencilerin tümünün Endüstride çalışmaları sağlanmış olup; bu çalışmalar yarı yıl sonuna kadar devam ettikten sonra bir ay okulda sürdürülecek ve tekrar piyasada devam edecektir.

Mezun olacak olan öğrenciler K.K.T.C.'nde istihdam bakımından Endüstri Meslek Lisesi mezunu muadili addedilerek Kamu Görevine giriş yapabilecektir.

B. YAYGIN EĞİTİM

Yaygın eğitim; Kıbrıs Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitimden yararlanamamış veya örgün eğitimin her hangi bir kademesinden ayrılmış veya her hangi bir kademesinde bulunan yurttaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında verilen eğitimin tümünü kapsar.

Halen Pratik Kız Sanat Okulları, Köy Kadın Kursları, Dil ve Ticaret Gece Enstitüleri'nde yaygın eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir.

1987-1988 öğretim yılında, Pratik Kız Sanat Okullarının 4 merkezinde 545 kişi Biçki-Dikiş, Nakış, Çocuk Bakımı, Ev Ekonomisi konuları üzerinde 923 kurs alarak bilgi ve becerisini artırmak suretiyle yeteneklerini geliştirmektedir.

Lisan, Muhasebe, Daktilografi ve OSYM kursları yapılan Dil ve Ticaret Gece Enstitülerinde halen 120 kişi, 152 kurs almaktadır. 38 köyde ve 2 Kadın Kurs Merkezinde ev hanımlarına ev idaresi, çocuk bakımı, biçki-dikiş ve nakış gibi mesleki konularda teorik bilgi ve beceri kazandıran 30 öğretmen görev yapmaktadır. Anılan kurs merkezlerine 634 ev hanımı devam etmektedir.

Yaygın Eğitim Türü	Kurs Merkezi/ Okul Sayısı	Kursiyer Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğr.-Öğretmen Oranı
Pratik Kız Sanat	4	545	13	41.92:1
Kadın Kurs Merkezleri	2	47	1	47:1
Dil ve Ticaret Gece Enstitüleri	3	120	-	-
Köy Kadın Kursları	38 Merkez	1306	29*	45.05:1

* Bazı öğretmenler birden fazla kurs merkezinde görev yapar.

II. GELİŞMELER

1. Eğitim-Öğretim alanındaki çağdaş gelişmeleri yakından takip eden Bakanlığımız, gelecek öğretim yılında mevcutlara ek olarak

okul aile birlikleri işbirliği ile tüm liselerimizde en az bir bilgisayar sınıfı açmayı ve bazı derslerin bilgisayarla öğretilmesini plânlamıştır.

Bilgisayar eğitimi ve bilgisayarla eğitime geçmek üzere bir program dahilinde 50 öğretmen yetiştirilmiştir. Bu tür yetiştirme kurslarına önümüzdeki yıllarda devam edilecektir.

2. Aralık 1986'dan günümüze kadar 17 tane yeni anasınıfı açılmıştır. Çağ nüfusunun tümünün anaokul ve anasınıflarına devamlarını sağlamak için hazırlıklar son aşamaya gelmiştir.
3. Yeni hazırlanan ilkokul programı çerçevesinde, ilkokul IV. sınıfa ait İngilizce öğrenci ders ve öğretmen el kitapları, kurulan komisyona yazdırılmış ve baskıları tamamlanmıştır.
4. Toplumumuzun ihtiyaçları gözönünde tutularak 1986-1987 öğretim yılında Lefkoşa Sedat Simavi Yapı ve Endüstri Meslek Lisesi bünyesinde başlatılan Pratik Sanat Lisesi Metal İşleri ve Sıhhi Tesisatçılığı bölümüne ek olarak 1987-88 öğretim yılında da Ağaç İşleri bölümü açılmıştır. Burada halen 37 erkek öğrenci eğitim-öğretim görmektedir.

Pratik Sanat Lisesi, okul çağında iken çeşitli nedenlerle okuldan ayrılmış bulunan veya değişik sorunları nedeniyle ortaokul sonrası üst öğrenime devam etmek istemeyip iş hayatına atılmak durumunda kalan veya kalacak olan ancak belli bir beceriye sahip olmaması nedeniyle güçlüklerle karşılaşan 18 yaşını doldurmamış gençlerin bir meslek sahibi olmasını sağlamak ve piyasaya kalifiye ve el becerisi bulunan teknik bilgili elemanlar yetiştirmek amacıyla açılmıştır. Üç yıl süreli olan Pratik Sanat Lisesi'nde ağırlık, el becerilerine dönük pratik uygulamalara verilmektedir. Pratik uygulamalar, olanaklara bağlı kalmak kaydıyla Endüstrideki iş yerlerinde veya okulun Döner Sermayesi çalışmalarında gerçekleştirilir. Bu amaca dönük olmak üzere 1987-88 öğretim yılında II. sınıf olan öğrencilerin tümünün Endüstride çalışmaları sağlanmış olup; bu çalışmalar yarı yıl sonuna kadar devam ettikten sonra bir ay okulda sürdürülecek ve tekrar piyasada devam edecektir.

Mezun olacak olan öğrenciler K.K.T.C.'nde istihdam bakımından Endüstri Meslek Lisesi mezunu muadili addedilerek Kamu Görevine giriş yapabilecektir.

1986-1987 öğretim yılında Sedat Simavi Yapı ve Endüstri Meslek Lisesi bünyesinde başlatılan Teknik Lise uygulamasına devam edilmiştir. Öğrencilerin Üniversitelere daha iyi hazırlanabilmeleri amacıyla güden bu liseye; Endüstri Meslek Liselerinin birinci sınıfını başarı ile geçenler arasından ortalama notu 70 ve yukarı olanlar alınmaktadır. Halen 29 erkek öğrenci teknik lisenin Elektrik bölümünde eğitim-öğretim görmektedir.

Hazırlanan "Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasa" tasarısı Meclis gündemindedir.

Bu yasanın amacı; zorunlu eğitimlerini tamamlamış ancak bir meslek sahibi olamamış gençlerimizi okul veya iş yerinde Bakanlığımızın da gözetimi ve denetimi altında, çağın teknolojik gelişmelerinden de yararlandırarak çırak, kalfa ve usta olarak eğitmektir.

5. Özel eğitim kurumlarındaki eğitimin özelliği nedeni ile görevli personel yabancı ülkelerde periyodik olarak kurslara gönderilmekte ve bu kurumlara gerekli teknik araç ve gereç satın alınmaktadır.
6. Türk Öğretmen Kolejinin, ilköğretim öğretmeni ihtiyacımız dikkate alınarak bu yıl 116 öğrenci alınmıştır.
7. 17/1986 sayılı Milli Eğitim Yasasının öngördüğü tüzükler süratle hazırlanarak Bakanlar Kurulundan geçirilmektedir. Halen Özel Okullar, Dersaneler ve Kurs Yerleri Tüzüğü ile Zorunlu Eğitim Tüzüğü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Diğer tüzük tasarıları da hazırlanmış olup alt komitelerden geçtikçe Bakanlar Kurulu'na sevk edilecektir.

25/1985 sayılı Öğretmenler Yasasının öngördüğü tüzüklerden ise 7 tanesi halen Bakanlar Kurulundan geçmiş ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Diğer tüzüklerin de yakın gelecekte yürürlüğe girebilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Böylece hem eğitim ve öğretimimiz yasalara uygunlukta yürütülecek hem de öğretmenlerimiz maddi ve manevi yönden huzura kavuşturulacaklardır.

8. Okullarımızda mevcut sıkışıklığı gidermek üzere 1987 yılı ^{yeni} içinde muhtelif ilk ve ortaöğretim okullarında 20 adet derslik tamamlanmış olup halen inşaatı devam eden 25 adet dersliğin de

gelecek yılda tamamlanması planlanmıştır. Ayrıca Göçmenköy ile Değirmenlik bölgelerinde başlatılan iki ortaokul inşaatı aşamalı olarak tamamlanacaktır. Göçmenköy bölgesi yeni ortaokul inşaatında ana hedef 31 dersliktir. Birinci aşamada hedeflenen 7 derslik kısmı Şubat 1988'de tamamlanmış olacaktır.

Ote yandan, Değirmenlik bölgesi yeni ortaokul inşaatında hedef 18 derslik olup ilk aşamada 4 derslik tamamlanacaktır. Önümüzdeki öğretim yılında her iki yeni ortaokulun hizmete açılması amaçlanmaktadır.

9. Devlet Konservatuvarı Orta Bölümü bu öğretim yılında deneme okulu olarak öğretime başlamıştır. İlkokul sonrası 3 yıl süreli Konservatuvarın birinci sınıfında 5 kız ve 3 erkek öğrenci öğrenim görmektedir. Okulda 4 kültür ve 5 Sanat Dalları öğretmeni görev yapmaktadır.

Halen Keman, piyano, flüt ve viyola dersleri verilmekte olan Konservatuvarın amacı, Devlet Senfoni ve Orkestrasına eleman yetiştirmek ve öğrencileri yüksek öğrenime hazırlamaktır. Önümüzdeki yıllarda Müzik Bölümüne ilâveten Tiyatro ve Bale bölümlerinin de açılması amaçlarımız arasındadır.

10. Ortaokul ve liselerimizdeki öğrencilerin, kendi özel yapıma-za ve çağdaş eğitim felsefesine uygun olarak ilgi ve yetenekleri doğrultusunda daha iyi eğitilmelerini ve Üniversite giriş sınavlarında daha başarılı olabilmelerini sağlamak amacıyla Ortaöğretimde; 1987-1988 öğretim yılından itibaren "Dal eğitim sistemi" daha ağırlıklı biçimde uygulamaya konulmuştur.

Çeşitli bilim dallarındaki çağdaş gelişmeler göz önünde tutularak, öğrencilerimize belirli ders konularında derinlemesine teorik ve pratik bilgi aktarımını sağlamak için yeni düzenlemede, seçilen bölümdeki ağırlıklı derslerin ders saatleri artırılıp bu dersler yaygınlaştırılırken; her bölümdeki ders çeşidi azaltılmış ve öğrencilerin ders yükü hafifletilmiştir.

11. Lefkoşa surlar içerisindeki Derviş Paşa Konağının restorasyon çalışmaları tamamlanmış olup; Konak, Etnoğrafya müzesi olarak düzenlenmiştir. Müzede, eski Türk konaklarındaki yaşayışı simgeleyen eşyaların benzerlerinin sergilenmesine; bir kısım bölme ve odalarda ise Türk Etnoğrafyasının ve el sanatlarının muhtelif seçkin örneklerinin yer almasına ağırlık verilmiştir.

12. Bakanlığımız, kültürel etkinlikler içerisinde; Atatürk'ün gösterdiği çağdaşlaşma yolunda halkımızın, devletimizin ilerlemesi, sanatçının korunması, desteklenmesi ve özendirilmesi çalışmalarını sürdürmektedir.

K.K.T.C.'nin sanat ve kültür alanında dış dünyaya tanıtılması çabaları içerisindeyiz.

Devlet Halk Dansları Topluluğumuz 1987 yılı içerisinde İspanya'nın Mayorka adasında düzenlenen "Dünya Folklor Festivaline" ve Mısır'ın İsmailiye kentinde düzenlenen "İsmailiye Uluslararası Folklor Festivaline" katılmıştır. Bu alanda elde edilen başarı ve ilerleme, gelecek yıllarda da devam ettirilecektir.

Halk dansları ekiplerimiz yurt içi etkinlikleri yanında Anavatan'da düzenlenen uluslararası festivallere de katılmış ve Devletimizi başarı ile temsil etmiştir.

Yurdumuzda yayılarak gelişen ve dernekleşen folklor çalışmaları destek sağlanarak özendirilmiş, Türkiye'deki festivallere katılmaları sağlanmış, liselerarası ve derneklerarası iki yarışma düzenlenmiş, ayrıca Devlet Türk Halk Müziği korusu oluşturulmuştur.

Devlet Senfoni Orkestra ve Korusu çalışmalarını sürdürmektedir. Tiyatro dalında ise K.T. Devlet Tiyatrolarımız dar kadrosuna rağmen yurt içinde ve yurt dışında oyunlar sergilemektedir.

Lefkoşa'daki Milli Kütüphane ile 5 büyük yerleşim merkezindeki Halk Kütüphaneleri halkımıza ve öğrencilerimize hizmet vermeye devam etmiştir. Kütüphanesi olmayan veya kitap sayısı az olan küçük yerleşim merkezlerindeki ilkokul öğrencilerinin kitap ihtiyacını karşılamak üzere iki gezici kütüphanemiz de hizmetlerini sürdürmüştür.

Milli Arşiv ve Araştırma Merkezimizi teknik cihaz ve kaynak yönünden zenginleştirmek için olanaklar değerlendirilmiştir. Bu merkezimiz yerli ve yabancı araştırmacılara hizmet sunmaktadır.

Milli Eğitim Yayınevi, öğrencilerimize ders kitapları temin etmesi yanında öğrenci ve halkımıza eğitsel, sanatsal ve kültürel değer taşıyan eserleri ucuza sunma etkinliğini sürdürmektedir.

Sanat çalışmalarını ve sanatçıları teşvik etmek, toplumumuza sanat eserleri kazandırmak amacıyla geleneksel hale getirilen Devlet Resim ve Heykel Sergisinin ikincisi gerçekleştirilmiştir. Bu ve benzeri sanat etkinlikleri daha da yaygınlaştırılacak, sanat aracılığıyla K.K.T.C.'nin tanıtılması çabaları sürdürülecektir.

Sanat ve kültür değerlerimizi ortaya çıkarmak ve mevcut değerlerimizle birlikte gelecek nesillere aktarmak amacıyla sanatsal ve kültürel değere haiz eserleri kitap halinde yayımlama çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çerçevede 1987 yılında 4 kitabın yayını tamamlanacak, kitap yazarlarına telif hakkı ücreti ödenecektir. Bunun yanında mücadele liderimiz Dr. Fazıl Küçük'ün yaşamını ve mücadelesini şiirlerle dile getirmek ve ozanlarımızı ödüllendirmek amacıyla " Dr. Fazıl Küçük Şiir Yarışması " düzenlenmiş ve sonuçlandırılmıştır.

III. SONUÇ

Eğitim Kurumlarımız, yetişmiş eleman ve teknik Bakanlık personeli bakımından yeterli düzeyde olup vatandaşlarımız her türlü eğitim ve öğretim olanaklarından en iyi biçimde yararlandırılmaktadır. Bugün ulaştığımız eğitim düzeyi ile çağdaş ve ileri toplumların düzeyinde olduğumuzu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Umidimiz yakın gelecekte bugün ulaştığımız bu eğitim düzeyini daha da geliştireceğimiz doğrultusundadır. Bundan eminiz ve tüm gayretimizle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

DONEM: I

YIL: 3

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
18'inci Birleşim
18 Aralık 1987, Cuma
Saat:10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. OZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
1988 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No: 221/3/87)
ve Ekonomik, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya
ilişkin Raporu.

